

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ కార్యకలాపాలు

LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES

అధికార నివేదిక

OFFICIAL REPORT

సోమవారము, జూలై 12, 2010

13 వ శా. స. V సమావేశము, వాల్యూం -- VI నంబరు -- 4

శక సంవత్సరము - 1932, ఆషాఢం - 21

MONDAY, THE 12th JULY, 2010

13 L.A. V SESSION, VOL—VI No. - 4

21 - Ashadh, 1932 - S.E.

#

శాసనసభ సచివాలయము

పబ్లిక్ గార్డెన్స్

హైదరాబాదు - 500 004.

LEGISLATURE SECRETARIAT

PUBLIC GARDENS

HYDERABAD

500 004.

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ
ప్రధాన అధికారులు

సభాపతి	:	శ్రీ ఎన్. కిరణ్ కుమార్ రెడ్డి
ఉప సభాపతి	:	శ్రీ నాదెండ్ల మనోహర్
కార్యదర్శి	:	శ్రీ ఎస్. రాజ సదారాం
సంయుక్త కార్యదర్శులు	:	శ్రీ డి.శివరావు శ్రీ ఎం.వి.వి.నత్యానందం
ఉప కార్యదర్శులు	:	శ్రీ డి. నర్సింహులు శ్రీ పి. సత్యనారాయణ శ్రీ కె. సుభాష్ చంద్రబోసు శ్రీమతి వి.గిరిజాసుందరి శ్రీ కె. సత్యనారాయణరావు
సహాయ కార్యదర్శులు	:	శ్రీ మహ్మద్ జహీరుద్దీన్ శ్రీమతి ఎ. సత్య సాయిలక్ష్మి శ్రీ జి. వెంకటకృష్ణ శ్రీ పి. బాలకృష్ణమూచార్యులు శ్రీమతి వి. ప్రభ శ్రీమతి వై. వెంకట రమణమ్మ శ్రీమతి బి. నర్సమ్మ శ్రీ పి. రవీందర్ రెడ్డి శ్రీమతి ఎ. బెనడిక్టా స్వామి శ్రీమతి టి. సుశీల శ్రీ ఎమ్.వి.ఎస్. బాపిరాజు శ్రీ జె. రామలింగేశ్వర రావు శ్రీ ఎస్.టి.పి. శ్రీనివాసన్
చీఫ్ రిపోర్టర్	:	శ్రీ ఎల్. తిరుమలరావు

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ చర్చలు

అధికార నివేదిక

(13వ శాసనసభ :)

(5వ సమావేశము : నాల్గవ రోజు)

సోమవారము, జూలై 12, 2010

సభ ఉ. గం. 9.00 లకు ప్రారంభమైనది

(గౌ. సభాపతి అధ్యక్ష స్థానములో ఉన్నారు)

విషయ సూచిక

1. సభా కార్యక్రమము
వాయిదా తీర్మానముల అనుమతి గురించి
2. సభా కార్యక్రమము
వాయిదా తీర్మానముల అనుమతి గురించి (కొనసాగింపు)
3. నక్షత్రపు గుర్తుగల ప్రశ్నలు - వాగ్రూప సమాధానములు
4. స్వల్పవ్యవధిప్రశ్నలు
5. నక్షత్రపు గుర్తుగల ప్రశ్నలు - వాగ్రూప సమాధానములు(కొనసాగింపు)
6. సభాసమక్షంలో ఉంచిన పత్రము
7. నక్షత్రపు గుర్తుగల ప్రశ్నలు - వాగ్రూప సమాధానములు(కొనసాగింపు)
8. నక్షత్రపు గుర్తుగల ప్రశ్నలు - వాగ్రూప సమాధానములు(కొనసాగింపు)
9. ప్రభుత్వ బిల్లులు
 - i) 2010, ఆంధ్రప్రదేశ్ ఉద్యాన నర్సరీల రిజిస్ట్రేషన్ (క్రమబద్ధీకరణ) బిల్లు(ఆమోదించబడినది)
 - ii) 2010, ఆంధ్రప్రదేశ్ మోటారు వాహనముల పన్ను విధింపు (సవరణ) బిల్లు
(ఆమోదించబడినది)
 - iii) 2010, పారిశ్రామిక వివాదాల (ఆంధ్రప్రదేశ్ సవరణ) బిల్లు (ఆమోదించబడినది)
 - iv) 2010, కాంట్రాక్టు శ్రామికుల (క్రమబద్ధీకరణ, రద్దు) (ఆంధ్రప్రదేశ్ సవరణ) బిల్లు
(ఆమోదించబడినది)

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసన సభ
సోమవారం తేది 12 జూలై, 2010
(సభ ఉదయం 9 గంటలకు ప్రారంభమైనది. గౌ. సభాపతి అధ్యక్ష స్థానం వహించారు.)

సభా కార్యక్రమము
వాయిదా తీర్మానముల అనుమతి గురించి

MR. SPEAKER: First, let me read out the notices given for various Adjournments Motions.

- 1) An Adjournment Motion given notice of by Sri B. Stayananda Rao Garu and others regarding "Need to discuss about providing National Project Status to Polavaram and Pranahitha-Chevalla Projects."
- 2) An Adjournment Motion given notice of by Sri G. Mallesam Garu and others regarding "Agitation by ryots demanding reduction of prices of Fertilizers, diesel and providing quality of seeds and loans to them."
- 3) An Adjournment Motion given notice of by Sri G. Kishan Reddy garu and others regarding "Miserable condition of Home guards and need to provide minimum wages and other necessary facilities to them."
- 4) An Adjournment Motion given notice of by Sri Julakanti Ranga Reddy Garu and others regarding "problems of ryots due to rise in the prices of Petrol, Diesel, Fertilizers, Pesticides and Quality Seeds."

All the above notices have been disallowed.

(ప్రజారాజ్యం పక్షానికి చెందిన పలువురు సభ్యులు లేచి 'పోలవరం ప్రాజెక్టును వెంటనే ప్రారంభించాలి. రైతులను ఆదుకోవాలి' అనే ప్లకార్డులను ప్రదర్శించసాగారు.)

శ్రీ జి. కిషన్ రెడ్డి (అంబర్పేట): అధ్యక్షా, హోం గార్డుల పరిస్థితి చాలా దయనీయంగా వుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్ : కిషన్ రెడ్డి గారూ, I have assured you two three days back in the Zero hour saying that the Minsiter had agreed to call for a meeting. The Minister garu has given an assurance. నేను చెప్పాను కదా, మినిస్టరు గారు అన్యూరెస్సు ఇచ్చారు, regarding meeting with all the interested Legislators. So, kindly resume your seat. Thank you.

(పోలవరం ప్రాజెక్టు విషయంలో రైతులను ఆదుకోవాలి - అంటూ ప్రజారాజ్యం పక్షానికి చెందిన సభ్యులు డిమాండు చేయసాగారు.)

మిస్టర్ స్పీకర్ : అది క్వశ్చన్ లో ఉందండీ. It is in the listed business. క్వశ్చనులో ఉంది. మీకు అవకాశం ఇస్తాను.

(ఈ దశలో ప్రజారాజ్యం పక్షానికి చెందిన సభ్యులందరూ స్పీకరు పోడియం వద్దకు వచ్చారు)

MR. SPEAKER : Now, Tea Break for 15 minutes.

(Then the House adjourned at 9-07 AM for Tea Break for 15 minutes)

ఉ. 9.20

(విరామం తర్వాత సభ తిరిగి ఉ.9.20 గంటలకు ప్రారంభమైనది. గౌరవ సభాపతి అధ్యక్ష స్థానంలో ఉన్నారు.)

సభా కార్యక్రమము

వాయిదా తీర్మానముల అనుమతి గురించి (కొనసాగింపు)

సభ ప్రారంభ కాగానే అప్పటికే పలువురు ప్రజారాజ్యం పక్షానికి చెందిన సభ్యులు స్పీకరు పోడియం వద్ద కూర్చుని ఉన్నారు.)

MR. SPEAKER: I request you to resume your seats. In Question Hour, you will be given opportunity.

(The Members belonging to PRLP resumed their seats)

నక్షత్రపు గుర్తుగల ప్రశ్నలు - వాగ్రూప సమాధానములు

పాయకరావుపేట నియోజకవర్గంలో కొత్త పాఠశాల భవనాలు

ప్రశ్న నెం. 31(2688)

శ్రీ గొల్ల బాబూరావు(పాయకరావుపేట) - గౌరవనీయులైన మైనారిటీల సంక్షేమం, ప్రాథమిక విద్యా శాఖ మంత్రి గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా;

- రాష్ట్రంలో పాఠశాల భవనాలు , తరగతి గదులు తక్కువగా ఉన్న విషయం వాస్తవమేనా;
- అయితే, పాయకరావు పేట నియోజకవర్గంలో కొత్తగా నిర్మిస్తున్న పాఠశాలల సంఖ్య ఎంత;
- పై నియోజకవర్గంలో తరగతి గదులను మంజూరు చేస్తున్న పాఠశాలల సంఖ్య ఎంత?

మైనారిటీల సంక్షేమం, ప్రాథమిక విద్యాశాఖ మంత్రి (శ్రీ అహ్మదుల్లా మహ్మద్ నయ్యద్) :

- అవునండీ.
- పాయకరావుపేట నియోజకవర్గంలో 193 పాఠశాలల్లో 271 తరగతి గదుల గ్యాప్ ఉంది.
- 271 తరగతి గదులకు గాను 2010-11 సంవత్సరంలో 28 పాఠశాలల్లో 44 తరగతి గదులను మంజూరు చేయడమయింది.

శ్రీ గొల్ల బాబూరావు : అధ్యక్షా, మనకు స్వాతంత్ర్యం వచ్చి 60 ఏళ్లు దాటిపోయింది. కాని ఈ రోజుకు కూడా గ్రామాలలో బడిపిల్లలకు కనీస అవసరాలైన స్కూలు బిల్డింగ్సు గాని, ఇతర కనీస అవసరాలు గాని లేవు. ముఖ్యంగా నా పాయకరావు పేట నియోజకవర్గం మీకందరకూ తెలుసు, రాష్ట్రంలోనే one of the most backward Constituencies. ఈ రోజు మాకు కనీసం 274 బిల్డింగ్సు కావాలి. ఈ రోజున బిల్డింగ్సు లేక కింద కూర్చుని చదువుతూ కూడా అక్కడి పిల్లలు ఫస్టు క్లాసుల్లో పాసయి, ట్రేబుల్ ఐటిలోను, రెసిడెన్షియల్

స్కూల్స్‌లోనూ సీట్లు సంపాదించి, వారి సత్తా చూపుతున్నారు. నిజమైన పేదలకు సేవ చేయాలన్న తపన ఉన్న ప్రభుత్వం ఇది. మన దివంగత నేత గాని, ప్రస్తుత గౌ.ముఖ్యమంత్రి రోశయ్య గారు గాని ఎడ్యుకేషనుకు అనేక వసతులు కల్పిస్తున్నారు. అధ్యక్షా, మంత్రి గారే అంగీకరిస్తున్నారు. నా నియోజకవర్గమే కాదు రాష్ట్రంలో చాలా నియోజకవర్గాలలో విద్యార్థుల ఫూష ఏమిటంటే, నీడ లేక, గూడు లేక పేద విద్యార్థులు బాధ పడుతున్నారు. నేను కోరేది, ఎన్ని బిల్డింగ్స్ కడతారు? పక్కాగా వారు సమాధానం చెప్పాలని మీ ద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ రావుల చంద్రశేఖర రెడ్డి (వనపర్తి): సార్, ఫస్ట్ క్వశ్చన్, రాష్ట్రంలో పాఠశాల భవనాలు, తరగతి గదులు తక్కువ ఉన్నాయన్నది మంత్రి గారు అంగీకరించారు. నేను మంత్రి గారిని అడిగేది, ఏదైనా ఎసెస్ మెంటు ఉందా? అసలు ఎన్ని తరగతుల అవసరం ఉంది? ప్రభుత్వం వద్ద కార్యాచరణ ప్రణాళిక ఏదైనా వుందా? కేంద్ర ప్రభుత్వం సర్వశిక్షా అభియాన్ కింది పెద్ద ఎత్తున నిధులు ఇస్తోంది. మనం కూడా రాష్ట్రంలో అనేక వస్తువుల మీద ఎడ్యుకేషన్ సెన్సు విధిస్తున్నాము. నాకు తెలిసినంతవరకూ మద్యం మీద సెన్సు కలెక్టు చేస్తున్నాము. స్వాతంత్ర్యం వచ్చి 60 సంవత్సరాలు దాటినా ఇంకా తరగతి గదుల కొరత ఉంది. పెద్దలు చెబుతారు, బిడ్డ భవిష్యత్తు తరగతి గదుల్లోనే నిర్ధారణ అవుతుంది. మరి తరగతి గదుల కొరత ఇంత ఇదిగా వుంటే, వాటికి సంబంధించి ఒక కార్యాచరణ ప్రణాళిక లేకపోవడం శోచనీయం. రాష్ట్రంలో పరిస్థితి అడుగుతూనే, మా మహబూబునగరు జిల్లా ఎడ్యుకేషన్‌లో రాష్ట్రంలోనే చిట్టచివర ఉంది. మా జిల్లాలో ప్రైమరీ స్కూల్స్ 2716 ఉన్నాయి. అప్సర్ ప్రైమరీ స్కూల్స్ 622 ఉన్నాయి. వీటికి సంబంధించి జిల్లా స్థాయిలో ఒక అంచనా వేశారు. 2100 తరగతి గదులు కేవలం ప్రైమరీ స్కూల్స్‌కు కావాలి. మనం ఈ సంవత్సరం మొత్తం జిల్లాకు ఇచ్చింది 431. ఆ విధంగా చూస్తే 1700 తరగతి గదులు షార్ట్‌జి ఉంది.

తమ దృష్టిలో పెడుతున్నాను, ఈ నెలలో మద్యం దుకాణాలు కొత్తగా కళకళలాడుతున్నాయి. వీటి మీద కూడా ఎడ్యుకేషన్ సెన్సు విధిస్తున్నాము. అందువల్ల చెబుతున్నాను సార్. ఈ మద్యం దుకాణాలు కళకళలాడుతూ వుంటే, ప్రభుత్వ పాఠశాలలు వెలవెలబోతున్నాయి సార్. తరగతి గదులు లేవు. టీచర్లు లేరు. కనీస సౌకర్యాలు లేవు. గ్రామీణ ప్రాంతాలలో ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో పిల్లలను చేర్పించడానికి తల్లిదండ్రులు సంకోచిస్తున్న తరుణంలో వచ్చిన పిల్లలను రీటైన్ చేయడానికి వసతులు లేవు. డ్రాపవుట్స్ పెరిగాయి. 60 శాతం లిటరేసీ వుంటే, 10వ తరగతికి వచ్చేసరికి అందులో 60 శాతం డ్రాపవుట్ అవుతున్నారు. ఒక నిర్దిష్టమైన కార్యాచరణ ప్రణాళిక ప్రభుత్వం వద్ద ఉండాలి. రాష్ట్రంలో ఎన్ని తరగతి గదులుండాలి, మీరు ఎప్పటిలోగా చేస్తారు? మహబూబునగరు జిల్లాకు సంబంధించి గణాంకాలు చెప్పాను. నిర్దిష్టమైన సమాధానం మంత్రి గారు చెప్పాలని మీ ద్వారా కోరుతున్నాను.

MR. SPEAKER: Mahboobnagar is not part of the Question. If the Minister has got information, he will give you or he will send it to you separately.

శ్రీ జి. కిషన్ రెడ్డి : అధ్యక్షా, ఈ రోజు 2100 జనావాసాలలో ప్రైమరీ స్కూల్స్ లేవు. అదే విధంగా 23 వేల స్కూల్స్ ఒకే గదితో నడుస్తున్నాయి. అలాగే 26 వేల స్కూల్స్ లో ట్రాగునీటీ సౌకర్యం లేదు. 6316 స్కూల్స్ అద్దె భవనాల్లో ఉంటున్నాయి. 3430 స్కూల్స్ శిథిలావస్థలో ఉన్నాయి. 24 వేల స్కూల్స్ మధ్యాహ్న భోజనానికి వంట గదులు లేవు. 14779 స్కూల్స్ వంట పాత్రలు లేవు.

నేను కోరేది, ఇటీవల కేంద్ర ప్రభుత్వం విద్యాహక్కు చట్టం తీసుకువచ్చిన నేపథ్యంలో ప్రతి విద్యార్థికి కనీస సౌకర్యంతో బాటు విద్య కల్పించాల్సిన అవసరం ఉంది. నేను ఒక్క చిన్న విషయం చెప్పి ముగిస్తాను అధ్యక్షా. నా నియోజకవర్గంలో ముఖ్యమంత్రి గారికి నవంబరు 2009లో ఒక మెమోరాండం ఇచ్చాము. బాపూనగర్ అనే ప్రాంతంలో 9468 గజాల స్థలాన్ని స్కూలు కట్టడం కోసం రెవెన్యూ డిపార్టుమెంటు ఎడ్యుకేషన్ డిపార్టుమెంటుకి ఇచ్చింది. ఆ ల్యాండులో రూ.1 కోటి 31 లక్షల వ్యయం ఎస్టిమేషనుతో సర్వశిక్షా అభియాన్ బిల్డింగు కట్టాలని టెండర్లు వేశాక, కాంట్రాక్టరు వచ్చి పనులు మొదలు పెట్టేక, శ్లాబ్ వరకూ వెళ్లేక, సెక్రటేరియట్ నుంచి ముఖ్యమంత్రి గారి కార్యాలయం నుంచి స్కూలుకు ఇచ్చిన పర్మిషనును రద్దు చేస్తూ, అంతవరకూ పెట్టిన ఖర్చును వాపసు తీసుకోవాలని, దానిని గవర్నమెంటుకు కట్టాలని చెబుతూ, ఆ కడుతున్న బిల్డింగును బుల్డోజరుతో కూలగొట్టి, రూ.131 కోట్ల అంచనాతో సగం వరకూ కట్టిన ప్రభుత్వ స్కూలును కూలగొట్టి, ఆ ఆర్డరును రద్దు చేశారు అధ్యక్షా. నేను రెవెన్యూ డిపార్టుమెంటును అడిగిను. ముఖ్యమంత్రి గారిని కలిస్తే, వారు రెవెన్యూ సెక్రటరీ గారికి చెప్పేరు లాస్టు నవంబరులో. అది ఉర్దూ మీడియం స్కూలు అధ్యక్షా. 500 మంది అమ్మాయిలు ఆ బిల్డింగులో చదువుతున్నారు. సెక్రటేరియట్ నుంచి ఆ ఆర్డరు వచ్చింది. కలెక్టరుకు తెలియదు. ఆర్డీ వోకు తెలియదు. ఎమ్మార్వోకు తెలియదు.

ఉ.9.30

ఈ రకంగా ప్రభుత్వమే కోట్ల రూపాయలు లంచాలు తీసుకుని నిర్దాక్షిణ్యంగా ఆ స్కూల్ బిల్డింగును హ్యాండ్‌వర్ చేయడం జరిగింది. దీని మీద సమగ్రమైన విచారణ జరపాలని కోరుతున్నాను. ఈ రకమైన పొరపాట్లు జరగకుండా కట్టుదిట్టమైన చర్యలు తీసుకోవాలి. ముఖ్యమంత్రిగారు జోక్యం చేసుకుని ఈ విషయంపై ఉన్నతస్థాయి దర్యాప్తు జరిపించాలని ఈ సందర్భంగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ అహ్మదుల్లా మహమ్మద్ సయ్యద్ : సార్, సర్వశిక్షా అభియాన్ బడ్జెటులో 1/3 వంతు నిధులు సివిల్ వర్క్స్ కేటాయించడం జరిగింది. యస్సీ, యస్టీ రిజర్వ్ నియోజకవర్గాలలో Right to free and compulsory education క్రింద అన్ని విధాల ప్రాధాన్యతలు కల్పిస్తామని గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తూ, వారి దృష్టికి వచ్చిన రిక్వైర్మెంటు ను ప్రభుత్వానికి తెలియజేస్తే వాటిపై వెంటనే చర్యలు తీసుకోవడానికి ప్రభుత్వం సిద్ధంగా వుంది. ఈ ఆర్.టి.ఇ. యాక్ట్ వచ్చిన తర్వాత ప్రభుత్వ-ప్రైవేటు స్కూల్స్ మధ్య వున్న డిఫరెన్స్ తగ్గించి ప్రైవేటు స్కూల్స్ కు ధీటుగా ప్రభుత్వ పాఠశాలలను ఇంప్రూవ్ చేయడమే మా ప్రభుత్వ లక్ష్యం. రాపుల చంద్రశేఖర్ రెడ్డిగారు చెప్పినట్లుగా, మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో 1715 క్లాస్ రూమ్స్ రిక్వైర్మెంటు వుంది. స్టేటు మొత్తంలో 97497 క్లాస్ రూమ్స్ ఉన్నాయి. ఆర్టిఇ యాక్ట్ నార్మ్స్ ప్రకారం ప్రతి స్కూలులో 30 మంది విద్యార్థులకు ఒక క్లాసు రూము ఏర్పాటు చేయవలసిన అవసరం వుంది. వీటి నిర్మాణం తప్పకుండా స్టేట్ బై స్టేట్ పూర్తి చేస్తాం. కిషన్ రెడ్డిగారు అడిగిన విషయంపై నేను పర్సనల్ గా ఇన్స్పెక్షన్ కు వెళ్లి చర్యలు తీసుకుంటానని తెలియజేస్తున్నాను.

SRI GOLLA BABURAO: The Hon'ble Minister who answered this question, looks after only Elementary Education. Now, my question relates not only to Elementary School Buildings but to High School Buildings also. అధ్యక్షా, ఒక విషయాన్ని తమరి దృష్టికి తీసుకుస్తున్నాను, రాష్ట్రంలో 2009 ఎలక్షన్స్ కు ముందు మాధ్యమిక ఎడ్యుకేషన్ కోసం Education and Infrastructure Development Corporation అనే ఒక కార్పొరేషన్ పెట్టారు. దీని

ముఖ్యోద్దేశం ఏమంటే మొత్తం స్కూల్ బిల్డింగ్స్ వర్క్సును టేకప్ చేయాలని. వీకర్ సెక్షన్స్కు సంబంధించి రాష్ట్రంలో బిసి వెల్ఫేర్, యస్సీ వెల్ఫేర్, యస్టీ వెల్ఫేర్ డిపార్టుమెంట్ల క్రింద ఆయా ఫైనాన్స్ కార్పొరేషన్స్ వున్నాయి. **My question relates to both the Ministers.** ఇద్దరూ సమాధానం చెప్పాలి. ఇప్పుడు సమాధానం చెప్పిన మంత్రిగారు కేవలం సర్వశిక్షా అభియాన్ మాత్రమే చూస్తున్నారు. యస్యస్ఏ స్కూల్స్ మాత్రం బాగానే అవుతున్నాయి, కానీ మాధ్యమిక విద్యాశాఖ ఆధ్వర్యంలో వుండే హైస్కూల్ బిల్డింగులు మాత్రం కావడం లేదు. గత ఐదేళ్ల నుంచి ఒక స్కూల్ బిల్డింగు కూడా శాంక్షన్ కాని పరిస్థితి మాదగ్గర నెలకొంది. మంత్రివర్గులను ప్రత్యేకంగా కోరుతున్నాను. దీనికోసం జిల్లాలలో వున్న ఎమ్మెల్యేలందరితో కూర్చుని మాట్లాడి, దీనికి ఒక మంచి ప్రణాళిక తయారుచేసి పూర్తి చేయాలి. పేద, బడుగు బలహీన వర్గాలకు చెందిన విద్యార్థులు స్కూలు బిల్డింగులు లేక ఎన్నో ఇబ్బందులకు గురవుతున్నారు. కాబట్టి నా కోరికను మన్నించి, ఒక టైమ్ బౌండ్ ప్రణాళిక తయారుచేసుకుని ఎప్పటిలోగా ఈ స్కూల్ బిల్డింగుల నిర్మాణం పూర్తి చేస్తారో సూటిగా సమాధానం చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ సంజ్ఞ వెంకటవీరయ్య (నత్తుపల్లి): అధ్యక్షా, ఈరోజు రాష్ట్రంలో ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో మొత్తం 1.63కోట్ల మంది విద్యార్థులు విద్యను అభ్యసిస్తున్నారు. అందులో 56వేల మంది సైమరీ స్కూల్స్లో, 9వేల మంది అప్పర్ సైమరీ స్కూల్స్లో వున్నారు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేసిన సర్వే ప్రకారం 3.08లక్షల తరగతి గదుల అవసరం రాష్ట్రంలో వుంది. కానీ ఈరోజు కేవలం 2.79లక్షల పాఠశాల గదులు మాత్రమే వున్నాయి, ఇంకా లక్ష పాఠశాల గదుల అవసరం వుంది. వీటి నిర్మాణం ఎప్పటిలోగా చేపడతారో చెప్పవలసిందిగా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

రెండు - విద్యా హక్కు చట్టం వచ్చిన తర్వాత 30 మంది విద్యార్థులకు ఒక తరగతి గది, ఒక టీచర్ వుండాలని, కిలోమీటరుకు ఒక పాఠశాల వుండాలని చెప్పడం జరిగింది. దీనిని ఎప్పటిలోగా అమలుచేసి గ్రామీణ ప్రాంతాలలోని పేద విద్యార్థులకు సంబంధించి సైమరీ మరియు అప్పర్ సైమరీ స్కూల్స్ మీద దృష్టి పెడతారో చెప్పాలని కోరుతున్నాను. రాష్ట్రంలో ప్రతిజిల్లాలో సరాసరి 2852 హైస్కూల్స్ ఉండాలని గైడ్లైన్స్ వున్నాయి. ఈరోజు 12 జిల్లాలలో ఆ గైడ్లైన్స్ ప్రకారం లేవు. అందులో మా ఖమ్మం జిల్లా ఒకటి. మీరు నిర్ణయించిన పేరామీటర్స్ ప్రకారం ఎప్పటిలోగా ప్రతి జిల్లాలో 2852 స్కూల్స్ ఏర్పాటు చేస్తారు? మా జిల్లాలో గిరిజన జనాభా కలిగిన ఐదు నియోజకవర్గాలున్నాయి. ఎప్పటిలోగా ఆ 12 జిల్లాలలో మీరు స్కూల్స్కు సంబంధించి చర్యలు తీసుకుంటారో చెప్పాలి కోరుతున్నాను. ఫైనల్గా - రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా 48శాతం సైమరీ స్కూల్స్లో టాయిలెట్స్ లేవు, ప్రహరీ గోడలు 42 శాతం స్కూల్స్కు లేవు. ప్రాథమిక విద్యను అందించడంలో భాగంగా ఈ మౌలిక సదుపాయాల ఏర్పాటును కూడా చేపట్టాలని కోరుతున్నాను.

SRI MOHD. VIRASAT RASOOLKHAN (NAMPALLY): Speaker Sir, the condition of School Buildings in Hyderabad is very bad. A number of School Buildings are in dilapidated condition. We have spoken with all the officers concerned and also with the Hon'ble Ministers concerned. In the Budget Session the Hon'ble Minister in his typical Kadapa style said like this: "చూడండి, మేము ఏమి చేస్తామో" అని చెప్పిండు. Actually, he is not doing any work. We have made a number of complaints. Whatever Departments are under his control are not at all functioning.

MR. SPEAKER: Don't go personally.

SRI MOHD. VIRASAT RASOOLKHAN: Not personally I am going.

There is no Haj Committee. Wakf Board Chairman is not there.

MR. SPEAKER: Please confine to the subject.

SRI MOHD. VIRASAT RASOOLKHAN: I am confining. All the Departments under his control are not working. There are no toilets provided in the schools. The girls of a particular School in my Constituency are going to the neighbours' houses for using toilets. The condition is so bad.

They are not increasing the rents in respect of schools which are located in the rented buildings. Landlords wanted increase of rents, otherwise are asking for vacating the buildings. Government is also not allowing to take up repairs in the rented buildings. Almost all the schools not only in my Constituency but in the entire Old City are in dilapidated condition. No water, no toilets, no teachers are there in any of the schools. A number of school buildings may collapse during this rainy season. GHMC issued a notice saying that this building may fall down at any time. We have represented to the Hon'ble Minister and also to the Hon'ble Chief Minister, but there is nobody to take action. Suppose, if a building falls and there are casualties, the Hon'ble Minister will come and announce ex-gratia.

I, therefore, request the Hon'ble Minister to be alert and save the lives of hundreds of children studying in schools situated not only in Old City but all over Hyderabad also.

ఉ.9.40

శ్రీ అహ్మదుల్లా మహమ్మద్ నయ్యద్: అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు బాబూరావు గారు, వెంకట వీరయ్యగారు, రసూల్ ఖాన్ గారు చెప్పినట్లు విద్యార్థులకు చట్టం నార్మ్స్ ప్రకారం ప్రైమరీ స్కూల్స్ కు కావలసిన అదనపు క్లాసు రూములు 71, 027 అవసరమున్నాయి. అప్పర్ ప్రైమరీ స్కూల్స్ కు 13,268, అప్పర్ ప్రైమరీ స్కూల్స్ విత్ హైస్కూల్స్ కు గాను 13,211 అదనపు క్లాసురూములు అవసరమున్నాయి. మొత్తం కలిపి 97,497 అదనపు క్లాసు రూముల అవసరముండగా వాటిని వచ్చే ఐదేళ్లలోపల పూర్తి చేయాలని టార్గెట్ ఫిక్స్ చేయడం జరిగింది. ఇక విరాసత్ రసూల్ ఖాన్ సాబ్ గారు చెప్పిన విషయం గురించి నేను ఆయనతో పాటు పర్సనల్ గా వెళ్లి ఇన్ స్పెక్షన్ చేసి అవసరమైన చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

శ్రీ జి.కిషన్ రెడ్డి: సార్, మంత్రి గారు నేనడిగిన ప్రశ్నకు సమాధానం చెప్పలేదు.....

మిస్టర్ స్పీకర్: మీ దగ్గరున్న వివరాలు నాకు పంపించండి. వాటిని మంత్రి గారికి పంపించి తగు చర్య తీసుకోమంటాను.

శ్రీ అహ్మదుల్లా మహమ్మద్ నయ్యద్: సార్, కిషన్ రెడ్డి గారు ప్రస్తావించిన అంశం కోర్టు పరిధిలో ఉన్నందున దానిని పరిశీలించి తగు చర్య తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

సర్వశిక్ష అభియాన్ కార్యక్రమం

ప్రశ్న నెం. 32(2742)

డాక్టర్ జయప్రకాశ్ నారాయణ (కూకట్‌పల్లి) - గౌరవనీయులైన మైనార్టీల సంక్షేమ, ప్రాథమిక విద్యా శాఖా మంత్రి గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా ;

- అ) 2009-2010, 2010-2011 సంవత్సరాలలో సర్వ శిక్షా అభియాన్ (ఎస్ఎస్ఎ) క్రింద రాష్ట్రం మొత్తం వ్యయం ఎంత; రాష్ట్ర, కేంద్ర ప్రభుత్వాల వాటా, రాష్ట్ర, కేంద్ర ప్రభుత్వాలు విడుదల చేసిన మొత్తం ఎంత ;
- ఆ) ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో 2010-2011 సంవత్సరంలో రాష్ట్రీయ మాధ్యమిక శిక్షా అభియాన్(ఆర్ఎంఎస్ఎ) వ్యయం మొత్తం ఎంత; రాష్ట్ర, కేంద్ర ప్రభుత్వాల వాటా ఎంత; ఇప్పటివరకు రాష్ట్ర, కేంద్ర ప్రభుత్వాలు విడుదల చేసిన మొత్తం ఎంత ;

మైనారిటీ సంక్షేమ, ప్రాథమిక విద్యా శాఖ మంత్రి (శ్రీ అహ్మదుల్లా మహమ్మద్ సయ్యద్) :

- అ) (i) 2009-2010 సంవత్సరానికి రాష్ట్రంలో ఎస్ఎస్ఎ క్రింద ప్రత్యేకించిన మొత్తం వ్యయం రూ.117776.05 లక్షలు, అందులో కేంద్రం వాటా రూ.70665.63 లక్షలు, రాష్ట్రం వాటా రూ.47110.42 లక్షలు (40 శాతం) ఇప్పటివరకు రాష్ట్ర వాటాగా రూ.10885.05 లక్షలను, కేంద్రం వాటాగా రూ.38569.90 లక్షలను విడుదల చేయడం జరిగింది.
- (ii) 2010-2011 సంవత్సరానికి రాష్ట్రంలో ఎస్ఎస్ఎ క్రింద ప్రత్యేకించిన మొత్తం వ్యయం రూ.173614.37 లక్షలు. అందులో కేంద్రం వాటా రూ.95487.90 లక్షలు, రాష్ట్రం వాటా రూ.78126.47 లక్షలు. ఇప్పటివరకు రాష్ట్ర వాటాగా రూ.2405.73 లక్షలను, కేంద్రం వాటాగా రూ.16000 లక్షలను విడుదల చేయడం జరిగింది.
- ఆ) 2010-2011 సంవత్సరంలో రాష్ట్రీయ మాధ్యమిక శిక్షా అభియాన్ (ఆర్ఎంఎస్ఎ) కోసం రూ.212656.85 లక్షల మొత్తాన్ని వ్యయంగా ప్రతిపాదించడమైంది. 2010 ఆగస్టు నెలలో కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రాజెక్టు ఆమోద బోర్డు (పిఏబి) ను సమావేశపరచవలసి వుంది. అయితే, కేంద్రం వాటాగాని, రాష్ట్ర వాటా గాని ఇప్పటి వరకు ఎటువంటి మొత్తాన్ని విడుదల చేయలేదు.

డాక్టర్ జయప్రకాష్ నారాయణ్: అధ్యక్షా, ప్రభుత్వ పాఠశాలలకు వెళ్లేది నిరుపేద విద్యార్థులేనన్నది పార్టీలకు అతీతంగా ఈ సభలో ఉన్న అందరికీ తెలుసు. దళితులు, పెడ్యూల్డు తరగతులు, బీసీలు, మైనారిటీ, మిగతా వర్గాలకు చెందిన నిరుపేదలు తప్ప ఇక్కడ కూర్చున్న వాళ్లలో ఏ ఒక్కళ్ల కుటుంబం నుంచి కాని, బంధువుల కుటుంబం నుంచి కాని, ఉద్యోగుల కుటుంబాల నుంచి కాని ప్రభుత్వ స్కూళ్లకు వెళ్లటం లేదు. పేద రికం పోనాలంటే మీరెన్ని తాయిలాలు పెట్టినా ఉపయోగం లేదు చదువు అందటం తప్ప. ఆ పిల్లల తెలివితేటలను వికసింపచేయటం తప్ప మరో మార్గం లేదు. కాని మంత్రి గారిచ్చిన సమాధానాన్ని బట్టి ఈ ప్రభుత్వానికి పాఠశాల విద్య పట్ల ఏ మాత్రం ఆసక్తి లేదని వారి అంకెలే రుజువు చేస్తున్నాయి. ఎన్ని చెప్పినా కూడా ఈ

అంకెలు చాలా దారుణంగా ఉన్నాయి. మన రాష్ట్రం అక్షర జ్ఞానంలో కాని, పాఠశాల విద్యలో కాని దేశంలో అధ మంగా ఉన్న రాష్ట్రాల్లో, దక్షిణాది మొత్తంలో అత్యధమ స్థానంలో, చివరి స్థానంలో ఉన్నది. దేశంలో ఇన్వెస్ట్ బీహార్, రాజస్థాన్, ఒరిస్సాలతో పోల్చదగ్గ రాష్ట్రం పాఠశాల విద్యలో పెద్ద రాష్ట్రాల్లో ఆంధ్రప్రదేశ్ మాత్రమే. అయినా కూడా ప్రభుత్వానికి చీమ కుట్టినట్లయినా లేదు.

అధ్యక్షా, అమ్మ పెట్టా పెట్టదు..... అడుక్కు తినా నివ్వదు అన్నట్లు కేంద్ర ప్రభుత్వం పూనుకొని సర్వశిక్షా అభియాన్ పేరుతో అధికారంలో ఎవరున్నా... గతంలో ఎన్టీయే, తరువాత యుపిఏ రెండు ప్రభుత్వాలు కొనసాగిస్తున్నాయి. వంద రూపాయల ఖర్చులో 40 రూపాయలు మాత్రమే ఖర్చు పెట్టండయ్యా అంటే మంత్రి గారిచ్చిన ప్రభుత్వ అధికారిక లెక్కలు చెబుతున్నదేమంటే

రూ. 2009-10లో రూ. 1178 కోట్లు ఖర్చు పెట్టాల్సి వుంటే దానిలో రాష్ట్రవాటా రూ. 471 కోట్ల యితే కేవలం రూ.108 కోట్లు మాత్రమే. అంటే దాదాపు ఐదవ వంతు మాత్రమే. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారే ఆర్థిక శాఖామూర్తులు. ఆర్థిక నిర్వహణలో ఆయన మంచి పేరు తెచ్చుకున్నారు. కాని నిర్వహణ అంటే 'Penny-wise Pound foolish' కాదు. పాఠశాల విద్యకు డబ్బు లేకుండా చేయటం కాదు. మీరు డబ్బు పొదుపు చేయాలంటే తగలేసే చోట ఆపండి. అవినీతిని ఆపండి. అక్రమ ఖర్చుల్ని ఆపండి. పాఠశాల విద్యను ఆపబోకండి. ఈ ప్రభుత్వం పాఠశాల విద్యను ఆపాలని కంకణం కట్టుకున్నది. అందుకే 2009-10లో రూ.471 కోట్లు విడుదల చేయాల్సిన ప్రభుత్వం కేవలం రూ.108 కోట్లు విడుదల చేసింది. పోసే ఈ సంవత్సరం ఈ నాలుగు మాసాల్లోనైనా పరిస్థితి బాగుపడిందా అంటే ఇప్పటికీ మొదటి క్వార్టర్ గడిచిపోయింది. ఈ సంవత్సరం రూ. 781 కోట్లు మన రాష్ట్రం నుండి విడుదల చేయాలి. ఈ మూడు నెలల కాలానికి విడుదల చేసింది రూ.24 కోట్లు. అంటే ఈ లెక్కన ఈ సంవత్సరంలో ప్రభుత్వం విడుదల చేయాల్సిన మొత్తం డబ్బు విడుదల చేయాలంటే వంద మాసాలు పడుతుంది. కాబట్టి ఎప్పుడు విడుదల చేస్తారు?

ప్రభుత్వం విడుదల చేసే డబ్బు కూడా చాలా దారుణంగా దుర్వినియోగమవుతున్నది. ముఖ్య మంత్రి గారితో సహా ఈ సభలో ఉన్న అందరికీ పాఠశాలభవనం కన్స్ట్రక్షన్ కాస్ట్ ఎంతవుతుందో తెలుసు. చద రపుటడుగుకి రూ.800 నుంచి రూ. 900 ఖర్చు పెడుతున్నారు. ఇది ఇంటి స్థలం కోసం కాదు. భవన నిర్మాణం కోసం మాత్రమే. అక్కడ మార్బుల్ లేదా గ్రానైట్ వేయరు. అక్కడేమీ ఫ్రెష్ ఉండవు. కాస్ట్లీ బాత్ రూమ్ ఫిక్చర్స్ ఉండవు. సర్వశిక్షా అభియాన్ స్కూళ్లలో బాత్ రూములు లేవు. అలాంటిది మామూలు ఒక ఫ్లోర్ పిల్లర్ లేకపోతే వాల్ ఫ్లోర్, ఒక రూఫ్ వేయటానికి, పనికిమాలిన ఉడ్తో కిటికీలు పెట్టటానికి రూ. 800 నుంచి రూ. 900 రూపాయలు ఖర్చు చేస్తున్నారు. అదేమంటే పెడమ్యాట్ రేట్లు అట్లా ఉన్నాయంటున్నారు. కన్స్ట్రక్షన్ కాస్ట్ మనంద రికి తెలుసు. ఎక్కడవుతుంది అంత మొత్తం? మీరు నిజాయితీగా ఏ ఫ్రెష్ లేకుండా కన్స్ట్రక్ట్ చేయాలంటే రూ. 800 నుంచి రూ. 900 వరకు పెట్టమని ఇస్తారా డబ్బులు? ఇందులో మళ్ళీ మామూళ్లు మింగేసి బీద పిల్లల పేరు చెబుతున్నాం. దీనిని సరి చేస్తారా?

పోసే ఖర్చు సరిగా పెట్టారనుకున్నా... పెట్టటం లేదు..... అధ్యాపకుల్ని పెట్టారనుకున్నా.... నేను మొన్న జీరోఅవర్లో చాలా వివరాలు గణాంకాలతో చెప్పాను. ఎంతో దారుణంగా ఉన్నది. ఐదుగురికంటే తక్కు వున్న విద్యార్థులున్న స్కూళ్లలో ఐదుగురు పంతుళ్లున్నారు.. 300 మంది విద్యార్థులున్న స్కూళ్లలో మాత్రం ఒక్కళ్లో, ఇద్దరో పంతుళ్లున్నారు. సిగ్గుచేటు ఇది. పోసే అవన్నీ బాగా జరుగుతున్నాయనుకున్నా ప్రమాణాలు

చాలా దారుణంగా ఉన్నాయి. కేంద్ర ప్రభుత్వం ఒక సర్వే నిర్వహించింది. అసర్ (ASER) (Annual Status of Education Report) అంటారు. దాన్ని యాన్యువల్ స్టేటస్ ఆఫ్ ఎడ్యుకేషన్ రిపోర్ట్ అని ప్రతి సంవత్సరం జాతీయ స్థాయిలో ఒక సర్వే జరుగుతుంది. ఆసర్వేలో తేలిందేమిటంటే ఏడవ తరగతిలో ఏడేళ్లు చదివిన తరువాత నూటికి 30 నుండి 35 మంది విద్యార్థులకు కనీసం వాళ్లకు తెలిసిన భాషలో ఒక పేరా చదవటం రాదు. నూటికి 50 మందికి ఒక చిన్న లెక్క చేయటం రాదు.

మిస్టర్ స్పీకర్: ప్లీజ్ కన్క్లూడ్.....

డాక్టర్ .జయప్రకాష్ నారాయణ్: కాబట్టి ఈ ప్రమాణాల విషయంలో ప్రభుత్వం ఏంచేయబోతున్నది? మన రాష్ట్రంలో ప్రభుత్వ పాఠశాలలోని అధ్యాపకుల తప్పు లేదు.

ఎందుకంటే వారికి తగిన ప్రోత్సాహం లేదు. గతంలో మేమంతా ఈ గవర్నమెంటు స్కూళ్లలో చదువుకుంటున్నప్పుడు ప్రతి సంవత్సరం ఇన్స్పెక్షన్ జరిగేది. స్కూల్ ఇన్స్పెక్షన్ అంటే చాలా కోలాహలంగా, ఉత్సాహంగా ఉండేది. స్కూళ్లలో రంగురంగుల కాగితాలు అతికించేవారు. ఇన్స్పెక్షర్ అధ్యపకుల్ని కూడా ప్రోత్సహించేవారు. ఇప్పుడెక్కడుంది ఇన్స్పెక్షన్? కేవలం వందల కోట్ల రూపాయలు దుర్వినియోగం చేయటంతో పాటు కనీసం ఇన్స్పెక్షన్ కాని, మానిటర్ ఏర్పాటు కాని లేదు. దీనినేమైనా ఏర్పాటు చేస్తారా?

ఇంకొక ప్రశ్న. పరీక్షలు తీసిపారేశారు. సంతోషం. కాని పరీక్షలు తీసిపారేసినంత మాత్రాన ప్రమాణాలు చూడొద్దనలేనదే? అందుకనే రాష్ట్రంలో ఒక ర్యాండ్‌మ్ టెస్టింగ్ సెంటర్‌ను ఏర్పాటు చేసినట్లయితే బాగుంటుంది. ఈ ర్యాండ్‌మ్ టెస్టింగ్ సెంటర్ పరీక్షలు పెట్టటం కోసం కాదు. అసలు విద్యార్థులకు చదువు ఏ మాత్రం వస్తున్నదని పరిశీలించటం కోసం ఏమైనా ర్యాండ్‌మ్ టెస్ట్ చేస్తారా?

అధ్యక్షా, నేను ప్రశ్న మాధ్యమిక సర్వేకి అభియాన్ మీద వేశాను. అది ఈ మంత్రి గారి సబ్జెక్ట్ కాదు. అందుకే వారి సమాధానం చాలా అబసర్డ్ గా ఉంది. ఈ సంవత్సరం బడ్జెట్‌లో రూ. 700 కోట్లు చూపెట్టారు. రాష్ట్రం నుంచి పైసా కూడా విడుదల చేయలేదు ఎందుకంటే కేంద్రం ఇంకా విడుదల చేయలేదు కాబట్టి అంటున్నారు. కేంద్రం ఇవాళో, రేపో విడుదల చేస్తారు. ఎందుకంటే ఆగస్టులో సమావేశమవుతారు కాబట్టి ఆ తరువాత విడుదల చేస్తారు. కాని అప్పుడైనా రాష్ట్రం వాటా విడుదల చేస్తారా?

మిస్టర్ స్పీకర్: చాలా క్వశ్చన్స్ అడిగారు..... కన్క్లూడ్ చేయండి...

డాక్టర్ జయప్రకాష్ నారాయణ్: కీలకమైన ప్రశ్న అధ్యక్షా ... నేను మన పాఠశాల విద్యారంగం గురించి జనరల్ గా రాష్ట్రం మొత్తం గురించి అడుగుతున్నాను.

ఉ.9.50

చాలా దారుణమైన వైఫల్యం బయటపడుతుంది కాబట్టి కొన్ని విషయాలు బయటపెట్టాలి. మాధ్యమిక విద్య 9 నుండి 12 తరగతి దాకా అని అంటే, జాతీయ స్థాయిలో దాని నిర్వచనం 9 నుండి 12 దాకా అని అర్థం. ఇంటర్మీడియేట్ విద్య ఎంత అధ్యాసంగా ఉందో దానికి సంబంధించి ఇక్కడే ప్రశ్నతరాల సమయంలో

గంటా, గంటన్నర సేపు లఘు చర్చ జరిగింది. దీనిని 9వ తరగతి దాకా వాడి, ఇంటర్మీడియేట్ తరువాత నాలుగేళ్లు పెదతామని అంటున్నారు. ఇది పద్ధతి కాదు. మనకు డబ్బులున్నాయి. డబ్బును సద్వినియోగం చేసి, ఇంటర్మీడియేట్ విద్యకు కూడా 12వ తరగతి వరకూ మంచి ప్రమాణాలతో ఏర్పాటు చేస్తారా? అధ్యక్షా, విద్యారంగానికి వేల కోట్ల రూపాయలు ఖర్చుపెడుతున్నామని చెబుతున్నారు. విద్యార్థులకు ఉపకార వేతనాలు ఇస్తున్నామని చెబుతున్నారు. కాని, హేతుబద్ధంగా ఖర్చుపెట్టడం లేదు. రేషనలైజ్ కావడం లేదు. ఇర్రేషనల్ ఎక్స్ పెండిచర్ వల్ల ఎక్కడ ఖర్చుచేయాలో అక్కడ ఖర్చుపెట్టకపోవడం వల్ల, రాష్ట్రవాటా విడుదల కాక, ప్రతి సంవత్సరం, వెయ్యి, పదిహేను వందల కోట్ల రూపాయలు జాతీయ స్థాయిలో స్పృహితున్నాము. ఈ సందర్భంలో విద్యారంగంలో పెట్టే ఖర్చు, వచ్చే ఫలితాలను పరిశీలించి రేషనలైజ్ చెయ్యడం కోసం, సూచనలను ఇవ్వడం కోసం ఒక నిపుణుల కమిటీని ప్రభుత్వం పెడుతుందా? ముఖ్యమంత్రి గారు ప్రత్యేకంగా పరిశీలించాలని కోరుతున్నాను. ముఖ్యమంత్రిగా, ఆర్థిక మంత్రిగా రాష్ట్రంలోని విద్యను బాగుచెయ్యడం కోసం ఆ ఏర్పాటును చేస్తారా అని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ ధూళిపాళ్ల నరేంద్ర కుమార్(పొన్నూరు) : అధ్యక్షా, మంత్రి గారి సమాధానం చూస్తుంటే, పేద విద్యార్థుల పట్ల, పాఠశాల విద్య పట్ల ప్రభుత్వం ఎందుకు ఇంత కక్ష కట్టిందో అర్థం కావడం లేదు. ప్రభుత్వం ఎందుకు ఇంత నిర్లక్ష్యంగా వ్యవహరిస్తుందో అర్థం కావడం లేదు. సర్వ శిక్ష అభియాన్ కింద 2009-10 సంవత్సరానికి 1177 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చుపెట్టాలనుకుంటే ఇప్పటివరకూ విడుదల చేసిన నిధులు 494 కోట్ల రూపాయలు. అంటే కేంద్రరాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు విడుదల చేసిన నిధులు కేవలం సలభ శాతానికి మించలేదు. మంత్రి గారు ఎంత డబ్బు ఖర్చుపెట్టారో వివరాలు ఇవ్వలేదు. విడుదల చేసిన నిధుల సమాచారం ఇచ్చారు. విడుదల చేసిన నిధులలో ఎంత ఖర్చుపెట్టారో మంత్రి గారు ఈ సభలో చెప్పవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది. అదే విధంగా 2010-11 సంవత్సరంలో 1736 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చుపెట్టాలని అనుకుంటే, ఈ ప్రభుత్వం విడుదల చేసిన నిధులు 184 కోట్ల రూపాయలు. అంటే 12 శాతానికి మించలేదు. కేంద్రప్రభుత్వం ఇచ్చిన నిధులను తీసుకోవడంలో, ఇచ్చిన నిధులను ఖర్చుపెట్టడంలో ప్రభుత్వం ఎందుకు వైఫల్యం చెందిందో చెప్పాలి. మన రాష్ట్రం నుండి 33 మంది ఎం.పీలున్నారు. కేంద్రంలో మీ ప్రభుత్వం ఉన్నప్పుడు కేంద్రం నుండి నిధులు రాబట్టడంలో ప్రభుత్వం ఎందుకు వైఫల్యం చెందుతుందో, నిధులను ఖర్చుపెట్టడంలో ఎందుకు వైఫల్యం చెందిందో చెప్పవలసిన అవసరం ఉంది. గతంలో చర్చలు జరిగాయి. డిపెండ్ కుంభకోణంలో సరసాదేవి పాత్ర కోట్ల రూపాయల కుంభకోణం జరిగింది. దీనిపై ప్రభుత్వం సమాధానం చెప్పాలి. సరసాదేవి అదే విధంగా అకౌంటెంట్ సుబ్రహ్మణ్యం ఇందులో నిందితులు. ఆమె ఒక మాట చెప్పింది. నేను ఒక రాయల్ టెర్రరిస్టుని, కొండే కూలిపోతుంది అని చెప్పింది. అలాగే, అకౌంటెంట్ సుబ్రహ్మణ్యం గారు

MR. SPEAKER: We had a House Committee.

శ్రీ ధూళిపాళ్ల నరేంద్రకుమార్ : అట్లాకాదు సార్. ఈ హౌస్ లో చర్చ జరిగింది.

మిస్టర్ స్పీకర్ : మనం హౌస్ కమిటీని వేశాము.

శ్రీ ధూళిపాళ్ల నరేంద్రకుమార్ : వాస్తవం ఏమిటి? వాస్తవాలను ఈ సభలో ఎందుకు పెట్టలేదు? ఇందులో ఎవరెవరి పాత్ర ఉంది? ఎన్ని కోట్ల రూపాయల కుంభకోణం జరిగిందో ఇంతవరకూ స్పష్టం చేయలేదు. ఆరోజు ఒక హౌస్ కమిటీని వేయడం జరిగింది. హౌస్ కమిటీ వాస్తవాలు ఈ సభ ముందు

ఉంచవలసిన అవసరం ఉంది. సిఐడీ ఎంక్వైరీని వేయడం జరిగింది. స్వర్గీయ రాజశేఖర రెడ్డి గారి ఓ.ఎస్.డిగా పనిచేసిన సూర్యప్రతాప రెడ్డి గారికి సంబంధం ఉంది అని అన్నారు. వారిని సి.ఐ.డి ఎందుకు విచారణ చేయలేదని ప్రభుత్వాన్ని అడుగుతున్నాను.

MR. SPEAKER: Please confine yourself to the question. It is not connected to the question.

శ్రీ ధూళిపాళ్ల సరేంద్రకుమార్ : ఎందుకంటే విద్య కోసం ఇచ్చిన డబ్బును ఖర్చుపెట్టలేదు.

(మైక్ కట్ చేయబడింది)

MR. SPEAKER: I will give it to you. Because, he cannot answer. Later, I will give it to you.

శ్రీ ధూళిపాళ్ల సరేంద్రకుమార్ : సి.ఐ.డి దర్యాప్తు ఏమయ్యింది? సి.ఐ.డి నివేదికను ఈ ప్రభుత్వం సభ ముందు ఉంచిందా? సి.ఐ.డి విచారణ చెయ్యకపోవడానికి కారణం ఏమిటి? ప్రభుత్వంలో ఉన్న పెద్దల ఒత్తిడి మేరకు చెయ్యలేదా? వాస్తవాలన్నీ చెప్పవలసిందిగా మంత్రి గారిని డిమాండ్ చేస్తున్నాను.

శ్రీ అహ్మదుల్లా మహ్మద్ సయ్యద్: అధ్యక్షా, గౌరవసభ్యులు జయప్రకాశ్ నారాయణ్ అడిగిన దానికి ఎస్.ఎస్.ఏ ద్వారా అడిషనల్ క్లాస్ రూమ్స్ కి యూనిట్ కాస్ట్ కి సంబంధించి 2008-09 సంవత్సరం ఆధారంగా చేశారు. దానిని ఎగ్జిక్యూటివ్ కమిటీ కూడా ఆమోదించింది. గవర్నమెంట్ అఫ్ ఇండియా కూడా ఆమోదం తెలిపింది. 2010-11 సంవత్సరానికి సంబంధించి అడిషనల్ క్లాస్ రూమ్స్ కోసం కన్స్ట్రక్షన్ కొరకు యూనిట్ కాస్ట్ ను ఈ కింది విధంగా ఆమోదించారు. హైదరాబాద్ డిస్ట్రిక్ట్ కి సంబంధించి ఒక క్లాస్ రూమ్ కి 5 లక్షల 25 వేల రూపాయలు, రంగారెడ్డి అర్బన్ అండ్ రూరల్ కి సంబంధించి నాలుగు లక్షల 15 వేల రూపాయలు, మిగిలిన అన్ని జిల్లాలకు నాలుగు లక్షల రూపాయలు. హైదరాబాద్ డిస్ట్రిక్ట్ కి సంబంధించి స్కెవర్ ఫీట్ కి 869 రూపాయలు, రంగారెడ్డి జిల్లాకి 798 రూపాయలు ఇతర జిల్లాలకు 769 రూపాయల కింద ఆమోదించబడింది. హైదరాబాద్ కు ఇసుక రవాణా సుమారు రెండు వందల కిలోమీటర్ల నుండి రావడం జరుగుతుంది. రెండు లేక మూడు అంతస్తుల స్కూల్ బిల్డింగ్స్ వల్ల దానికి కొంచెం రేటు పెరుగుతుంది. స్టీల్ ఉపయోగించడం వల్ల నిర్మాణం ధర పెరుగుతుంది. రైల్వే టు ఫ్రీ అండ్ కంపల్సరీ ఎడ్యుకేషన్ ను ఇంప్లీమెంట్ చేయడానికి ఎస్.ఎస్.ఏ ఒక సాధనంగా ఉపయోగపడుతుంది. ఎస్.ఎస్.ఏ ప్రోగ్రామ్ 2012 సంవత్సరం వరకూ నిర్దేశింపబడింది. ఆర్టిఇ యాక్ట్ ప్రవేశపెట్టడం వల్ల ఈ ప్రోగ్రామ్ 2010 సంవత్సరం వరకూ కంటిన్యూ అవుతుందని భావిస్తున్నాను. డిస్ట్రిక్ట్ కి సుమారు 19 కోట్ల రూపాయలను 2010-11 సంవత్సరం ఓపెనింగ్ బ్యాలెన్స్ లో చూపడం జరుగుతుంది. ఈ నిధులు అడిషనల్ క్లాస్ రూమ్స్ కి ఉపయోగపడతాయి. ఇప్పటివరకూ మనం ఖర్చు పెట్టింది 702 కోట్ల 57 లక్షల రూపాయలు. ఇంకా బ్యాలెన్స్ 20 కోట్ల 87 లక్షల రూపాయలున్నాయి.

డా. జయప్రకాశ్ నారాయణ్ : అధ్యక్షా, వ్యయం ఎంత అయ్యింది అని అడిగితే ఓపెనింగ్ బ్యాలెన్స్ లో చూపుతామంటున్నారు. సరే, పక్కన పెడదాము. చదరపు అడుగుకి 800 రూపాయలు అంటున్నారు. నాసిరకం నిర్మాణానికి ఎక్కడా కూడా బిల్డ్ లేవు. అది బాగానే ఉంది. వీళ్ళా ఒప్పుకున్నారు, వాళ్ళా ఒప్పుకున్నారు కాబట్టి ఖర్చుపెట్టిస్తామన్నారు. ఇప్పటికైనా రెవ్యూ చేస్తారా అని నిర్దిష్టంగా అడిగాను, దానికి

సమాధానం కావాలి. రెండవది, మంత్రి గారి సమాధానం బట్టి నాకు అర్థం అవుతుంది. విద్యాశాఖ కేవలం ఒక పోస్టాఫీసుగా ఉండి నిధులను తీసుకొని బట్వాడా చెయ్యడం తప్ప విద్యను బాగుచేయడం వారి బాధ్యతగా భావించడం లేదు. మానిటరింగ్ కోసం ఏ విధమైన ఏర్పాట్లు చేస్తున్నారని అడిగాను. కాబట్టి రాష్ట్రవ్యాప్తంగా మీరు ఏమైనా టెస్టింగ్ సెంటర్ పెట్టి మానిటరింగ్ చేస్తారా, మానిటరింగ్ కోసం ఏ విధమైన ఏర్పాట్లు చేస్తున్నారు? మాధ్యమిక విద్యకు సంబంధించి అడిగిన దానికి సమాధానం రాలేదు. పాఠశాల విద్యకు సంబంధించిన విషయం అది. మాధ్యమిక విద్య నిధులని ఇంటర్మీడియేట్ విద్య కోసం వినియోగిస్తారా, ఈ సంవత్సరం నిధులను రిలీజ్ చేస్తారా అని అడిగాను. నిపుణుల కమిటీని ఏర్పాటు చేసి, విద్యారంగంలో ఖర్చుని, వచ్చే ఫలితాలను విశ్లేషించి దానిని రేషనలైజ్ చేయడం కోసం సమన్వయాన్ని ప్రారంభిస్తారా అని అడుగుతున్నాను.

శ్రీమతి వంగా గీతా విశ్వనాథ్(పితాపురం) : అధ్యక్షా, చాలా మంది క్వశ్చన్స్ వేశారు. నిధుల విడుదల గురించి మంత్రి గారిచ్చిన సమాధానం మీద అందరూ క్వశ్చన్స్ చేయడం జరిగింది. 2009-10 సంవత్సరానికి కేవలం సెంట్రల్ వాటా కింద నలభై శాతం నిధులను రిలీజ్ చేయడం జరిగింది. స్టేట్ వాటా కింద అయిదు శాతం రిలీజ్ చెయ్యడం జరిగింది. ఆ రిలీజ్ చేసిన దాంట్లో ఎంత ఖర్చుపెట్టారో మంత్రి గారు తెలియజేయాలి. మిగతా నిధులను విడుదల చేసే అవకాశం ఉందా లేదా? రాష్ట్రప్రభుత్వం విడుదల చేయవలసిన నిధులను అదే విధంగా సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ విడుదల చేయవలసిన నిధులను విడుదల చేస్తారా లేదా అని అడుగుతున్నాను. పాఠశాలలకు వెళ్లినప్పుడు, లక్షల గదులను కేటాయించామని చెబుతున్నారు. మా జిల్లాలో ఇంచుమించుగా సైమర్ స్కూల్స్ 3533 ఉన్నాయి, యు.పి స్కూల్స్ 457, హైస్కూల్స్ 870 ఉన్నాయి. ఇందులో నలభై శాతం వాటికి గదులు లేవు. మాకు 1678 గదులు కావాలని ఎస్.ఎస్.ఎ వాళ్లే ఐడెంటిఫై చేసి గవర్నమెంట్ కి పంపించారు. ఇందులో ఏజెన్సీ ప్రాంతంలోనే యాభై శాతం గదులు లేని పరిస్థితి ఉంది. నిధులను చూస్తే, కోట్లలో కోట్లను దాటుతున్నాయి. అక్కడ స్కూల్స్ కి కాంపౌండ్ వాల్స్ లేవు. కనీసం కొన్నింటికి రూఫ్స్ అయినా లేవు. కంప్యూటర్స్ పోతున్నాయి. పండుకోడానికి పంటపెట్టే లేవు. మిడ్ డే మీల్స్ ప్రోగ్రామ్ ని చాలా ప్రతిష్టాత్మకంగా అమలుచేస్తున్నాము. ఎక్కడా పంటపెట్టే లేవు. పాఠశాలలకు కాంపౌండ్ వాల్స్ లేవు, వాచ్ మ్యాన్స్ లేరు, గదులు లేవు. యు.పి స్కూల్స్ అన్నింటికీ నిధులిస్తామని అంటున్నారు. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారికి రిప్రజెంటేషన్ ఇవ్వాలి.

ఉ.10.00

మీరు చూడండి. థాచెస్ షెడ్ లో బెంచీలు, బోర్డులు పెట్టి (ఫోటోలు సభకు చూపించారు.) నడుపుతున్నారు. దానిలో 550 మంది స్టూడెంట్లు ఉన్నారు. ఆ స్కూలు పడిపోయే పరిస్థితిలో ఉంది. దానిని 1952లో కట్టారు. చాలా చోట్ల 25 రూమ్స్ కట్టిస్తున్నారు. ఉప్పాడ కొత్తపేట యు.పి. స్కూల్ కు ఇంతవరకు నిధులు కేటాయించలేదు. పిల్లలందరూ చాలా ప్రమాదకరమైన పరిస్థితిలో ఉన్నారు. మినిమమ్ 15 రూమ్స్ కు నిధులు కేటాయిస్తే వారిని రక్షించినట్టు అవుతుంది. కంపల్సరీ ఎడ్యుకేషన్ బిల్ ఉంది. చట్టం చేశారు. అందరూ చదువుకోవాలని అనుకుంటున్నాము. ప్రయివేటు స్కూల్స్ లో చదువు చూస్తే కొనుక్కోలేని పరిస్థితి ఉంది. ప్రభుత్వ స్కూల్స్ లో సౌకర్యాలు లేని పరిస్థితి. ఎక్కడ చదవాలి? నిధులు ఇస్తే మన ఆశయము నెరవేరుతుంది. అప్పుడే అందరికీ విద్య అందించడానికి నీలవుతుంది.

SRI MOHD. VIRASAT RASOOL KHAN : Hon'ble Speaker Sir, I want to know through you from the Hon'ble Minister as to what is the policy the Government have kept for construction of school buildings. Actually, the NGOs are involved in the construction of the buildings. When there was no recession, number of NGOs have come forward and they have been contributing some amount towards construction of the buildings. But after recession, no NGO is coming forward. The NGOs, which were contributing for construction of the building have gone back. That is why, the construction of school buildings have stopped. Like a small child, the Hon'ble Minister is giving reply that because the river sand has to be brought from 200 kms there is delay in construction. This is a very valid point. Now that the NGOs are not coming forward for contributing, the Government have to spend money,

I want to know from the Hon'ble Minister how many foundation stones have been laid since last seven months? Not a single foundation stone was laid. For construction of Urdu medium school, 940 sq.yards was allotted at Amberpet by our late Chief Minister Sri Y.S.Rajasekhara Rao. The Present Chief Minister allotted the same land to some real estate company. This is the discrimination being meted out to the minorities. Such a big office is here, there is no Executive Engineer. There is only one person who is holding the post of Executive Engineer, Superintending Engineer and Chief Engineer. This NGOs point is very important Sir. Construction of many of the School buildings has been stopped because the NGOs are not contributing money. The Government has to take a decision whether to involve NGOs or to spend the State Government's and the Central Government's money.

శ్రీ గుండ మల్లేష్(బెల్లంపల్లి): అధ్యక్షా, సర్వశిక్ష అభియాన్ కు సంబంధించి జాయింట్ వెంచర్ లో కేంద్ర రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు నిర్వహించే కార్యక్రమానికి సంబంధించి మంత్రిగారు ఇచ్చిన నోట్ లో శాంక్షన్ చేసిన నిధులు సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ ఇవ్వలేదు. రాష్ట్రం కూడా మ్యాచింగ్ గ్రాంట్ ఇవ్వలేదు. అది ఎప్పటిలోగా ఇస్తారు? ఎప్పటిలోగా చేయగలరు? అక్షర జ్యోతి అనే కార్యక్రమాన్ని ఈ డిపార్ట్ మెంట్ ద్వారా మన రాష్ట్రంలో అమలు జరపడం జరుగుతుంది. దానికి ప్రాతిపదిక ఏమిటి? అక్షరాస్యత ఎక్కడైతే తక్కువ ఉందో ఆ జిల్లాలు కాకుండా, అక్షరాస్యులు అధికంగా ఉన్న జిల్లాలను సెలక్షన్ చేయడంలో గల ఆంతర్యం ఏమిటి? ఆదిలాబాద్ జిల్లా పై నుండి నాలుగవది కాదు. క్రింద నుండి నాలుగవ స్థానంలో ఉంది. అంటే దాదాపు 20వ స్థానంలో ఉన్న ఆదిలాబాద్ జిల్లాను అక్షర జ్యోతి కార్యక్రమంలో ఎందుకు పెట్టలేదు? ఆ వివక్షత ఎందుకు జరిగింది? నేను ఢిల్లీలో మానవ వనరుల శాఖామంత్రిగారిని కలిసి రిప్రజంట్ చేయడం జరిగింది. మన మంత్రిగారికి లేఖలు వంపడం జరిగింది. అయినా అతీగతీ లేదు. అనేకమైన కస్తూరిబా స్కూల్స్ కు ఇప్పటి వరకు బిల్డింగ్స్ లేని పరిస్థితి ఉంది. మేము స్వయంగా నెస్సెల మండలంలో కలెక్టర్ దృష్టికి తీసుకువచ్చాము. ఎమ్.ఆర్.ఒ.గారు ల్యాండ్ ఇచ్చినా ఇల్లిగల్ ఆక్యుపేషన్ చేసిన వారు ఖాళీ చేయడం లేదు. చేసినా గవర్నమెంట్ పట్టించుకోవడం లేదు. కలెక్టర్ గారికి డైరెక్షన్ ఇచ్చి అది పూర్తి చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ జూలకంటి రంగారెడ్డి(మిర్యాలగూడ): అధ్యక్షా, గౌరవ డిప్యూటీ స్పీకర్ గారు ప్రత్యేకంగా మంత్రిగారి దగ్గర కూర్చుని ఫీడ్ చేస్తున్నారు. వారి స్థానం అక్కడ కాదు.

MR. SPEAKER : Ranga Reddy garu, you should not comment like that.

శ్రీ జూలకంటి రంగారెడ్డి: మన దేశానికి స్వాతంత్ర్యం వచ్చి 63 సంవత్సరాలు అవుతున్నా ఈ రోజు విద్యా రంగంలో 63వ స్థానంలో ఉన్నాము. అంటే సంవత్సరానికి ఒక్క శాతం చొప్పున పెరుగుతూ వచ్చాము.

అనేక మంది విద్యావంతులు, నిపుణులు, పండితులు కేంద్రం, రాష్ట్రం అదనంగా నిధులు కేటాయించి అందరినీ అక్షరాస్యులుగా తయారుచేయడానికి అనేక రిపోర్టులు ఇచ్చారు. అవనీ చెత్తబుట్టలో పడేశారు. కేంద్రం నుండి వచ్చే నిధులకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మ్యాచింగ్ గ్రాంట్ ఇవ్వక పోవడం వల్ల ఆ నిధులు మొత్తం ల్యాప్స్ అవుతున్నాయి. సర్వశిక్ష అభియాన్ లో చదివే విద్యార్థులు సర్వం శిక్ష అనుభవిస్తున్నట్లుగా చదువుతున్నారు. స్కూల్స్ కు కాంపౌండ్ వాల్సు లేవు, టాయిలెట్సు లేవు, మంచినీటి సౌకర్యం లేదు, వాచ్ మెన్ ఉండడం, అక్కడను కంప్యూటర్స్ కు, పరికరాలకు రక్షణ లేదు. టీచర్స్ ను నియమించక ఆరు సంవత్సరాలు అయింది. అందరికీ విద్య అనేది చట్టం ఉంది. నిజంగా పేద కుటుంబాల విద్యార్థులు, కూలినాలీ చేసుకునే కార్మికుల పిల్లలు ఈరోజు ప్రభుత్వ పాఠశాలలకు వెళుతున్నారు. అక్కడ మినిమమ్ సౌకర్యాలు లేవని మధ్యతరగతి కుటుంబాల వారు తమ పిల్లలను ప్రభుత్వ పాఠశాలలకు పంపడం లేదు. మన రాష్ట్రంలో అందరూ అక్షరాస్యత సాధించాలంటే, పేద కుటుంబాల వారు, వారి పిల్లలను పాఠశాలలకు పంపాలంటే పాఠశాలలకు అన్ని సౌకర్యాలు కల్పించి, కేంద్రం నుండి వచ్చే నిధులు ల్యాప్స్ కాకుండా మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఇచ్చే మ్యాచింగ్ గ్రాంట్స్ ను సక్రమమైన పద్ధతిలో ఉపయోగించినప్పుడే ఆ పాఠశాలలు బాగా నడుస్తాయి. అప్పుడే పేద విద్యార్థులు వస్తారు. ఆ విధంగా చర్యలు చేపట్టాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ మోతుపల్లి నర్సింహులు(తుంగతుర్తి): అధ్యక్షా, గవర్నమెంట్ స్కూల్ అంటేనే ఎస్ సి, ఎస్ టి, బిసిలవారు, పేదవారు, గంజి గటకలు లేని వారు ప్రభుత్వ పాఠశాలలకు వెళుతున్నారు. ఏమాత్రం నాలుగైదు రూపాయలున్నా ప్రైవేటు స్కూల్స్ కు పంపుతున్నారు. గవర్నమెంట్ స్కూల్స్ మీద వారికి నమ్మకం లేదు. అక్కడ టీచర్స్ లేరు. ఆ పాఠశాలలకు నిధులు లేవు.

ఉ.10.10

ఒక గదిలో యాభై, అరవై మంది పిల్లలుంటున్నారు. సరిపడా గదులు లేవు. కనీసం టాయిలెట్స్, మంచినీళ్లు, కాంపౌండ్ వాల్స్ లేవు. అష్టదశాక్షరంగా ఉన్నాయి గవర్నమెంట్ స్కూల్స్. గవర్నమెంట్ స్కూల్స్ వైపు చూసే నాడుడే లేడు. పేద పిల్లలను అక్కడికి పంపించడం, వారు అక్కడి నుండి ఇంటికి రావడం తప్ప ఇంకేమీ జరగడం లేదు. వీళ్లు బడిబాట అనే పథకాన్ని ప్రవేశపెట్టారు. అది ఇంటి బాట కింద తయారయ్యింది. అక్కడ ఏ విధమైన సౌకర్యాలున్నాయని బడిబాట అని అంత పెద్ద మాట వాడి ఈ గవర్నమెంట్ మాట్లాడుతుందో అర్థం కావడం లేదు. ఇటువంటి పరిస్థితుల్లో కేంద్రరాష్ట్ర ప్రభుత్వాలిచ్చే నిధులను సద్వినియోగం చేసుకోవాలి. అసలు డబ్బేమైనా దుర్వినియోగం జరిగిందంటే ఆ విషయంలో ఎంత పట్టింపు ఉండాలి. దానికి బాధ్యులైన వారి పై యాక్షన్ తీసుకునే విధంగా ఈ ప్రభుత్వం వ్యవహరించాలి. రోజయ్యే గారు ముఖ్యమంత్రి అయ్యారు. గతంలో సరసాదేవి యాభై కోట్ల రూపాయల కుంభకోణానికి పాల్పడ్డారు. ఇది రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా అందరికీ తెలిసిన విషయమే.

MR. SPEAKER: It is not connected with the question.

శ్రీ మోతుపల్లి నర్సింహులు: సార్ ఒక్క విషయం. ఇది ఏమైనా దొంగతనమా?

MR. SPEAKER : House Committee has been constituted. The House Committee has presented its report.

శ్రీ మోతుపల్లి సర్పింహులు: సార్ ఒక్క మాట. ఎవరి మీదా మాకు కోపం లేదు. సరసాదేవి అని అంటేనే అంత ఉలిక్కి పడవలసిన అవసరం లేదు. ఒక మహిళ యాభై కోట్ల రూపాయల కుంభకోణానికి పాల్పడింది. గత సభలో హౌస్ కమిటీని వేశారు. ఆ సభ రద్దయ్యింది. ఇప్పుడు కొత్త సభ్యులు వచ్చారు. రిపోర్ట్ ఎవరికి ఇవ్వాలి?

MR. SPEAKER: (addressing the Legislature Officials) Has the report come ? I will check it out.

శ్రీ మోతుపల్లి సర్పింహులు: ఆ సభ రద్దయ్యింది. ఒక వేళ అప్పుడు రిపోర్ట్ ఇచ్చుంటే సభలో పెట్టారా?

MR. SPEAKER : I believe that the Report has been presented to the House. That is the information I got.

శ్రీ మోతుపల్లి సర్పింహులు: సార్, ఇంటిరియం రిపోర్ట్ ఇచ్చారు. పూర్తి రిపోర్ట్ ఇవ్వలేదు.

MR. SPEAKER: I will check it out.

శ్రీ మోతుపల్లి సర్పింహులు: మళ్ళీ హౌస్ కమిటీని వేస్తారా చెప్పమనండి. సార్, ఒక్క మాట. ఈ సరసాదేవితోబాటు ఇంకొక తెల్ల వెంట్రుకలాయని కూడా ఉన్నాడని పత్రికలలో చదివాను.

MR. SPEAKER: It is not connected to the question. You are a senior Member.

శ్రీ మోతుపల్లి సర్పింహులు: ఈ విధంగా దోపిడీ చేస్తుంటే ప్రభుత్వం నిమ్మకు నీరెత్తినట్లు కూర్చుంటే ఎట్లా సార్? పేద విద్యార్థులకు వచ్చిన డబ్బును ఈ విధంగా దుర్వినియోగం చేసి, వాళ్ల నోట్లో మట్టి కొడితే ఎట్లా? ఎవరో సరసాల కోసం ఈ డబ్బును వాడుకోవడం ఎంతవరకూ కరెక్ట్? అప్పటి సభ రద్దయ్యింది కాబట్టి మీరు కొత్త హౌస్ కమిటీని వేస్తారా అని అడుగుతున్నాను.

డా.ఎన్.శైలజానాథ్(శింగనమల) : అధ్యక్షా, రిపోర్ట్ హౌస్ కి సెజెంట్ చేశారు. వారిని చూసుకోమని చెప్పండి.

(తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యులచే అంతరాయం)

MR. SPEAKER: Let the Minister answer. Now please sit down.

శ్రీ అహ్మదుల్లా మహ్మద్ సయ్యద్ : అధ్యక్షా, జయప్రకాశ్ నారాయణ్ గారు, సరేంద్ర కుమార్ గారు, వంగా గీతా గారు, రసూల్ ఖాన్ గారు, మల్లేష్ గారు, రంగారెడ్డి గారు, సర్పింహులు గారు చాలా మాట్లాడారు. జయప్రకాశ్ నారాయణ్ గారు తరగతి గదుల నిర్మాణం గురించి అడిగారు. దానికి గాను స్లింత్, రూఫ్, గ్రౌండ్ ఫ్లోర్, వరండా అన్నీ కలిపితే క్లాస్ రూమ్ అవుతుంది. దీని మీద విచారణ చెయ్యమన్నారు. దానికి క్వాలిటీ కంట్రోల్ ఉంది. క్వాలిటీ కంట్రోల్ గురించి విచారణ చేసిన తరువాతే బిల్లులు పాస్ అవుతాయి. తప్పుకుండా వాటి మీద చర్య తీసుకుంటాము. అకడమిక్ మానిటరింగ్ కమిటీ అని ఒకటి పెట్టాము. కమిటీ లో సభ్యులైన హెడ్ మాస్టర్ లేదా సర్పంచ్ లేదంటే వార్డ్ మెంబర్ తల్లిదండ్రులతో కూర్చోని విద్య గురించి, పిల్లలు ఎట్లా వస్తున్నారు అని చర్చిస్తారు. ఇవన్నీ ఎన్.ఎస్.ఎన్.ఎ ద్వారా జరుగుతుంది.

MR. SPEAKER: An Interim Report and Final Report of the House Committee have been presented. I will ask them to send you a copy of the same.

శ్రీ అహ్మదుల్లా మహ్మద్ సయ్యద్ : అధ్యక్షా, మల్లేశ్ గారు కూడా మాట్లాడారు. అక్షర జ్యోతి ప్రోగ్రామ్ కి సంబంధించి అదిలాబాద్ జిల్లాను ఇంక్లాడ్ చేయమని అడిగారు. ప్రపోజల్స్ గవర్నమెంట్ అఫ్ ఇండియాకి పంపించడం జరిగింది. సి.ఐ.డి రిపోర్ట్ గురించి సరేంద్రకుమార్ గారు అడిగారు. ఛార్జ్ షీట్ దాఖలు చేశారు. విచారణ ఈ నెల 17 నుండి మొదలవుతుంది. హౌస్ కమిటీ రిపోర్ట్ ను కూడా సభ్యులకు పంపిస్తాము.

శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు (కుప్పం) : అధ్యక్షా, ఈ ప్రభుత్వం ఇచ్చిన లెక్కలను చూస్తే 2009-10 సంవత్సరంలో 1177 కోట్ల రూపాయల నిమిత్తం సర్వ శిక్ష అభియాన్ కి ప్రపోజల్స్ పెడితే, గవర్నమెంట్ అఫ్ ఇండియా 706 కోట్ల రూపాయలకు గాను 387 కోట్ల రూపాయలను ఇచ్చారు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం 471 కోట్ల రూపాయలు రిలీజ్ చేయవలసి ఉండగా 108 కోట్ల రూపాయలు మాత్రమే రిలీజ్ చేశారు. అంటే ఇరవై శాతం కూడా చెయ్యలేదు. ఇది కేవలం రిలీజ్ చేసిన డబ్బు మాత్రమే. ఖర్చు చేసిన డబ్బు గురించి ఇక్కడ చూపించలేదు. దానిని బట్టి చూస్తే ఖర్చు ఇంకా తగ్గిపోతుంది. 2010-11 సంవత్సరంలో 1736 కోట్ల రూపాయలకు ప్రపోజల్స్ పెడితే, గవర్నమెంట్ అఫ్ ఇండియా 954 కోట్ల రూపాయలకు గానూ 160 కోట్ల రూపాయలను మాత్రమే ఇచ్చింది. స్టేట్ గవర్నమెంట్ 781 కోట్ల రూపాయలకు గానూ 24 కోట్ల రూపాయలు మాత్రమే ఇచ్చింది. ఫస్ట్ క్వార్టర్ అయిపోయింది. 24 కోట్ల రూపాయలంటే పది శాతం. ఫస్ట్ క్వార్టర్ లో కూడా మీరు రిలీజ్ చేసే పరిస్థితులలో లేము. లిక్కర్ పైన రెండు శాతం ఎడ్యుకేషన్ సెస్ వేశారు. అది లెక్క వేస్తే 320 కోట్ల రూపాయలు వస్తుంది. ఎడ్యుకేషన్ అనేది చాలా ఇంపార్టెంట్ సబ్జెక్ట్. ఆస్తులు లేక పోయినా, భూములు లేకపోయినా తమ పిల్లలను చదివించుకోగలిగితే వాళ్ళ భవిష్యత్తు బాగుంటుందని తల్లిదండ్రులు ఆలోచిస్తారు. విద్యార్థులు పరీక్షలు రాసే సమయంలో వారి తల్లిదండ్రులు రాత్రివగలు కష్టపడి చదివిస్తున్నారు. గ్రామాలలో ఉండే వారు ఆస్తులను అమ్ముకొని నియర్ బై టౌన్ కి విద్య కోసం వస్తున్నారు. ఈ రోజు భారతదేశంలో ఆంధ్రప్రదేశ్ నాలెడ్జ్ లో ముందు ఉంది. IIT, IIM, Civil Services

MR. SPEAKER: You are on a protest.

శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు: మేజర్ ఇష్యూ కాబట్టి చెబుతున్నాను. అన్ని పరీక్షల్లో ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని పిల్లలు బహుమండంగా రాణిస్తున్నారు. కొంత మంది పేద పిల్లలు బాగా చదువుకుంటున్నారు. టాపర్స్ లో వీళ్ళే ఉన్నారు. ప్రభుత్వ నిర్లక్ష్యం వల్ల ఎడ్యుకేషన్ పూర్తిగా దెబ్బతినే పరిస్థితి వచ్చింది. ఆరు సంవత్సరాలలో ఒకసారి డి.ఎస్.సిని పెట్టారు. మళ్ళీ ఇంతవరకూ డి.ఎస్.సి పెట్టలేదు. సర్వ శిక్ష అభియాన్ కార్యక్రమం పై పోయినసారి మీరు హౌస్ కమిటీని వేశారు. ఆ రిపోర్ట్ మీద యాక్షన్ తీసుకోలేదు. సి.బి.సి.ఐ.డి ఎంక్వయిరీని వేశారు. దాని పైనా యాక్షన్ లేదు. గవర్నమెంట్ అఫ్ ఇండియా సర్వ శిక్ష అభియాన్ కి ఇచ్చే డబ్బును కోత పెట్టారు. అవినీతి జరగడం వల్ల గవర్నమెంట్ అఫ్ ఇండియా రిలీజ్ చేయవలసిన డబ్బును రిలీజ్ చెయ్యలేదు. ఇచ్చిన డబ్బుకు మీరు మ్యాచింగ్ గ్రాంట్ ని పెట్టడం లేదు. టీచర్స్ ని రిక్రూట్ చెయ్యడం లేదు. గవర్నమెంట్ అఫ్ ఇండియా ఎడ్యుకేషన్ ని ఫండమెంటల్ రైట్ కింద, కంపల్సరీ ఎడ్యుకేషన్ కింద తీసుకొచ్చారు. ఇదేనా మీరు పేద వారి పైన చూపించే శ్రద్ధా అని అడుగుతున్నాను. పేద పిల్లలు చదువుకునే గవర్నమెంట్ స్కూల్స్ అన్నీ చతికిలపడ్డాయి. మధ్యాహ్న భోజన పథకం నీరుగారిపోయింది. కనీసం పోషకాహారం కూడా పెట్టలేని పరిస్థితి ఉంది. దీనిని బట్టిచూస్తే మీరు విద్య పట్ల పూర్తిగా నిర్లక్ష్యం వహిస్తున్నారు. ఈ ప్రభుత్వం చేసే

పనులు పేదవారికి శాపంగా మారుతున్నాయి. వారి భవిష్యత్ అంధకారంగా తయారయ్యింది. దీనికి ఈ ప్రభుత్వం పూర్తి బాధ్యత తీసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. జరిగిన తప్పులను కరెక్ట్ చేసుకొని, భవిష్యత్లోనైనా ఇవన్నీ ఇంప్లిమెంట్ చేస్తారని అనుకున్నాము కాని ఇంప్లిమెంట్ చేయడం లేదు. ఎడ్యుకేషన్ ఫాల్స్ గా తయారయ్యే పరిస్థితి వచ్చింది. పేద పిల్లల పట్ల మీరు చాలా నిర్లక్ష్యం వహిస్తున్నారు. ఈ ప్రభుత్వం యొక్క attitude పేద వారి భవిష్యత్ కి వ్యతిరేకంగా ఉంది కాబట్టి తెలుగుదేశం పార్టీ వాకపుట్ చేస్తున్నాము.

(ఈ సందర్భంగా తెలుగుదేశం పార్టీకి చెందిన శాసనసభ్యులు సభ నుండి వాకపుట్ చేశారు)

ఉ.10.20

డా.జయప్రకాశ్ నారాయణ: అధ్యక్షా, నిరసన అవసరం లేకుండా ముఖ్యమంత్రిగారినుంచి, ప్రభుత్వంనుంచి నిర్దిష్టమైన సమాధానం వస్తుందని ఆశించాను. కానీ ప్రభుత్వ పరిస్థితి బధిర శంఖారావంగా ఉందని గతంలో జీరో అవర్ లో చెప్పడం జరిగింది. ఇవాళ కూడా అదే చెప్పాల్సి వస్తుంది. ఆనాడు చెప్పిన తర్వాత అయినా ప్రభుత్వం దీనిని సీరియస్ గా తీసుకుంటారని నేను అనుకున్నాను, కానీ ప్రభుత్వం అలా తీసుకోవడంలేదు. ప్రభుత్వ స్పందన చాలా మొక్కుబడిగా ఉంది తప్ప సీరియస్ గా లేదు. ఉదాహరణకు కొన్ని వేల కోట్ల రూపాయల నిధులు కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచి రావలసినవి మన రాష్ట్రం నష్టపోతున్నా, దానిని నివారించడానికి మేం ఖచ్చితంగా నిర్ణీత సమయానికి మన రాష్ట్రం విడుదల చేయవలసిన నిధులను మంజూరు చేస్తామని ఎందుకు చెప్పలేకపోతున్నారు? మన రాష్ట్ర మొత్తం బడ్జెట్ సుమారు లక్షా మూడు వేల కోట్ల రూపాయలలో పాఠశాల విద్య కోసం రాష్ట్ర ప్రభుత్వం విడుదల చేయాల్సిన కొన్ని వందల కోట్ల రూపాయలను విడుదలచేసి ఖర్చు పెట్టకపోవడంలో అర్థం ఏమిటి? ఎనిమిద వందల చదరపు అడుగుల నిర్మాణానికి ఎంత ఖర్చు అవుతుందంటే కాకి లెక్కలు చెబుతున్నారు. మీరు మార్బుల్ ఫ్లోరింగ్, టైల్డ్ ఫ్లోరింగ్ వేసినా కూడా చదరపు అడుగుకు ఎనిమిద వందల రూపాయల ఖర్చు కాదు, కానీ మామూలు ఫ్లోరింగ్ తో, మామూలు వాల్స్ తో, మామూలు రూఫ్ తో ఎంత ఖర్చు అవుతుంది అంటే ప్రభుత్వం నుంచి ఎటువంటి స్పందన లేదు. కొన్ని పాఠశాలల్లో విద్యార్థులు లేకున్నా అధ్యాపకులు ఉన్నారు. వేల స్కూళ్లలో పిల్లలు ఉంటే పంతుళ్లు లేరు. 7400 పాఠశాలల్లో పిల్లలు ఉన్నా పంతుళ్లు లేరు. దీనిని రేషనలైజ్ చేస్తామని ఒక్క మాట ప్రభుత్వం చెప్పలేకపోతుంది. ప్రభుత్వం ఎందుకు సమాధానం ఇవ్వడంలో ముందుకు రావడంలేదు? నేనేమీ ప్రత్యేకంగా కోరడంలేదు. నేనేమీ నిర్దేశిత విమర్శ చేయడం లేదే?

MR.SPEAKER: Please conclude.

డా.జయప్రకాశ్ నారాయణ: 7400 పాఠశాలల్లో పంతుళ్లు లేకుండా ఉంటే కొన్ని డజన్ల కొద్దీ పాఠశాలల్లో ముగ్గురు పిల్లలకు అయిదుగురు పంతుళ్లు ఉంటే రేషనలైజ్ చేస్తామని ఎందుకు మీనోటి నుంచి మాట నిర్దిష్టంగా రావడంలేదు? నేను నిర్దిష్టమైన ప్రశ్న అడుగుతున్నాను కానీ ప్రభుత్వం నుంచి మాత్రం సమాధానం రావడంలేదు. మాధ్యమిక శిక్షా అభియాన్ నిధులను ఇంటర్మీడియట్ విద్య కోసం ఈ సంవత్సరం నుంచి మళ్లిస్తున్నారు. మీరు చేస్తున్న వేల కోట్ల రూపాయల ఖర్చు చాలా అసందర్భంగా, అసంబద్ధంగా ఉంది. ఎక్కడ అవసరమో అక్కడ ఖర్చు పెట్టండి. ఎక్కడ అవసరం లేదో అక్కడ మీరు వేల కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెడుతున్నారు. మొత్తం రేషనలైజ్ చేయడానికి ఒక నిపుణుల కమిటీని వేయండి. వారి సూచనల ప్రకారం ఏమి

చేయాలో అని చేయమని కోరాం. దయచేసి ఈ విషయాలను మీరు పట్టించుకోకపోతే ఇంతకంటే అధర్మం లేదు. ఇప్పటివరకు పట్టించుకోనందుకు తీవ్ర నిరసన తెలియజేస్తూ కూర్చుంటున్నాను.

శ్రీమతి వంగా గీతా విశ్వనాథ్: అధ్యక్షా, ఇందాక నా తరపున, ప్రజారాజ్యం పార్టీ తరపున కొన్ని విషయాలు లేవనెత్తాం. ముఖ్యంగా 2009-10 సంవత్సరానికి 1177 కోట్ల రూపాయలు పాఠశాల విద్యకోసం కేటాయించారు. కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచి రావలసిన 706 కోట్ల రూపాయల్లో కేవలం 385 కోట్ల రూపాయలు అనగా నలభై శాతం మాత్రమే వచ్చింది. మన రాష్ట్రం నుంచి విడుదల చేయాల్సిన 470 కోట్ల రూపాయలలో కేవలం 108 కోట్ల రూపాయలు అనగా కేవలం అయిదో వంతు మాత్రమే విడుదల చేశారు. మిగిలిన నిధులు ఎప్పటిలోగా విడుదల చేస్తారు? కేంద్రం నుంచి రావలసిన నిధులు రాబట్టుతారా అని అడిగాను. దానికి ప్రభుత్వం తొందరలోనే రాబట్టుతామని చెప్పలేదు. అంతే కాకుండా ఈ సమాజంలో దేనిని నిర్లక్ష్యం చేసినా సరిదిద్దుకోవచ్చు గానీ విద్యను నిర్లక్ష్యం చేస్తే సమాజంపైన తీవ్రమైన ప్రభావం ఉంటుంది. ఇప్పటికే పాఠశాలలు లేక విద్యార్థులు చాలా ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. ముఖ్యంగా గ్రామాల్లోని పరిస్థితి చూస్తే చాలా తీవ్రంగా ఉంది. పాఠశాలలకు కాంపౌండ్ వాల్స్ లేని పరిస్థితి, సరైన సంఖ్యలో టీచర్లు లేని పరిస్థితి, వంటకు కూడా సరైన సౌకర్యాలు లేని పరిస్థితి ఉంది. వాటికి నిధులు మంజూరు చేయకపోగా విద్యను నిర్లక్ష్యం చేయడంవల్ల, విద్య గురించి ప్రభుత్వం ఏదైతే చెబుతుందో అది పూర్తిగా ఫలితాలు అందించలేని పరిస్థితి ఉంది. విద్యార్థులు ప్రభుత్వ పాఠశాలలకు వెళ్లకుండా ప్రైవేట్ పాఠశాలలకు వెళ్లడానికి అధిక ఫీజులు చెల్లించడంవలన వారి కుటుంబ పరిస్థితి తీవ్రంగా ప్రభావితమవుతుంది. ముఖ్యంగా పేద విద్యార్థులే ప్రభుత్వ పాఠశాలలకు వెళ్తారు. వారికి సరైన విధానాలు ప్రభుత్వం చేయలేకపోతుంది. ఎకనామిక్ సర్వేలో కూడా ఈ విషయం ప్రస్ఫుటమయ్యింది. వాటికి అవసరమైన నిధులు ఇస్తామని ఎప్పటికప్పుడు చెబుతున్నారు. కానీ 2009-10 సంవత్సరానికి విడుదల చేయాల్సిన నిధుల విషయంలో ఏవిధమైన స్పష్టమైన సమాధానం ప్రభుత్వం నుంచి రాకపోవడాన్ని ప్రాథమిక విద్యను కించపరచే విధంగా ప్రభుత్వం వ్యవహరిస్తున్నదని తెలియజేస్తూ నిరసన వ్యక్తం చేస్తున్నాను.

MR.SPEAKER: Please conclude.

శ్రీమతి వంగా గీతా విశ్వనాథ్: 2010-11లో విడుదల చేస్తామని చెబుతున్నారు కానీ ఇంతవరకు విడుదల చేయలేదు. వెంటనే నిధులు విడుదల చేయాలని డిమాండ్ చేస్తూ, విద్యను నిర్లక్ష్యం చేసినందుకు ప్రజారాజ్యం పార్టీ తరపున నిరసన వ్యక్తం చేస్తున్నాను.

MR.SPEAKER: Mr. Rasool Khan, Do you want to protest?

SRI VIRASAT RASOOL KHAN:- First I will speak for one minute and then protest. Please have sympathy on us. This is a question of the future of the coming generation. It is a question of education. It is nothing to do with my personal. I want to know when I am speaking in English, if he is not able to understand English, I speak to him Urdu. I hope he will understand Urdu. He is so clear that he is giving his reply in Urdu to Mr. Kishan Reddy and in Telugu to me. That means neither Kishan Reddy understand nor myself.

MR.SPEAKER: Mr. Kishan Reddy can understand and yourself also.

SRI VIRASAT RASOOL KHAN:- There are two points raised. Viz. 1) N.G.Os are involved in the construction of the buildings. After the recession, no N.G.O is coming forward. Those N.G.Os who came forward, they were not making payments. Because of this, number of building constructions were stopped. I am asking the Government some specific answers, fortunately or unfortunately when I rose the matter and when I spoke about 940 Sq.Yds. of land which was allotted by late Dr. Y.S.Rajasekhara Reddy for Urdu Medium School at Amberpet, the present Government had sold it to a Real Estate Agent. Immediately, ★★* he was replying.

MR.SPEAKER:- That will not go on the records.

SRI VIRASAT RASOOL KHAN: It is a fact Sir. If it is not a fact, it may not go on records. If it is a fact, it should go on records.

MR.SPEAKER:- In the previous question also, one of the Hon'ble Members has raised the issue and sent me a note regarding the same school and I am sending it to the Government. Please protest.

SRI VIRASAT RASOOL KHAN: Why Protest? I want an answer from the Hon'ble Minister.

MR.SPEAKER: There is no more answer.

SRI VIRASAT RASOOL KHAN:- The N.G.Os are involved in the construction of the building. After recession, they are not coming back. What happened to the land which was given to the Urdu Medium School building was sold to somebody? The amount was given by Dr. Y.S.Rajasekhara Reddy, pillars were raised. My Party Leader has spoken on this issue earlier also. I am not getting reply. Please come to our rescue. It is the question of the future of our generation and the education is a very important matter. M.I.M. Party is protesting on this.

శ్రీ గుండ మల్లేశ్ అధ్యక్షా, విద్య పట్ల అత్యంత గౌరవం ఉన్నదని, విద్యా ప్రమాణాలు పెంచుతామని కేంద్ర రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు చెప్పాయి. అయితే ఆచరణలో కేంద్ర ప్రభుత్వం విడుదల చేయాలన్నిన నిధుల్లో అరవై శాతం విడుదల చేయడంలో కేంద్ర ప్రభుత్వం విఫలమైంది. మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం విడుదల చేయాల్సిన 40 శాతం నిధుల విడుదలలో కూడా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కూడా విఫలమైంది. ప్రస్తుత సంవత్సరానికి నిధుల విడుదలకు సంబంధించి కూడా స్పష్టత లేని పరిస్థితి కనిపిస్తుంది. ప్రభుత్వ పాఠశాలలకు పేదల పిల్లలు మాత్రమే వస్తుంటారు. వారి విద్య పట్ల ప్రభుత్వం ఇంత నిర్లక్ష్యంగా వ్యవహరించడం చాలా బాధాకరమైన విషయం. ఇవాళ ఉచిత విద్య ఇస్తామని ఎన్ని వాగ్దానాలు చేసిన తరువాత కూడా ఈ ప్రభుత్వం ఇలా వ్యవహరించడం తగదు. ఇవాళ విద్యాలయాలలో మౌలిక సదుపాయాలు లేక విద్యార్థులు ఘోషిస్తున్నారు. వారి సమస్యలు పరిష్కారం కావడంలేదు. విద్యార్థుల సమస్యలను పట్టించుకున్న దాఖలాలు ఎక్కడా కనపడడంలేదు. ఇవాళ తిమింగలాలు మింగినట్లు జిల్లా కేంద్రాలలో ఉండే అధికారులు విపరీతమైన అవినీతిలో భాగస్వాములు అవుతున్నారు. ఇందుకు ఒక ఉదాహరణ చెబుతాను. ఆదిలాబాద్ జిల్లా ప్రాజెక్ట్ ఆఫీసర్ విశ్వనాథరావుపై విపరీతమైన అవినీతి ఆరోపణలు వచ్చిన తరువాత ఆయనను బదిలీ చేస్తే, మళ్ళీ అక్కడే నియమించడంలో అర్థం ఏమిటి?

* Expunged as ordered by the chair.

MR.SPEAKER: You are on protest.

శ్రీ గుండ మల్లేశ్ అధ్యక్షా, అలా చేస్తే ఎవరికైనా భయం ఉంటుందా? ప్రభుత్వం నుంచి ఉద్దేశంతో చేసినప్పటికీ కూడా అమలవుతున్న తీరుతెన్నులు చూస్తే శ్రద్ధ లేని పద్ధతుల్లో అవినీతిని పెంచి పోషిస్తున్న ఈ నేపథ్యంలో విధానాల వట్ల మా సీపీఐ పార్టీ తరపున తీవ్రమైన నిరసన వ్యక్తం చేస్తూ వాకౌట్ చేస్తున్నాం.

(సీపీఐ సభ్యులు సభనుంచి వాకౌట్ చేశారు)

శ్రీ జూలకంటి రంగారెడ్డి: అధ్యక్షా, ప్రధానంగా మన రాష్ట్రంలోని ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో విద్యార్థులకు అవసరమైన కనీస వసతులు కల్పించడంలో పూర్తిగా ప్రభుత్వం ఫెయిలయ్యింది. అదే విధంగా మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నుంచి కేటాయించవలసిన మ్యూచింగ్ గ్రాంట్ను పూర్తిగా విడుదల చేయడంలో కూడా పూర్తిగా ఫెయిలయ్యింది. గత ఆరు సంవత్సరాలనుంచి టీచర్ల నియామకం జరగలేదు. ప్రభుత్వం టీచర్ల నియామకం చేస్తామని అనగానే ఎవరో ఒకరు కోర్టుకు వెళ్లడం, ఆ అంశం కోర్టులో ఉందనే పేరుతో ప్రభుత్వం కాలయాపన చేయడం జరుగుతున్నది. విద్యా వాలంటీర్లను నియమించే విషయంలో, వాలంటీర్లుగా పనిచేస్తున్నవారికి జీతాలు ఇచ్చే విషయంలో చాలా అవకతవకలు జరిగాయి.

ఉ.10.30

దీని కారణంగా ప్రభుత్వ పాఠశాలలకు పేద విద్యార్థులు రెగ్యులర్ గా వెళ్లలేకపోతున్నారు, డ్రాపవుట్ అవుతున్నారు. కనీస సౌకర్యాలు లేని కారణంగా వీళ్లు డ్రాపవుట్ అవుతున్నారు. మధ్యాహ్న భోజన పథకం కూడా చాలా అవకతవకలతో నడుస్తున్నది. కాబట్టి ఈ విషయాలన్నీ అడిగినా గౌరవ మంత్రి గారి నుంచి సరియైన సమాధానం రాలేదు.

MR.SPEAKER : Please conclude.

శ్రీ జూలకంటి రంగారెడ్డి : అధ్యక్షా, సర్వశిక్షా అభియాన్ కార్యక్రమాన్ని పెద్దయెత్తున సంస్కరించవలసిన అవసరం ఉంది. దీంట్లో కూడా అవకతవకలు జరుగుతున్నాయి. మేము మంత్రి గారిని అడిగిన ప్రశ్నలకు సరియైన సమాధానం రాని కారణంగా నిరసనగా వాకౌట్ చేస్తున్నాము.

(అనంతరం సిపిఎమ్ పార్టీకి చెందిన గౌరవ సభ్యులు సభ నుంచి వాకౌట్ చేశారు)

శ్రీ జి.కిషన్ రెడ్డి : అధ్యక్షా, సర్వశిక్షా అభియాన్ కి సంబంధించిన పాఠశాల బిల్డింగులు ఏవైతే కడుతున్నారో, అవి కట్టిన తరువాత రెండు నెలలు కూడా తలుపులు ఉండటం లేదు, స్విచ్ బోర్డులు ఉండటం లేదు, కిటికీలు పగిలిపోతున్నాయి, పూర్తిగా నాసిరకంగా ఉన్నాయి, పూర్తి అవినీతితో కడుతున్నారు. ఇంతకు ముందు చెప్పినట్లు నేను నవంబరు, 28 వతేదీన ముఖ్యమంత్రి గారికి మెమరాండం సమర్పించాను. ఇదే శాసన సభలో ఫిబ్రవరి, 11 వతేదీన బాపిపాడు స్కూలు మీద చర్య తీసుకొంటామని లిఖిత పూర్వక సమాధానం ఇచ్చారు. ఆ ఉర్దూ మీడియం స్కూలుకి సంబంధించి, సగం కట్టిన స్కూలు బిల్డింగును కూలగొట్టించి రియల్ ఎస్టేట్ వ్యాపారికి అప్పజెబుతూ సెక్రటేరియట్ నుంచి ఆర్డరు వచ్చింది. ఇది స్థానిక కలెక్టరుకు తెలియదు, ఆర్డీడికు తెలియదు, ఎంఆర్డికు తెలియదు. అక్కడ రికార్డు లేదు. నేరుగా సెక్రటేరియట్ నుంచి ఏ విధంగా ఆర్డరు ఇచ్చారు? ప్రభుత్వ స్కూలుకి ఇచ్చిన బిల్డింగును కూలగొడుతూ, నాసిరకమైన బిల్డింగులు

కడుతుంటే, విద్యా రంగానికి ముగ్గురు మంత్రులు ఉన్నా కూడా విద్యారంగం అధ్యాన్న పరిస్థితిలో ఉన్నది. విశ్వ విద్యాలయాలను పట్టించుకోవడం లేదు. కాబట్టి ప్రభుత్వ వైఖరికి నేను భారతీయ జనతా పార్టీ తరపున నా నిరసనను తెలియచేస్తున్నాను.

శ్రీ అహ్మదుల్లా మహమ్మద్ సయ్యద్ : అధ్యక్షా, చాలా మంది గౌరవ సభ్యులు సూచనలిచ్చారు.

جناب سید محمد احمد اللہ: اسکالر صاحب! ہمارے وراثت رسول خاں صاحب نے ابھی اسکولوں کی عمارتوں کی تعمیر کے بارے میں سوال کیا۔ اس سلسلہ میں میں یہ بتانا چاہتا ہوں کہ ماضی میں بیس فیصد این۔ جی۔ او۔ اور اس فیصد حکومت دیا کرتی تھی۔ ابھی فی الحال سرکٹسٹا اہیان کی ڈسٹرکٹ کمیٹی کے چیرمین کلکٹر، حیدرآباد ہیں۔ وہ ٹینڈرس کے ذریعہ اسکولوں کی عمارتوں کی تعمیر کی تجویز رکھتے ہیں۔

గౌరవ ముఖ్యమంత్రి రోజయ్య గారు ఎడ్యుకేషన్ కి సంబంధించి ప్రతి 15 రోజులకు, వారం రోజులకు మీటింగు పెట్టి మానిటరింగ్ చేస్తున్నారు. నాకు చాలా సంతోషంగా ఉంది. విద్యకు సంబంధించి ఇంత వరకూ ఏ ప్రభుత్వం పాటుపడలేదు. మా కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం కృషి చేస్తున్నది. ఎవరూ చదువుకోకుండా ఉండకూడదని యాక్టు ఒకటి తీసుకు వచ్చారు. ఈ మధ్య నిధులు రాలేదని అంటున్నారు. ఆ ఇబ్బందులు అందరికీ తెలుసు. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ఛార్జ్ తీసుకున్నప్పటి నుంచి ఎన్ని ఇబ్బందులు వచ్చాయో అందరికీ తెలుసు. అయినా ఆయన ఈ రాష్ట్రాన్ని సక్రమమైన పద్ధతిలో తీసుకు వెళుతున్నారు కాబట్టి అంచెలంచలుగా నిధులను విడుదల చేయించి మార్చి నెలలోపల అన్ని పనులు పూర్తి చేస్తామని సభాముఖంగా తెలియచేస్తున్నాను. గౌరవ సభ్యులు ఇచ్చిన సలహాలు, సూచనలను పరిగణనలోకి తీసుకొని, వాటిని పరిశీలించి తగు చర్యలు తీసుకోవడానికి ప్రభుత్వం సిద్ధంగా ఉందని తెలియచేస్తున్నాను.

రాష్ట్రంలో భూగర్భ జలాల స్థాయి

ప్రశ్న నెం.33 (2446)

సర్వశ్రీ/శ్రీమతి పోచారం శ్రీనివాసరెడ్డి (బన్సువాడ), జి.జైపాల్ యాదవ్ (కల్వకుర్తి), బి.కె.పార్థసారథి(పెనుకొండ), ఎ.ఉమా మాధవరెడ్డి(భువనగిరి), కె.శ్రీధర్(పెదకూరపాడు), బండారు సత్యానందరావు(కొత్తపేట) - గౌరవనీయులైన చిన్నతరహా సాగునీటి, భూగర్భ జల శాఖ మంత్రి గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా ;

- రాష్ట్రంలో రోజురోజుకూ భూగర్భ జల మట్టాలు క్షీణిస్తున్న విషయం ప్రభుత్వం దృష్టికి వచ్చిందా ;
- భూగర్భ జల మట్టాల జిల్లావారి వివరాలేమిటి ;
- వర్షపు నీటి వినియోగం కోసం ప్రభుత్వం తీసుకుంటున్నట్టి చర్యలేమిటి?

చిన్నతరహా సాగునీటి, భూగర్భ జల శాఖ మంత్రి (శ్రీమతి వి.సునీతా లక్ష్మారెడ్డి) :

- 2000 సంవత్సరం నుండి 2010 సంవత్సరం (వర్షాకాల ముందు సమయం) వరకు రాష్ట్రంలో నీటి మట్టాల సగటు లోతు విశ్లేషణలో 2000 సంవత్సరం నుండి 2005 సంవత్సరం వరకు 2.18 మీటర్ల తగ్గుదలను, 2005 సంవత్సరం నుండి 2008 సంవత్సరం వరకు 4.89 మీటర్ల పెరుగుదలను

సూచించింది. అయితే, ప్రస్తుతం 2008 మే నెల నుండి 2010 మే నెల వరకు నీటి మట్టాల సగటు లోతు రాష్ట్రంలో 2.5 మీటర్ల తగ్గుదల ధోరణిని సూచిస్తున్నది. 2000, మే నెల నుండి 2010 మే నెల మధ్య కాలంలో 0.22 మీటర్ల పెరుగుదలను కూడా డేటా సూచిస్తున్నది.

- ఆ) భూగర్భ జల మట్టాల జిల్లావారీ వివరాలను జతపర్చిన అనుబంధంలో పేర్కొనడమయింది.
- ఇ) భూగర్భ జల శాఖ సాంకేతిక అభిప్రాయాన్ని తెలియజేయడంతో పాటుగా గ్రామీణాభివృద్ధి శాఖ, చిన్న తరహా సాగునీటి శాఖ, మునిసిపాలిటీలు మొదలయినటువంటి వివిధ శాఖలు నిర్దేశించినపుడు కృత్రిమ రీఛార్జి నిర్మాణాల కోసం స్థలాలను కూడా ఎంపిక చేస్తుంది. వర్షపు నీటి వినియోగం కోసం వివిధ శాఖల ద్వారా కృత్రిమ రీఛార్జీ చర్యలను ప్రభుత్వం చేపడుతున్నది.

Annexure

DISTRICT WISE DEPTH TO WATER LEVEL AND PRE MONSOON FLUCTUATION FROM 2000 to 2010 (in meters)													
Sno	District	May-00	May-01	May-02	May-03	May-04	May-05	May-06	May-07	May-08	May-09	May-10	Fluctuation between May-00 and May-10
1	Srikakulam	6.75	7.92	8.11	8.53	6.32	7.30	6.44	6.82	6.29	7.84	7.20	-0.55
2	Vijayanagaram	8.10	8.50	6.80	7.81	5.53	6.74	5.79	5.73	5.51	6.59	5.58	1.36
3	Vishakhapatnam	11.18	11.15	9.24	10.58	8.03	8.55	7.20	7.54	6.40	9.00	8.31	2.63
4	East Godavari	7.93	7.78	8.99	9.60	8.82	9.86	8.52	8.28	7.56	8.82	9.81	-1.93
5	West Godavari	16.13	17.11	13.31	14.63	15.11	15.99	13.39	14.13	13.64	13.86	16.43	0.14
6	Krishna	10.13	11.07	9.93	11.45	10.93	12.29	9.49	10.34	9.87	9.91	11.79	-2.16
7	Guntur	-7.90	7.75	8.18	9.27	8.18	7.82	5.14	6.22	5.22	6.24	8.21	0.08
8	Prakasham	12.55	11.38	10.72	15.15	13.91	17.57	8.53	11.97	9.18	11.40	11.84	-5.02
9	Nellore	7.00	7.83	5.25	7.78	9.15	9.03	6.26	6.86	5.56	5.76	5.64	-2.03
	Andhra	9.74	10.05	8.95	10.53	9.55	10.57	7.86	8.77	7.69	8.82	9.20	-0.83
10	Chittoor	16.12	15.97	11.55	17.52	17.02	19.81	10.19	15.17	11.84	13.22	16.78	-3.69
11	Cuddapah	20.26	21.90	12.03	21.77	19.35	24.85	11.47	19.66	10.11	12.55	15.78	-4.59
12	Anantapur	12.53	12.53	10.01	15.88	17.42	21.72	14.40	18.96	14.07	13.15	15.02	-9.19
13	Kurnool	12.59	10.62	10.09	12.89	13.28	13.52	10.20	12.20	8.42	10.49	10.58	-0.93
	Rayalaseema	15.38	15.26	10.92	17.02	16.77	19.98	11.57	16.50	11.11	12.35	14.54	-4.60
14	Mahabubnagar	16.57	15.26	14.25	15.48	15.53	17.52	12.20	13.51	11.15	13.38	12.27	-0.95
15	Rangareddy	18.24	17.26	16.66	17.50	14.78	17.86	11.82	14.88	12.29	14.00	13.57	0.36
16	Medak	19.89	18.62	19.41	21.27	19.43	22.57	17.98	16.63	16.47	17.64	20.66	-2.68
17	Nizamabad	13.79	14.74	13.93	16.90	16.05	17.93	13.02	12.18	12.05	12.37	16.15	-4.14
18	Adilabad	10.24	11.00	11.58	12.53	11.44	13.00	11.65	11.04	11.36	10.65	14.38	-2.76
19	Karimnagar	10.76	10.86	10.25	12.30	12.52	14.70	11.43	8.98	9.08	9.80	13.36	-3.94
20	Warangal	9.67	9.32	10.66	13.15	11.51	14.25	9.53	9.75	8.19	9.33	12.35	-4.58
21	Khammam	9.55	9.27	9.49	11.42	9.65	9.92	8.45	9.06	7.39	8.26	9.69	-0.37
22	Nalgonda	12.13	12.70	12.38	15.67	14.32	15.04	8.36	10.60	9.12	9.86	11.84	-2.91
	Telangana	13.43	13.23	13.18	15.14	13.91	15.67	11.60	11.85	10.79	11.70	13.81	-2.44
	AP	12.27	11.73	10.50	18.69	12.65	14.45	10.07	11.43	9.56	10.64	12.06	-2.18
													0.22

MR.SPEAKER : Single Member supplimentary. Mr.Pocharam Srinivasa Reddy garu,

శ్రీ పోచారం శ్రీనివాసరెడ్డి : అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో ఇటు త్రాగునీటికి గానీ, సాగునీటికి గానీ ప్రత్యేకంగా మన రాష్ట్రానికి సంబంధించినంత వరకు భూగర్భ జలాలమీద ఆధారపడియున్నాం. మనకు దాదాపు 326000 హ్యాండ్ బోర్లు ఉన్నాయి. సిపిడబ్ల్యూ స్కీములు బోర్ మీద ఆధారపడినటువంటివి దాదాపు 47 వేల దాకా ఉన్నాయి. సిపిడబ్ల్యూ స్కీములు 476 ఉన్నాయి. దాదాపు 30 లక్షల వ్యవసాయ బోర్ వెల్డ్ ఉన్నాయి. ఇవన్నీ

భూగర్భ జలాలమీద ఆధారపడి పనిచేస్తున్నాయి. గౌరవ మంత్రి గారు 2000 సంవత్సరం నుండి 2010 సంవత్సరం వరకు 2.18 మీటర్ల తగ్గుదలని, 2005 సంవత్సరం నుండి 2008 సంవత్సరం వరకు 4.89 మీటర్ల పెరుగుదలని, 2008 మే నెల నుండి 2010 మే నెల వరకు 2.5 మీటర్ల తగ్గుదలని వారి సమాధానంలో చెప్పారు. నేను మీ ద్వారా వారిని అడుగుతున్నాను, నేను చెప్పిన బోర్వెల్స్ ఏవైతే ఉన్నాయో వేసవి కాలంలో హ్యాండ్ బోర్లు గానీ పిడబ్ల్యూ స్క్రీము యొక్క సోర్సెస్ గానీ సిపిడబ్ల్యూ స్క్రీముకు వేసిన బోర్వెల్స్ గానీ ఏగ్రామానికి వెళ్లినా ఎండిపోయాయి. మరలా కొత్త బోర్లు కావాలి, కొత్త సోర్సెస్ కావాలని ప్రజలడిన విషయాన్ని మీ ద్వారా మంత్రి గారికి దృష్టికి తీసుకు వస్తున్నాను.

నేను చెప్పిన సంఖ్యలో ఎన్ని హ్యాండ్ బోర్లు భూగర్భ జలాలు తగ్గడం వలన ఎండిపోయాయి, ఎన్ని సిపిడబ్ల్యూ స్క్రీములు భూగర్భ జలాల తగ్గుదల వలన డిఫంక్ట్ అయ్యాయి? వ్యవసాయ బోర్వెల్స్ 30 లక్షల బోర్వెల్స్ దాదాపు మధ్యతరహా, భారీ తరహా ప్రాజెక్టుల క్రింద ఎంత ఆయకట్టైతే సాగవుతుందో..... ఈనాడు వ్యవసాయదార్లు 30 లక్షల బోర్ల క్రింద సగటున 3 ఎకరాల చొప్పున 90 లక్షల ఎకరాలు భూగర్భ జలాలమీద ఆధారపడి ఉన్నాయి. కాబట్టి భూగర్భ జలాల మీద ఆధారపడిన రైతాంగం గానీ, సాగునీటి, త్రాగునీటి సమస్య కొరకు గానీ భూగర్భ జలాలను పెంచడానికి..... గత నాలుగు సంవత్సరాల కాలంలో 11.32 మీటర్లు తగ్గినట్లుగా రిపోర్టులున్నాయి. వారు చెప్పేదేమిటంటే 2000 నుంచి 2005 వరకు ఒక భాగం చేశారు, 2005 నుంచి 2008 వరకు ఒకటి, 2008 నుంచి 2010 వరకు ఒక భాగం చేశారు. కానీ మా నిజామాబాద్ జిల్లాలో ప్రత్యేకంగా 2007లో.....

MR.SPEAKER : Please conclude.

శ్రీ పోచారం శ్రీనివాసరెడ్డి : అధ్యక్షా ఇది చాలా ముఖ్యమైన ప్రశ్న.

MR.SPEAKER : Yes, it is very important question, that is the reason....

శ్రీ పోచారం శ్రీనివాసరెడ్డి : మా నిజామాబాద్ జిల్లాలో భూగర్భ జలాలు అత్యధికంగా తగ్గాయి. గత సంవత్సరం 11.22 మీటర్ల తగ్గుదల ఉన్నటువంటి భూగర్భ జలాలు ఈ సంవత్సరం 16.63 మీటర్లు అంటే దాదాపు 5 మీటర్ల పై చిలుకు భూగర్భ జలాలు తగ్గిపోయాయి. దాని మూలంగా మా జిల్లాలో సాగునీరు గానీ, త్రాగు నీటి వ్యవస్థ పూర్తిగా నిర్వీర్యం అయిపోయింది. కాబట్టి దీనికి ప్రభుత్వ వరంగా ఏరకమైన చర్యలు తీసుకొంటారు? "సాగునీటి శాఖ, మునిసిపాలిటీలు మొదలయినటువంటి వివిధ శాఖలు నిర్దేశించినపుడు కృత్రిమ రీఛార్జి నిరాణాల ద్వారా స్థలాలను ఎంపిక చేస్తామని" మంత్రి గారు సమాధానంలో చెప్పారు. అంటే ఇప్పుడు స్థలాలను ఎంపిక చేస్తే..... ఇవన్నీ డ్యామేజీ అయిపోయిన తరువాత..... అధ్యక్షా, గతంలో తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం హయాంలో "నీరు,మీరు" కార్యక్రమం క్రింద చెక్ డ్యాము గానీ ఇంకుడు గుంతలు గానీ, ఇంజెక్షన్ వెల్స్ గానీ ఇవన్నీ చేపట్టడం వలన వారేదైతే రిపోర్టు ఇచ్చారో 2005 సంవత్సరం నుండి 2008 సంవత్సరం వరకు 4.89 మీటర్ల పెరుగుదల ఉందని చెప్పారు. అది గతంలో నీరు,మీరు పథకం చేపట్టినందువలన వచ్చిన ఫలితంగా ఆ పెరుగుదల వచ్చింది. మరలా ఇప్పుడు తగ్గుతున్నదంటే దయచేసి గౌరవ మంత్రి గారికి నేను తెలియచేసేదేమంటే ఈ కార్యక్రమాన్ని ముమ్మరంగా చేపట్టండి. మంత్రి గారిని మీ ద్వారా అడుగుతున్నాను, రాష్ట్రంలో నూటికి నూరు శాతం భూగర్భ జలాలను తోడేయడంతో రాష్ట్రంలో ఎన్ని మండలాలను డేంజర్ జోన్లుగా ప్రకటించారు?

అదేవిధంగా, ఈ మధ్యకాలంలో భూగర్భ జలాలు తరిగిపోవడంపై కేంద్ర ప్రణాళికా సంఘమేమన్నా రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి హెచ్చరిక చేసిందా? అది వాస్తవమేనా? 2010, మే మాసంలో ఈ నీటి సంరక్షణ చర్యలు చేపట్టాలని కేంద్ర భూగర్భ జల ప్రాధికారిక సంస్థ సూచించిన మాట వాస్తవమేనా? అయితే, ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్యలేమిటి? దానితోబాటు అక్రమ ఇసుక రవాణా విషయం. మాఫియా గ్యాంగ్ తయారయ్యింది. ఇవాళ రైతుల జీవితాలు భూగర్భ జలాల మీద ఆధారపడి వున్నాయి, ప్రజల జీవితాలు త్రాగునీటి పైన ఆధారపడి వున్నాయి. కానీ, ఒకపక్క మాఫియా గ్యాంగ్లు తయారయ్యి ఇష్టం వచ్చినట్లుగా, మైనింగ్ డిపార్టుమెంట్ నిబంధనలకు విరుద్ధంగా ఇసుకను తరిలిస్తున్నారు. దానిమూలంగా భూగర్భ జలాలు తరిగిపోయి ఇన్నీ మ్యు గ్యుమైపోతున్నాయి. దానిమీద మొన్న గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారిని కూడా కలిశాం, వారు కూడా చర్యలు తీసుకుంటామని చెప్పారు. ఈ విషయంలో నేను ఎదిరించినందుకు నా మీద కేసు పెట్టారు. నాన్ బెయిలబుల్ వారెంట్ కూడా ఇష్యూ చేశారు. కాబట్టి, వీటిపైన కఠిన చర్యలు తీసుకుని, ఈ భూగర్భ జలాలు పెంచడానికి కావాల్సిన చర్యలు తీసుకుని, ఇటు త్రాగునీరు, సాగునీరు సమస్యల పరిష్కారం కోసం తగు చర్యలు చేపట్టాలని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీమతి వి. సునీతా లక్ష్మారెడ్డి: అధ్యక్షా, గౌరవ శాసనసభ్యులు అడిగినట్లుగా ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ముందు, ముందు ఏర్పడే గ్రౌండ్ వాటర్ సమస్యలు ఎదుర్కొనేందుకు తగు చర్యలు చేపట్టడం జరుగుతోంది. ఇప్పుడు గౌరవ సభ్యులు అడిగినట్లుగా నిజామాబాద్ జిల్లాకు సంబంధించి నీటి మట్టాలు 2000 నుంచి 2005 వరకు 5 మీటర్ల తగ్గదల అని చెబుతున్నారు. అది వాస్తవం కాదు. 4.14 మీటర్లు మాత్రమే తగ్గడం జరిగింది. ఓవరల్గా చూస్తే ఈ పది సంవత్సరాల్లో అంటే 2000 నుండి 2010 వరకు దాదాపు 2.36 మీటర్ల తగ్గదలను గమనించడం జరిగింది. మరీ ముఖ్యంగా, వారు అడిగినటువంటి ప్రశ్నలన్నీ కూడా వివిధ డిపార్టుమెంట్లకు సంబంధించినవి వున్నాయి. ఎందుకంటే, గ్రౌండ్ వాటర్ డిపార్టుమెంట్ కేవలం టెక్నికల్ సపోర్టు మాత్రమే వివిధ డిపార్టుమెంట్లకు ఇవ్వడం జరుగుతుంది. అదేవిధంగా, వారు అడిగినట్లుగా ఎన్ని పిడబ్ల్యూఎస్ స్కీమ్స్ ఎండిపోవడం జరిగిందనేది గాని, హ్యాండ్ పంప్స్ ఎన్ని ఎండిపోవడం జరిగిందనేది గాని రూరల్ వాటర్ సప్లై స్కీముకు సంబంధించినటువంటి శాఖకు సంబంధించిన ప్రశ్న అని మీ ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

అదేవిధంగా, 2005 నుంచి 2008 వరకు దాదాపు 4.89 మీటర్ల పెరుగుదల వుంది. అది నీరు-మీరు అని చెబుతున్నారు. అది కాదు. ఇది కేవలం గత మూడు, నాలుగు సంవత్సరాల్లో వర్షాలు బాగా పడినందువల్ల గ్రౌండ్ వాటర్ పెరిగిందనే విషయాన్ని కూడా మీ ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను. అంతేగాకుండా, ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అనేక కార్యక్రమాలు కూడా చేపట్టడం జరుగుతోంది. ముఖ్యంగా వాటర్ పెడ్ డెవలప్మెంట్ ప్రోగ్రామ్స్ గాని, పర్కలీషన్ ట్యాంక్స్ గాని, చెక్ డ్యామ్స్ గాని వీటన్నింటిని అప్పుడు వాళ్లు నీరు-మీరు కార్యక్రమం ద్వారా చేపట్టినటువంటి కార్యక్రమాలు. ఈ రోజు రూరల్ డెవలప్మెంట్ ద్వారా వాటర్ మేనేజ్మెంట్ ప్రోగ్రామ్స్ గాని, లేదంటే ఎన్ఆర్ఇజిఎస్ ద్వారా పర్కలీషన్ ట్యాంక్స్ గాని, చిన్న చెక్ డ్యామ్స్ గాని, ఫార్మ్ పాండ్స్ గాని వీటన్నింటిని దాదాపు రూ.629 కోట్లతో రాష్ట్రవ్యాప్తంగా చేపట్టడం జరుగుతోందని మీ ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

అదేవిధంగా, ఈ శాండ్ మైనింగ్ గురించి కూడా వారు అడగడం జరిగింది. ఇది కూడా మాకు సంబంధించిన ప్రశ్న కాదని, మైనింగ్ డిపార్టుమెంటుకు సంబంధించిన ప్రశ్నగా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తూ, ఈ రోజు గ్రాండ్ వాటర్ డిపార్టుమెంట్ అన్ని విధాలుగా టెక్నికల్ సపోర్టు ఇవ్వడం జరుగుతోందని మీ ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను. ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మైనర్ ఇరిగేషన్ డిపార్టుమెంట్ నుంచి అనేక కార్యక్రమాలను కూడా ఈ వాటర్ హార్వెస్టింగ్ కార్యక్రమాల కోసం చేపట్టడం జరుగుతోంది. ముఖ్యంగా, సెంట్రల్ స్పాన్సర్డ్ స్కీమ్స్ ద్వారా చిత్తూరు, కడప లాంటి జిల్లాల్లో ఆర్టిఫీషియల్ రీచార్జ్ ఫ్రెక్చర్స్ను డెవలప్ చేయడం జరిగింది. అదేవిధంగా, సీబీపీఎంటి ద్వారా దాదాపు రూ.40 కోట్ల వ్యయంతో గ్రాండ్ వాటర్ డిపార్టుమెంట్ ద్వారా కార్యక్రమాలు చేపట్టడం జరుగుతోందని కూడా మీకు తెలియజేస్తున్నాను.

అంతేగాకుండా, ఇంటిగ్రేటెడ్ వాటర్ మేనేజ్మెంట్ ప్రోగ్రాం కూడా రూరల్ డెవలప్మెంట్ ద్వారా చేపట్టడం జరుగుతోంది. ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అన్ని విధాలుగా కొత్త ప్రాజెక్టుల వల్ల గాని, లేదంటే మైనర్ ఇరిగేషన్ డిపార్టుమెంటుకు సంబంధించిన అనేక కార్యక్రమాలు చేపట్టడం మూలానగాని ఈ రోజు రాష్ట్రంలో మనం చూసినట్లైతే, over exploited mandals అన్నీ కూడా తగ్గిపోవడం జరిగిందని మీకు తెలియజేస్తున్నాను. వారు అడిగినట్లుగా, 2004 లో ఈ over exploited mandals దాదాపు 211 వుంటే, ఈ రోజు రాష్ట్రంలో చేపట్టిన కార్యక్రమాల ద్వారా 111కు తగ్గడం జరిగింది. Critical mandals 71 నుంచి 60 కి, semi critical mandals 165 నుంచి 160 కి తగ్గడం జరిగింది. Safe mandals 658 నుంచి 777 కు పెరగడం జరిగిందని మీ ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ సోచారం శ్రీనివాసరెడ్డి : సార్.. సార్...

MR. SPEAKER: I think she has answered the question very, very elaborately.
Q. No. 2775.

గార్లలో బైరటీస్ గనుల త్రవ్వకం

ప్రశ్న నెం. 34(2775)

సర్వశ్రీ /శ్రీమతి కె. సాంబశివరావు(కొత్తగూడెం), వి. యాదగిరి రావు (మునుగోడు), జి. మల్లేష్ , కుమారి బి. చంద్రావతి(వైరా) - గౌరవనీయులైన గనులు, భూగర్భ శాఖ మంత్రి గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా ;

అ) గార్లలో బైరటీస్ గనుల త్రవ్వకాన్ని చేపట్టడానికి ప్రభుత్వం కౌలు ఎవరేని ప్రయివేటు వ్యక్తులకు ఏదేని భూమిని ఇచ్చిందా ;

ఆ) అయితే, విస్తీర్ణంతో పాటు కౌలుదారుల వివరాలు ఏమిటి ;

ఇ) ప్రభుత్వం బయ్యారంలో ఇసుప ఖనిజం త్రవ్వకాన్ని చేపట్టడానికి ఎవరేని ప్రయివేటు వ్యక్తులకు కౌలుపై ఏదేని భూమిని ఇచ్చిందా ;

ఈ) అయితే, విస్తీర్ణం, కౌలుదారుల వివరాలు ఏమిటి ;

ఉ) ఎవరేని ప్రయివేటు వ్యక్తితో, జాయింట్లు వెంచర్సు కలిగి వుండటానికి ఎపిఎండిసిని అనుమతించేందుకు ప్రభుత్వం వద్ద ఏదైనా ప్రతిపాదన వుందా;

ఊ) అయితే, అందుకు సంబంధించిన వివరాలు ఏమిటి?

గనులు, భూగర్భ, చేనేత, జౌళి, స్పిన్నింగ్ మిల్లుల శాఖామంత్రి (శ్రీ బాలినేని శ్రీనివాసరెడ్డి):

అ) అవునండీ.

ఆ) వివరాలను తెలిపే పట్టికను సభా సమక్షంలో వుంచడమయింది. (అనుబంధం- I)

ఇ) అవునండీ.

ఈ) వివరాలను తెలిపే పట్టికను సభా సమక్షంలో ఉంచడమయింది. (అనుబంధం- II)

ఉ) అవునండీ. ఎపిఎండిసి ఆ మేరకు ఇనుప ఖనిజాన్ని సరఫరా చేస్తుంది. అయితే, ఎపిఎండిసి పేరిట మాత్రమే గనుల త్రవ్వకం కొళ్లను మంజూరు చేయడమవుతున్నది. గనుల త్రవ్వకాన్ని ఎపిఎండిసి మాత్రమే చేపట్టడమవుతుంది.

ఊ) బహిరంగ ప్రకటన ద్వారా ఆసక్తి వ్యక్తీకరణను కోరిన తరువాత సీనియరు అధికారులతో ఏర్పాటు చేసిన ఉన్నతాధికార కమిటీ సిఫారసు చేసినట్లుగా కొన్ని నియమ, నిబంధనలపై ఎపిఎండిసి, మెనర్స్ రక్షణ స్టీల్స్ లిమిటెడ్లతో ఇమిడివున్న జాయింట్ వెంచర్ కంపెనీచే ఏర్పాటు చేయబోయే ప్రతిపాదిత ఏకీకృత స్టీలు ప్లాంటు కోసం మెనర్స్ రక్షణ స్టీల్ లిమిటెడ్కు ఇనుప ఖనిజాన్ని సరఫరా చేయడం కోసం ఒప్పందాన్ని కుదుర్చుకోవడానికి మెనర్స్ ఎపిఎండిసికి ప్రభుత్వం అనుమతించింది.

అనుబంధం-1

ప్రశ్న నెం. 2775కు సంబంధించి ఖమ్మం జిల్లాలో ప్రయివేటు వ్యక్తులు / సంస్థలు / సహకార సంఘాలకు మంజూరు చేసిన కొత్త వివరాలను తెలిపే పట్టిక

వరుస సంఖ్య	కొలుదారుని పేరు	స్థలం & విస్తీర్ణం	జి.ఓ.ఎం.ఎస్.నెం. & తేదీ	కొలు కాలపరిమితి
ఎ. బైరటిన్ కోసం మైనింగు లీజులు				
1.	మెసర్స్ విశ్వభారతి మైనింగ్ కార్పొరేషన్	సర్వే నెం. 76, సిరిపురం (గ్రా), గార్ల (మం), ఖమ్మం జిల్లా, విస్తీర్ణం : 123.076 హెక్టార్లు	జి.ఓ.ఎం.ఎస్.నెం. 79, తేదీ: 11-2-1985 రెమ్యువల్ జి.ఓ.ఎం.ఎస్.నెం. 297, తేదీ : 16-11-2007	11-06-2005 నుండి 10-06-2025
2.	మెసర్స్ ఇండియన్ బైరటిన్ కెమికల్స్ లిమిటెడ్	సర్వే నెం. 76/1, సిరిపురం (గ్రా), గార్ల (మం), ఖమ్మం జిల్లా, విస్తీర్ణం : 121.406 హెక్టార్లు.	జి.ఓ.ఎం.ఎస్.నెం. 524, తేదీ: 17-10-2001	15-12-2001 నుండి 14-12-2021
3.	మెసర్స్ లక్ష్మీ ఎన్ టీ మైనింగ్ & లీజింగు ఎల్.సి.సి.సొసైటీ.	సర్వే నెం. 57 & 58 పోచారం (గ్రా), గార్ల (మం), ఖమ్మం జిల్లా, విస్తీర్ణం : 22.259 హెక్టార్లు	జి.ఓ.ఎం.ఎస్.నెం. 265, తేదీ: 1-1-2005	03-01-2006 నుండి 02-01-2026
4.	మెసర్స్ పోచారం గిరిజన మైనింగ్ సహకార సొసైటీ లిమిటెడు, అధ్యక్షుడు : శ్రీ డి. భీమ	సర్వే నెం. 57 & 58 పోచారం (గ్రా), గార్ల (మం), ఖమ్మం జిల్లా, విస్తీర్ణం : 22.259 హెక్టార్లు	జి.ఓ.ఎం.ఎస్.నెం. 282, తేదీ: 27-10-2007	21-04-2009 నుండి 20-4-2029

వరుస సంఖ్య	కొలుదారుని పేరు	వలం & విస్తీర్ణం	జి.ఓ.ఎం.ఎస్.నెం. & తేదీ	కొలు కాలపరిమితి
------------	-----------------	------------------	-------------------------	-----------------

బి. బైరటీన్ & డోలమైట్ కోసం మైనింగు లీజులు

5.	శ్రీ ఎస్. ధారసెంగ్ నాయక్	సర్వే నెం. 99, పోచారం (గ్రా),
గార్ల (మం), ఖమ్మం జిల్లా,
విస్తీర్ణం : 27.000 హెక్టార్లు	జి.ఓ.ఎం.ఎస్.నెం. 337, తేదీ: 5-12-2007	15-09-2009 నుండి 14-9-2029
6.	మెసర్స్ కనకదుర్గ గిరిజన ఎల్.సి.ఎం.ఎ.
సహకార సొసైటీ లిమిటెడ్
అధ్యక్షుడు : పి. మోవి.	సర్వే నెం. 58, పోచారం (గ్రా),
గార్ల (మం), ఖమ్మం జిల్లా,
విస్తీర్ణం : 102.00 ఎకరాలు,
లేదా 41.27 హెక్టార్లు.	జి.ఓ.ఎం.ఎస్.నెం. 57, తేదీ: 18-2-2009	11-01-2010 నుండి 10-1-2030

అనుబంధం-II

ప్రశ్న నెం. 2775కు సంబంధించి ఖమ్మం జిల్లాలో పెడ్యూలు తెగలకు ఇనుప ఖనిజం కోసం మంజూరు చేసిన మైనింగ్ లీజుల వివరాలను తెలిపే పట్టిక

వరుస సంఖ్య	కొలుదారుని పేరు	గని స్థలం	జి.ఓ.ఎం.ఎస్.నెం. & తేదీ	కాలు కాలపరిమితి	రిమార్కులు
1.	శ్రీ టి. భద్రునాయక్	సర్వే నెం. 202/1, బయ్యారం (గ్రా) & (మం), ఖమ్మం జిల్లా, విస్తీర్ణం 8.00 హెక్టార్లు.	జి.ఓ.ఎం.ఎస్.నెం. 101, పరిశ్రమలు, వాణిజ్య (ఎం-III) శాఖ, తేదీ : 29-3-2005.	04-04-2005 నుండి 03-04-2025	29-1-2009 తేదీగల జి.ఓ.ఎం.ఎస్.నెం. 21, 22,24 ద్వారా శ్రీ జతోత్ మార్క్ రాజా పేరిట ఈ మూడు లీజులను
2.	శ్రీ టి. శంకర్ రావు	సర్వే నెం. 45/1, మోట్ల తిమ్మాపురం (గ్రా), బయ్యారం (మం), ఖమ్మం జిల్లా, విస్తీర్ణం 8.00 హెక్టార్లు.	జి.ఓ.ఎం.ఎస్.నెం. 100, పరిశ్రమలు, వాణిజ్య (ఎం-III) శాఖ, తేదీ : 29-3-2005.	04-04-2005 నుండి 03-04-2025	03-04-2025 తేదీ వరకు గల కాలపరిమితిలో మిగిలివున్న గడువు కాలానికి బదిలీ చేయడమయింది.
3.	శ్రీ టి. శంకర్ రావు	సర్వే నెం. 74/1, రామవల్లభాపురం (గ్రా), బయ్యారం (మం), ఖమ్మం జిల్లా, విస్తీర్ణం 8.00 హెక్టార్లు.	జి.ఓ.ఎం.ఎస్.నెం. 102, పరిశ్రమలు, వాణిజ్య (ఎం-III) శాఖ, తేదీ : 29-3-2005.	04-04-2005 నుండి 03-04-2025	

MR. SPEAKER: Yes, any one of you. Sri. K. Sambasiva Rao Garu... Single person Supplementary.

(ఈ దశలో తమ పార్టీ సభ్యుడు శ్రీ ఊకె అబ్బయ్య గారికి అవకాశమివ్వాలని కోరుతూ ప్రధాన ప్రతిపక్ష సభ్యులు కొందరు గౌరవ సభాపతిని అభ్యర్థించసాగారు)

MR. SPEAKER: We cannot help it. Even among the Signatories, only one person is allowed. We can't do anything. It is a BAC decision.

శ్రీ కె. సాంబశివరావు: అధ్యక్షా, ఖమ్మం జిల్లాలో బయ్యారం, గార్ల, నేలకొండపల్లి మొదలైన మూడు మండలాల్లోనూ, అదేవిధంగా సరిహద్దులో వున్నటువంటి వరంగల్ జిల్లాలోని గూడూరు మండలం కలిపి ఈ నాలుగు మండలాల్లో అత్యంత నిలువైనటువంటి ఐరన్ ఓర్ మరియు బైరైటీస్ ఖనిజ నిక్షేపాలున్నాయని ప్రభుత్వానికి తెలుసు. ప్రభుత్వ అంచనా ప్రకారమే ఐరన్ ఓర్ దాదాపు రూ.13 కోట్ల లక్షల టన్నులు ఒక్క బయ్యారం మండలంలోనే నిక్షిప్తమై వున్నాయని ప్రభుత్వ జియాలజికల్ డిపార్టుమెంట్ సర్వే ప్రకారం తెలుస్తోంది. అయితే దురదృష్టవశాత్తూ....

(ఈ సందర్భంలో బి.జె.పి. గౌరవ సభ్యులు శ్రీ జి. కిషన్ రెడ్డి గారు 'భూములు లాక్కుంటున్నారని చెప్పండి' అంటూ శ్రీ కె.సాంబశివరావు గారికి గుర్తు చేయసాగారు)

ఆ... ఆలోరెడీ లాక్కుంటున్నారు.

MR. SPEAKER: Please.. Please...we are already running short of time. But, you are talking to each other.

శ్రీ కె. సాంబశివరావు: ఇంత పెద్ద ఎత్తున ఖనిజ నిక్షేపాలు గలిగిన ప్రాంతం మన రాష్ట్రంలో ఓబుళాపురంలో గాని, మరోచోట గాని లేదని సవినయంగా తమ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. అయితే, ఇన్ని సంవత్సరాల నుంచి ఈ ఖనిజాన్ని యథేచ్ఛగా కొంతమంది వ్యక్తులు ట్రైబల్స్ పేరు చెప్పుకుంటూ లూటీ చేస్తున్నారు. అది టోటల్ గా ట్రైబల్ ఏరియా లేకపోతే ఫారెస్ట్ ఏరియా. ట్రైబల్ ఏరియాలో గాని, ఫారెస్ట్ ఏరియాలో గాని ఎటువంటి క్రవ్వకాలు జరపడానికి వీలేదు. కానీ, ట్రైబల్ సొసైటీల పేరుతో బినామీ సొసైటీలను ఏర్పాటు చేసి యథేచ్ఛగా గత అనేక సంవత్సరాలుగా కొంతమంది పెద్దలు లూటీ చేస్తున్నారు. ఇక్కడ హాస్యస్పదమైన అంశమేమంటే, ఆ ట్రైబల్ సొసైటీల పేరు మీద కూడా కేవలం 24 హెక్టార్లకు సంబంధించి మాత్రమే లీజుకి తీసుకున్నారు. ఆ 24 హెక్టార్లకు సంబంధించిన భూమిలో క్రవ్వకాలు ఎప్పుడో అయిపోయాయి. కానీ, దాన్ని అడ్డం పెట్టుకుని, వందల, వేల ఎకరాల్లో...

మిస్టర్ స్పీకర్ ప్లీజ్... క్లెయిమ్ వరకే అడగండి.

శ్రీ కె. సాంబశివరావు: మీకు కొంత క్లాంటి ఇవ్వడం కొరకు, దానికి రిలేటెడ్ గానే మాట్లాడుతున్నాను సార్. ఇప్పుడు కూడా ఆ విధంగా యథేచ్ఛగా లూటీ జరుగుతుంటే, ఆ జిల్లాకు సంబంధించిన ప్రజలు, పత్రికలు, ఇంకా కలెక్టరు గారు కూడా అక్కడ అక్రమ మైనింగ్ జరుగుతోందని తెటరు పెడితే, దాన్ని సరిదిద్దాల్సినటువంటి ప్రభుత్వం దానికి రాచమార్గాన ఆ మూడు మండలాలు కలిపి, 55 వేల హెక్టార్ల భూమి

అంటే దాదాపు లక్షా ముప్పై ఏడు వేల ఎకరాల భూమిని.. మళ్లా ఒకసారి చెబుతున్నాను. లక్షా ముప్పై ఏడు వేల ఎకరాల భూమిని, దాదాపు 13 కోట్ల లక్షల టన్నులు కలిగిన నిక్షేపాల్ని ఒక ప్రైవేటు కంపెనీకి రాసివ్వడం కొరకు దొడ్డి దారిన ఏపీఎండీసీ వారు, ఎన్ఎండీసీ వారికి పర్మిషన్ లెటర్ పెట్టి, ఆ పర్మిషన్ ద్వారా ఏపీఎండీసీ దాన్ని తీసేసుకుని, ట్రైబల్ ఏరియాల్లో నాన్ ట్రైబల్స్ను అనుమతించారు కాబట్టి ...

మిస్టర్ స్పీకర్: ప్లీజ్... క్వశ్చన్ వరకే అడగండి.

శ్రీ కె. సాంబశివరావు: క్వశ్చన్ సార్. వీటన్నింటికీ సమాధానం చెప్పాలి. లేకపోతే, నెంబర్. 1, నెంబర్. 2, నెంబర్.3 అట్లా క్వశ్చన్స్గా నేను అడగడం లేదు. నేను చెప్పేవన్నీ క్వశ్చన్స్. ఏపీఎండీసీ వారు, ఎన్ఎండీసీకి లెటర్పెట్టి, ఎన్ఎండీసీ ద్వారా లీజుకి తీసుకుని ఆ భూమిని అంటే లక్షా ముప్పై ఏడు వేల ఎకరాల భూమిని దొడ్డి దారిన రక్షణ స్టీల్స్ లిమిటెడ్ అనే క్యాపిటల్ ఫ్యాక్టరీ కొరకు ఇవ్వడం జరిగింది. ఇవి కొద్దిమంది పెద్దలు నడుపుతున్నారు. ఇక్కడ పేర్లు సబబో, కాదో నాకు తెలియదు గాని చెప్పక తప్పదనే నేను భావిస్తున్నాను.

ఉ.10.50

దానిలో అనీల్ గారు అనే ఆయన .. మరి విషయం బయటకు రావాలి కాబట్టి పేర్లు చెప్పక తప్పదు సార్. దాంట్లో ఎవరెవరు ఇన్వోల్వ్ అయ్యారో వారి పేర్లు తమరి దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. విచారణ చేయమని అడగడానికి తమరి దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను.

MR.SPEAKER: Don't go into names. Do not go into names. Do not go into names.

శ్రీ కె. సాంబశివరావు: అనీల్ అనే ఆయన దాని వెనకున్నారు. నా పాయింట్ ఏమిటంటే, గార్ల మండలం అంటే బయ్యారానికి ప్రక్కన ఉన్న మండలంలో దాదాపు 1200 హెక్టార్లలో దాదాపు ఒక కోటి లక్షల టన్నుల బెరైటీస్ నిక్షేపాలు అక్కడ ఉన్నాయి. దానికి సంబంధించి అక్కడ కడప మేయర్ రసీంద్రరాజ్గారి పేరుతో...

MR.SPEAKER: Don't go into the names. Please. You cannot go into names.

శ్రీ కె. సాంబశివరావు: పేర్లు చెప్పకపోతే విషయం ఎట్లా తెలుస్తుంది సార్? నేనేమి వేరే విధంగా వారిపైన ఇతర నిందలు వేయడం లేదు. మీరు విచారణ కొరకు హౌస్ కమిటీని వేస్తే, వాళ్లందరి పాత్ర ఉందని నేను రుజువు చేస్తాను. అందుకని, అసెంబ్లీలో తమరి దృష్టికి నేను తీసుకువస్తున్నాను.

MR.SPEAKER: Rules are very clear. Do not mention the names. Don't go into the names.

SRI K.SAMBASIVA RAO: I too know the rules Sir. But conditions are forcing me to reveal all the facts. లేకపోతే మాకు రాకరాక అవకాశం వచ్చింది. గత ఏడేనిమిది నెలల నుంచి కూడా ఈ ప్రశ్న కోసం మేం ప్రయత్నం చేస్తున్నాం. ఇంత కాలానికి వచ్చింది. ఈ రాష్ట్రంలో పెద్దఎత్తున ఓబుళాపురానికి

మించిన దోపిడీ అక్కడ జరుగుతోంది. తమరి ద్వారా రాష్ట్ర ప్రజానీకానికి తెలియజేసి, తద్వారా ఈ సమస్యకు పరిష్కారం కనుగొనాలని మేము భావిస్తున్నాం, అందుకొరకు చెబుతున్నాను. అయితే, ఇక్కడ పాయింట్ ఏమిటంటే, ట్రైబల్ ఏరియాల్లో ట్రైబల్స్ కడుపుకొట్టే పద్ధతుల్లో గిరిజనులకు అవకాశం లేకుండా, నా భూమిని ఇన్ డిరెక్ట్ గా ప్రైవేటు వ్యక్తులకు ఇవ్వడం కోసం ప్రభుత్వం లీజులకు తీసుకోవచ్చా? నా మొదటి ప్రశ్న ఇది. ఆ విధంగా ఏసీఎండీసీ లీజుకు తీసుకుంది, అదిప్పుడు కన్ఫర్మ్ అయ్యింది. దాని కంటే ముందే 2008 లో ఆనాడు స్వర్గీయ డా.వై.ఎస్.రాజశేఖర రెడ్డిగారు బ్రతికున్నప్పుడు 2008లో ఒక జీఓ పాస్ చేశారు. అది జీఓ నెం. 69. ఏసీఎండీసీ నుండి పర్మిషన్ కోసం కేంద్ర ప్రభుత్వానికి వెళ్లిన ప్రపోజల్ కేంద్రంలో పెండింగులో ఉంది. పెండింగులో ఉండగానే, దీనిని in turn మరలా లీజుకు ఇవ్వడానికి ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి అధికారం ఉందా? అది నా రెండవ ప్రశ్న. ఒక వైపు నీ భూమి కాదు, అది ఏసీఎండీసీ భూమి. ఏసీఎండీసీ కూడా ఇవ్వలేదు. ఇవ్వకుండానే జీఓ నెం.69 పేరుతో కొద్దిమంది వ్యక్తులకి దాన్ని రాసిచ్చే అధికారం మీకెక్కడిది? మీకు అధికారం వచ్చిందేమో మొన్న. అంతకుముందు 2008 లోనే జీఓ ఇష్యూ చేసే అధికారం ఈ ప్రభుత్వానికి ఉందా, అని అడుగుతున్నాను. అదేవిధంగా, ఆ ప్రాంతానికి సంబంధించిన ట్రైబల్ ఏరియా ఏమిటి, ఫారెస్ట్ ఏరియా ఏమిటి, అనేటువంటి బోర్డర్స్ నిర్ధారించడానికి ఇంతవరకు ప్రభుత్వం ఏమైనా పూనుకున్నదా, అని అడుగుతున్నాను. దానితోబాటు నేనింకా రెండు, మూడు సస్టిమెంటరీ ప్రశ్నలను అడుగుతాను. ముఖ్యంగా...

MR.SPEAKER: You have taken 15 to 20 minutes already. Please conclude.

(INTERRUPTIONS)

SRI K.SAMBASIVA RAO: It is such an important issue, Sir.

MR.SPEAKER: If it is so come in some other form.

SRI K.SAMBASIVA RAO: Actually, I tried to come in some other form.

MR.SPEAKER: Please conclude. Come in other form if it is so important.

శ్రీ కె. సాంబశివరావు : దీనికి సంబంధించి నేను అడిగేదేమిటంటే, ఫారెస్టు ఏరియా భూమి ఎంత ఉంది, ట్రైబల్ ఏరియా భూమి ఎంత ఉంది, అనేది నిర్ధారించడానికి వీరేమైనా కొలతలకు వెళ్లారా? నాలుగవ ప్రశ్న. ఈ విధంగా అయితే మేం అడుగుతున్నాం. అక్కడి పేద వాళ్లకు ఇళ్ల స్థలాలు కూడా ఇవ్వడం లేదు. ట్రైబల్ ఏరియా పేరుతో అక్కడి ఎస్సీలకు, బీసీలకు ఇళ్ల స్థలాల్లేవు. మరి ఈ పద్ధతుల్లో ప్రభుత్వమే భూమిని ఏదో పేరుతో తీసుకొని వాళ్లకివ్వచ్చు. కానీ, దొడ్డి దారిన కొంత మంది వ్యక్తులకు ప్రయోజనం చేకూర్చాలనే ఉద్దేశంతో ఈ కార్యక్రమాన్ని చేపట్టింది. అదేవిధంగా, ఈ రాష్ట్రంలో విశాఖ స్టీల్స్ ఉంది. విశాఖ స్టీలు ఫ్యాక్టరీకి అవసరమైన ముడి ఖనిజం లేదు. అదేవిధంగా, పాల్వంచలో నిర్మించిన స్పాంజ్ ఐరన్ ఓర్ కంపెనీ ప్రధాన ఉద్దేశం కేవలం అక్కడ బెరైటీస్ దొరుకుతున్నాయన్న ఉద్దేశంతోనే నిర్మించారు. అక్కడ వాటికి కావాల్సిన ముడి ఖనిజం లేదు. ఇతర రాష్ట్రాల నుండి ముడి ఖనిజం తెచ్చుకోవాలంటే, టన్నుకు రూ.6 వేలు ఖర్చు అవుతుంది. ఇక్కడైతే ఆ ఖర్చు ఉండదు. అదేవిధంగా, ప్రభుత్వానికి దాన్ని link up చేస్తే ఉపాధి లభిస్తుంది. (ఈ సందర్భంలో మైక్ కట్ చేయబడింది)

MR.SPEAKER: Please conclude. Minister garu give reply. Sambasiva Rao garu, I have given enough opportunity. Yes Sambasiva Rao garu.

(తిరిగి సభ్యులు శ్రీ కె. సాంబశివరావు గారికి మైకు ఇవ్వబడింది)

శ్రీ కె. సాంబశివరావు : అధ్యక్షా, అల్టిమేట్ గా ఇన్నేళ్లు యథేచ్ఛగా దానిని లూటీ చేసిన వారి మీదేమైనా కేసులు పెడతారా, లేదా? అదేవిధంగా వారు లూటీ చేసిన సంపద మొత్తాన్ని రికవరీ చేసే ఆలోచన ప్రభుత్వానికి ఉందా, లేదా అని అడుగుతూ, వీటన్నింటికీ సంబంధించి ఫైనల్ గా సభా సంఘాన్ని మీరు వేస్తారా, లేదా అని అడుగుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

(ఈ సందర్భంలో తె.దే.పా. సభ్యులు శ్రీ ఎ. రేవంత్ రెడ్డి గారు తనకు మాట్లాడేందుకు అవకాశమివ్వాలని వట్టుబట్టగా, వారికి మద్దతుగా ఆ పార్టీలోని మరికొందరు గౌరవ సభ్యులు తమ సభ్యునికి అవకాశం కల్పించాలని గౌరవ సభాపతిని అభ్యర్థిస్తూ సభకు అంతరాయం కలిగించసాగారు)

MR.SPEAKER: See, we have taken very clear decisions in the BAC. Please resume your seats. By 11 o Clock we have to close the Question Hour.

(అంతరాయం)

On the other hand, you are disturbing the Question Hour. I close the Question Hour now.

శ్రీ బాలినేని శ్రీనివాసరెడ్డి : అధ్యక్షా, ఈ బయ్యారంలో ఉన్నటువంటి మూడు మైనింగ్ లీజులను గతంలో ఇవ్వడం జరిగింది. ఈ లీజును సుగాలి అనే పెద్దయ్యల్లు ట్రైబుకు ఇవ్వబడింది. పై లీజులను 04.04.2005న 20 సంవత్సరాల కాల పరిమితికి ఇవ్వబడింది. తరువాత కాలంలో ప్రభుత్వం జీ.ఓ.ఎం.ఎస్.నెంబర్లు 21, 22, 24 పరిశ్రమలు మరియు వాణిజ్యం శాఖ ద్వారా 21.08.2009న మూడు మైనింగ్ లీజులను శ్రీ జితోత్ మార్క్ రాజుకు మిగతా లీజు కాలానికి అనగా తేదీ.03.04.2025 వరకు బదిలీ చేసింది. బదిలీదారుడు, బదిలీలు తీసుకున్న వాడు, తేదీ.02.03.2009న బదిలీ డీడ్ ను ఎగ్జిక్యూట్ చేసుకున్నారు. ఈ మేరకు పని చేసుకోవడానికి వీలుగా ఉత్తర్వులు జారీ చేయడమైనది.

అధ్యక్షా, ఏపీఎండీసీకి రిజర్వ్ చేశారు, కొంత మంది కోసం చేశారని చెప్పి సభ్యులు మాట్లాడుతున్నారు. దానికి సంబంధించి ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం సెక్షన్- 17వ ప్రకారం, యాక్ట్ 1950 క్రింద, జీఓ ఎం.ఎస్.నెం.64 ద్వారా ఖమ్మం జిల్లా బయ్యారం గ్రామం మరియు సేలకొండపల్లి మండలంలో ఇసుక ఖనిజం పున్న ప్రాంతాన్ని 56 వేల 690 హెక్టార్ల భూమిని ఏపీఎండీసీ వారికి 10 సంవత్సరాలకు రిజర్వ్ చేయడానికి నిర్ణయం చేశారు. దీనికి సంబంధించి ఏపీఎండీసీ వారు ఎక్స్ ప్రెషన్ ఆఫ్ ఇంట్రస్ట్ కొరకు పిలవడం జరిగింది. అది ఆంధ్రప్రభ, ఇండియన్ ఎక్స్ ప్రెస్ న్యూస్ పేపర్లలో కూడా ప్రకటించడం జరిగింది. దానికి సంబంధించి ఇద్దరు అప్లికేషన్స్ పెట్టడం జరిగింది. దాంట్లో **Pioneer Toresteels Private Limited** వారు, అట్లానే రక్షణ స్టీల్స్, వారు ఇద్దరు అప్లై చేశారు. **Pioneer Toresteels Private Limited** వారు మౌలిక అవసరాల మేరకు దరఖాస్తు చేయలేదు, అంతేకాకుండా EMD కూడా పే చేయలేదు. అందువల్ల దరఖాస్తులను తిరస్కరించడం జరిగింది. కాబట్టి, ఈ రక్షణ స్టీల్స్ కి సంబంధించిన వాళ్లు రూ.500 కోట్ల పెట్టుబడులతో ఇంటిగ్రేటెడ్ స్టీల్ ప్లాంటును స్థాపించుటకు గాను ముందుకు వచ్చారు. కావున, EOI క్రింద దరఖాస్తులను సెలక్టు చేశారు.

అధ్యక్షా, ఇందాక సభ్యులు అన్నట్లుగా దీంట్లో మైనింగ్ లీజులు ఇవ్వలేదు. అక్కడున్న మెటీరియల్ అంతా కూడా కల్వెట్ చేసిన తరువాత, అది సప్లై మాత్రమే ఈ రక్షణ స్టీల్స్ కి ఇవ్వడం జరుగుతుంది. మైనింగ్ కి సంబంధించి ఏ మాత్రం జాయింట్ వెంచర్ లో లేదు. అది సభ్యులు తెలుసుకోవాల్సిన అవసరం ఉంది.

అధ్యక్షా, ఇంకా బెరైటీస్ విషయం గురించి కూడా సభ్యులు అడిగారు. మొత్తం ఆరు లీజుల క్రింద మంజూరు చేయబడింది. 348 హెక్టార్లలో మైనింగ్ లీజుకు సంబంధించిన ప్రాంతము సంబంధిత క్లయిరెన్స్ లను పరిశీలించిన తరువాత చేయబడింది. దీంట్లో కొన్ని బినామీ పేర్లు పెట్టి లీజుకు ఇచ్చారని సభ్యులు అంటున్నారు. అలాంటి విషయాలేమీ మా దృష్టికి రాలేదు. ఏమన్నా ప్రూఫ్ లుంటే అవి మా దృష్టికి తీసుకువస్తే, తప్పకుండా ఎంక్వైరీ చేయడం జరుగుతుంది.

ఉ.11.00

అధ్యక్షా, ఇందాక సభ్యులు రక్షణ స్టీల్ కు సంబంధించి అనిల్ కుమార్ పేరును ప్రస్తావించారు. రక్షణ స్టీల్ కు మేనేజింగ్ డైరెక్టర్ సతీష్ కుమార్ అనేది సభ్యులు తెలుసుకోవాల్సిన అవసరమున్నది. రక్షణ స్టీల్ తోపాటు ఇస్కార్ట్ అనే పెద్ద ఇండస్ట్రీకి ఎం.ఎల్.మిట్టల్ ఛైర్మన్ గా ఉన్నారు. అలాగే ఆమోద ఐరన్ స్టీల్స్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ కొండల్ రావుగారు మొత్తం ముగ్గురు కలిసి సంబంధిత రక్షణ స్టీల్ లో పార్టర్స్. అనవసరంగా ఆరోపణలు చేయకుండా నిజాలు తెలుసుకొని మాట్లాడాల్సిన అవసరమున్నది. దీనికి సంబంధించి ఏమైనా ప్రూఫ్ చూపిస్తే మేం తప్పనిసరిగా చర్యలు తీసుకుంటామని మీ ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను.

(టి.డి.పి సభ్యుల నుంచి అంతరాయం)

MR.SPEAKER: This is the third question we are going in single supplementary. This is not the first question in single supplementary.

శ్రీ కె. సాంబశివరావు: అధ్యక్షా, మంత్రిగారు నేనడిగిన ప్రశ్నలకు సూటిగా సమాధానం చెప్పలేదు. నేనడిగిన ప్రశ్న ఏమిటంటే NMDC నుంచి APMDC కి పదిహేను రోజుల క్రితమే బ్రాన్స్ ఫర్ అయింది. కాని, 2008 సంవత్సరంలో జి.ఓ.నెం.69 ఎలా ఇష్యూ చేశారు?

రెండవ విషయమేమిటంటే మైనింగ్ లీజుకిచ్చారనే ఉద్దేశ్యంతో నేను చెప్పలేదు. మొత్తం ప్రభుత్వం సొమ్ముతో మైనింగ్ చేయించి ప్రైవేట్ ప్రాజెక్టర్లకు, ప్రైవేట్ వ్యక్తులకు ఇవ్వాలన్న అవసరమేమిటి? మనకు ప్రభుత్వ రంగ సంస్థలు లేవా?

మూడవది మైనింగ్ గురించి నేను అవాస్తవమైన ఆరోపణలు చేస్తున్నానని చెబుతున్నారు. అందుకని వాస్తవాలు, అవాస్తవాలన్నీ బయటికి రావాలి. బినామీల పేర్లతో సొసైటీలు ఏర్పాటు చేసి అక్రమాలకు పాల్పడుతున్నారనే దానికి మేం నిర్దిష్టమైన సమాచారంతో ఉన్నాం. కాబట్టి, సభా కమిటీని వేస్తేనే సంబంధిత సమస్యలన్నింటికీ పరిష్కారం లభిస్తుంది. ఈ విధంగా అక్రమాలు కొనసాగుతుంటే, ఈ రాష్ట్రాన్ని ముక్కలు ముక్కలుగా చేసి నయా జమీందార్ల వ్యవస్థను తయారు చేస్తున్నారు. ప్రజలకు, ప్రభుత్వానికి సంబంధించిన ఆస్తిని కొద్ది మందికి వేలు, లక్షల ఎకరాలను ధారాదత్తం చేస్తున్నారు, ఈ విధంగా ధారాదత్తం చేయడానికి ఎవరు అధికారమిచ్చారని మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని అడుగుతున్నాను. మీ ఇష్టం వచ్చినట్లుగా ప్రభుత్వ ఆస్తులను కొద్ది

మంది ప్రైవేట్ వ్యక్తులకు ధారాదత్తం చేస్తే మరి ప్రభుత్వమెందుకు, ప్రజలెందుకు? ప్రభుత్వ సొమ్మును లూటీ చేస్తున్నారు కనుక దీని గురించి ఖచ్చితంగా సభా కమిటీని వేయాలని మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

(అంతరాయం)

శ్రీ బాలినేని శ్రీనివాసరెడ్డి: అధ్యక్షా, సభ్యులు చెప్పినట్లుగా NMDCకిల బయ్యారం ఇసుప ఖనిజం గనులకు అసలు సంబంధం లేదు. ఇది కేవలం APMDC కి మాత్రమే విడుదల చేయడం జరిగింది. దీనికి సంబంధించి గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా ఎక్స్‌ప్లనేషన్ కోసం ఆర్డర్స్ కూడా ఇవ్వడం జరిగింది.

శ్రీ కె. సాంబశివరావు (మైకు లేకుండా): సార్, NMDC కి సంబంధమున్నది.

శ్రీ బాలినేని శ్రీనివాసరెడ్డి: అధ్యక్షా, ప్రభుత్వం NMDCకి సంబంధం లేదంటే సంబంధం ఉన్నదని సభ్యులంటే నేనేం చెబుతాను. NMDCకి సంబంధం ఉన్నట్లుగా ఆధారాలు చూయించమనండి. APMDC ద్వారా మైనింగ్ జరుగుతున్నది. అంతే కాకుండా ఒక పెద్ద ఇండస్ట్రీ వస్తుంటే అడ్డుకోవడం సభ్యులకు మంచి పద్ధతి కాదు. తెలంగాణలో ఒక పెద్ద ఇండస్ట్రీ వస్తుంటే అడ్డుకోవడానికి ప్రయత్నం చేయొద్దని సభ్యులను కోరుకుంటున్నాను. ఇల్లీగల్ మైనింగ్ విషయంలో ప్రభుత్వం చాలా

(టి.డి.పి సభ్యుల నుంచి తిరిగి అంతరాయం)

MR.SPEAKER: Let the Minister first conclude. Kindly resume your seats.

శ్రీ బాలినేని శ్రీనివాసరెడ్డి: అధ్యక్షా, ఇల్లీగల్ మైనింగ్ విషయంలో APMDC ద్వారా రెండు మొబైల్ స్క్వాడ్స్ను ఒకటి బయ్యారం మండలంలో, రెండవది నర్సింహాపూర్లో ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. మైనింగ్ విషయంలో అక్రమాలు జరుగుతుంటే ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకోవడం జరిగింది. ఇప్పటివరకు 315 మెట్రీక్ టన్నుల మెటీరియల్ను సీజ్ చేయడం జరిగింది. దాదాపుగా రూ.43 లక్షల పెనాల్టీని కూడా వసూలు చేయడం జరిగింది. ఇల్లీగల్ మైనింగ్ జరగకుండా ప్రభుత్వం చాలా గట్టి ప్రయత్నం చేస్తున్నది. ఇందులో ఏ విధమైన అవకతవకలు జరుగలేదు. ప్రభుత్వం నిర్దేశించిన విధంగానే చేయడం జరిగింది.

(టి.డి.పి మరియు సి.పి.ఐ సభ్యుల నుంచి అంతరాయం)

శ్రీ కె. సాంబశివరావు: అధ్యక్షా, ఇటీవల ముఖ్యమంత్రిగారి సమక్షంలో మా జిల్లాకు సంబంధించి డిఆర్‌సి మీటింగ్ జరిగింది. సంబంధిత మీటింగ్‌లో ముఖ్యమంత్రిగారు సవివరంగా ఇల్లీగల్ మైనింగ్‌కు సంబంధించి అడిగి, దానికి సంబంధించిన వారిపై చర్యలు కూడా తీసుకోవాలని ఆదేశించారు. కానీ, ముఖ్యమంత్రిగారు హామీ ఇచ్చిన తర్వాతనే మరలా దీనిని లీజుకిచ్చే అవసరం ఎందుకొచ్చింది? అంటే ముఖ్యమంత్రిగారి మాటలను బేఖాతరు చేస్తూ, ఇందులో ప్రత్యేక యంత్రాంగం నడుస్తున్నదనే అనుమానం మాకున్నది. అందువల్ల సంబంధిత చర్చ జరుగుతుంటే ఇక్కడ ముఖ్యమంత్రిగారు ఉంటేనే బాగుంటుంది. వారి దృష్టిలో సంబంధిత విషయాలన్నీ ఉన్నాయి. ముఖ్యమంత్రిగారు లేరు కనుక మీ ద్వారా నేను వారికి చెప్పేదేమిటంటే, ఈ రాష్ట్రంలో ఇప్పటికైనా దీనికి మంచి పేరు రాకుండా ఉంటే మైనింగ్ మాఫియా లేదంటే ఇతర గూండాయిజం రాజకీయాలను శాసించే పరిస్థితులు వస్తాయి.

MR.SPEAKER: Sambasiva Rao garu, Two Houses are going on now. ముఖ్యమంత్రిగారు కౌన్సిల్‌కు వెళ్లారు. Please sit down. Minister Garu, please conclude.

శ్రీ బాలినేని శ్రీనివాసరెడ్డి: అధ్యక్షా, సభ్యులకు ఏమైనా అనుమానాలున్నా, వారి వద్ద ఏమైనా ఆధారాలున్నా తప్పనిసరిగా సబ్మిట్ చేయాలి. గతంలో ఇదే ప్రావిజన్ కింద టిడిపి ప్రభుత్వంలో ఆదిలాబాద్ జిల్లాలోని గిరిజన ప్రాంతంలో APMDC కి లైసెన్స్ లీజ్ మంజూరు చేసింది. APMDC ద్వారా OMC సి లీజు మంజూరు చేయడానికి అప్పటి టి.డి.పి ప్రభుత్వం ఒప్పుకున్నది. అంటే వాళ్లు చేస్తే ఒప్పు, మేం చేస్తే తప్పా? గతంలో వారు చేసిన విధంగానే ప్రస్తుతం కూడా లీజులు మంజూరు చేయడం జరిగింది. టోటల్ గా ఇల్లీగల్ మైనింగ్ జరుగకుండా అరికట్టేందుకు ప్రభుత్వం గట్టిగా ప్రయత్నం చేస్తున్నది. ప్రభుత్వం ఈ విషయంలో ఎలాంటి తప్పు చేయలేదు.

ప్రశ్న నెం.35(2673)

MR.SPEAKER: Question No.35(2673) is postponed at the request of the Member. Remaining questions, as slated today's agenda, have deemed to have been answered. (అనుబంధము)

స్వల్పవ్యవధి ప్రశ్నలు

MR. SPEAKER: Short Notice Questions posted in today's agenda have been postponed.

(Repeated Interruptions from TDP Members)
House adjourned for 15 minutes.

(The House then adjourned for a break at 11-06 AM for 15 minutes)

ఉ. 11.40

(విరామానంతరం సభ తిరిగి ఉ.11.46 గంటలకు ప్రారంభమైనది. గౌ.ఉప సభాపతి అధ్యక్ష స్థానంలో ఉన్నారు.

నక్షత్రపు గుర్తుగల ప్రశ్నలు - వాగ్రూప సమాధానములు(కొనసాగింపు)
ప్రశ్న నెం.34(2775) (కొనసాగింపు)

సభ ప్రారంభం కాగానే తెలుగుదేశం పక్షానికి చెందిన పలువురు సభ్యులు స్పీకరు పోడియం వద్దకు వెళ్లి “ ముఖ్యమంత్రి సభకు రావాలి ” అంటూ నినాదాలు చేయసాగేరు.)

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ : 11 గంటలకే మనం క్వశ్చనవరు ముగించాలని all of us agreed in BAC. దాదాపు 30 నిమిషాలు ఆ క్వశ్చనుకు కేటాయించారు. Go back to your seats. మీ నిరసన అక్కడ తెలపండి. పోడియం వద్ద చేస్తే ఎట్లా చెప్పండి. The question is already closed. Hon'ble Speakr has given sufficient time. ఆ ప్రశ్న గురించి మీరు మళ్ళీ లేవనెత్తడం సమంజసం కాదు. దయ చేసి, go back to your seats.

(అంతరాయం)

శ్రీ మల్లు భట్టి విక్రమార్క (మధిర): అధ్యక్షా, సభను ఆర్డరులోకి తీసుకురండి. తర్వాత, అతి ముఖ్యమైనటువంటి బాబ్లీ, ఆల్మట్టి, గోదావరి, కృష్ణా నదీ జలాలపై విస్తృతమైన రాష్ట్రప్రయోజనాల గురించి మాట్లాడుకునే అవకాశం తీసుకుందాం. దాని మీద చర్చించుకోవడం కోసం గౌరవ ప్రతిపక్ష సభ్యులందరూ కూడా రాష్ట్ర ప్రయోజనాలను కాపాడుకోవడం కోసం సహకరించవలసిందిగా నేను విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. మంత్రి గారు కావలసిన సమాధానం ఇస్తారు.

ఉ.11.50

MR. DEPUTY SPEAKER: I request all the Members, please go back. మంత్రి గారు మీకు తగిన సమయం కేటాయించి, ఆ ప్రశ్న మీద చర్చకు అవకాశం ఇచ్చారు. మంత్రి గారి నుంచి మీకు సుదీర్ఘమైన సమాధానం వచ్చింది.

శ్రీ మల్లు భట్టి విక్రమార్క : ప్రజా సమస్యలు చర్చించుకోవడం కోసం ప్రయత్నించాలి తప్ప, సభను తప్పు దోవ పట్టించి, సభలో చర్చ జరగకుండా చేయడం మంచిది కాదు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ : మీరు ఇంకోసారి దానిని, if you want to raise the issue, please come in different form. Please go back. Revanth Reddy garu - please go back to your seat. మీ నిరసన అక్కడ చెప్పండి.

(‘హౌస్ కమిటీ వేయాలి’, ‘ముఖ్యమంత్రి గారు రావాలి’ అంటూ పోడియం వద్దకు వెళ్లిన గౌ. సభ్యులు నినాదాలు చేయసాగేరు)

MR. DEPUTY SPEAKER: I am advising you. Please go back. సభ మనం ఏ విధంగా నడిపించుకోవాలో అనేది మనం బిఎసిలో చర్చించుకుని, 11 గంటలకల్లా మనం క్వశ్చనవరుసు ముగించుకోవా లని సభ్యులందరూ కూడా తీర్మానం చేశారు. Please go back. You cannot dictate like that. Please go back.

సభాసమక్షంలో ఉంచిన పత్రము

All the papers are deemed to have been laid on the Table of the House.

A copy of the 30th Annual Report and Accounts of the Leather Industries Development Corporation of Andhra Pradesh Limited for the year 2002-2003, as required under Section 619-A(3) of the Companies Act, 1956, along with reasons for delay.

MR. DEPUTY SPEAKER: The House is adjourned for 15 minutes.

(The House then adjourned at 11.51 AM)

మ.12.10

(విరామానంతరం సభ 12.12 నిమిషములకు తిరిగి సమావేశమైనది. మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ అధ్యక్ష స్థానంలో ఉన్నారు.)

సక్షత్రపు గుర్తుగల ప్రశ్నలు - వాగ్రూప సమాధానములు(కొనసాగింపు)
ప్రశ్న నెం.34(2775)

(తెలుగుదేశం, సి.పి.ఐ., సి.పి.ఐ.(ఎమ్) పార్టీలకు చెందిన గౌరవసభ్యులు స్పీకర్ పోడియంవద్దకు వచ్చారు. “అక్రమ మైనింగ్ ఆపాలి”, ” హౌస్ కమిటీ వేయాలి” అని ఈ సందర్భంగా గౌరవసభ్యులు నినదించారు.)

(అంతరాయం)

MR. DEPUTY SPEAKER: I am once again requesting all Hon'ble Members. ఈ రోజు బాబ్లీ, ఆల్మట్టివంటి ప్రధానమైన అంశాలపైన చర్చించాలని అందరు ఒప్పుకున్నారు. మరలా మీరు ఈవిధంగా సభా సమయాన్ని వృథాచేయటం సరికాదు.

(“ముఖ్యమంత్రి సభకు రావాలి” అని ఈ సందర్భంగా గౌరవసభ్యులు నినదించారు.)

MR. DEPUTY SPEAKER: You come in a different form. Why do you want to waste the time of the House? దయచేసి మీరు ఈవిధంగా సభా సమయాన్ని వృథాచేయకండి. ఇంపార్టియల్ సబ్జెక్ట్ పైన మనం ఇంకా డిస్కషన్ కంటిన్యూ చేయాలి. ఇతర సభ్యులు మాట్లాడటానికి సిద్ధంగా ఉన్నారు.

(“ముఖ్యమంత్రి సభకు రావాలి” అని ఈ సందర్భంగా గౌరవసభ్యులు నినదించారు.)

MR. DEPUTY SPEAKER: You cannot dictate like that. Please go back to your seats.

(అంతరాయం)

మనం హౌస్ ను నడుపుకోవద్దా? మీరందరూ కోరుకునేట్లయితే చెప్పండి. హౌస్ నడపాలని కోరుకున్నప్పుడు ప్రధానమైన అంశం ఏమంటే బాబ్లీ, ఆల్మట్టిలపైన చర్చించవలసిన సందర్భంగా ఇప్పుడు ఉంది, ఖచ్చితంగా మనం మాట్లాడుకోవాలి. ఇతర పార్టీ సభ్యులు ఇంకా మాట్లాడవలసి ఉంది.

(“ముఖ్యమంత్రి సభకు రావాలి” అని ఈ సందర్భంగా గౌరవసభ్యులు నినదించారు.)

You cannot dictate like that. ముఖ్యమంత్రిగారు ఈరోజు కౌన్సిల్ లో ఉన్నారు. అది మీకు బాగా తెలుసు. I request the Members to go back to their seats.

(అంతరాయం)

Rajugaru, please request the Members to come back to their seats. You don't need a mike for that.

(అంతరాయం)

This House is the property of every Party and every Member. It cannot be the agenda of one Party. I am requesting all Members once again to please go back to their seats.

(“సభాసంఘం వేయాలి” అని ఈ సందర్భంగా గౌరవసభ్యులు నినదించారు.)

Why don't all the leaders of the Parties come to the chambers and have a discussion? I request the leaders of the Parties to come to the chambers and have a discussion. Rangareddygaru, Malleshgaru, Narendra Kumargaru, Rajugaru, please understand. We have to solve this. We cannot go on like this. Two hours of our time cannot be wasted like this.

(“ముఖ్యమంత్రి సభకు రావాలి” అని ఈ సందర్భంగా గౌరవసభ్యులు నినదించారు.)

ముఖ్యమంత్రిగారు రావాలంటున్నారు. ముఖ్యమంత్రిగారు కౌన్సిల్‌లో ఉన్నారు. It is not appropriate.

(“హౌస్ కమిటీ వేయాలి”, “ముఖ్యమంత్రి సభకు రావాలి” అని ఈ సందర్భంగా గౌరవసభ్యులు నినదించారు.)

(అంతరాయం)

You don't want to run the House? చెప్పండి. మీరు ప్రశాంతంగా కూర్చుంటే ఇతర సభ్యులు మాట్లాడిన తరువాత ముఖ్యమంత్రిగారు వస్తే ఆ సమయానికి మీకు మరలా అవకాశం ఇద్దాం. You cannot talk here. Please go back, please go back.

The House is adjourned for half an hour.

(The House then adjourned at 12.16 p.m.)

మ.12.50

(విరామానంతరం సభ మ. 12.56కి సమావేశమయ్యింది)

(గౌరవ ఉప సభాపతి అధ్యక్షస్థానంలో ఉన్నారు.)

(సభ ప్రారంభమైన వెంటనే సభలో ఉన్న తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యులు అక్రమ మైనింగ్ విషయంలో సభా కమిటీ వేయాలని నినాదాలు చేస్తూ అధ్యక్షస్థానాన్ని చుట్టుముట్టారు.)

నక్షత్రపు గుర్తుగల ప్రశ్నలు - వాగ్రూప సమాధానములు(కొనసాగింపు)

ప్రశ్న నెం.34(2775)

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్: బిఎసిలో మీరందరూ ఉన్నారు. చర్చించాలనుకున్న అంశాలతో పాటు సమయాన్ని కూడా మనం కేటాయించున్నాము. ఇప్పుడు అత్యంత ప్రధానమైన ఆల్మట్టి, బాబ్లీ ప్రాజెక్టులపైన మనం డిస్కషన్ చేద్దాము. **Already we have come to the conclusion. Now please go back.**

(సభాధ్యక్షస్థానం వద్దనున్న తెలుగుదేశం సభ్యులు " అక్రమ మైనింగ్పై సభా కమిటీ వేయాలి" అని నినాదాలు చేస్తూనే ఉన్నారు.)

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్(గనుల శాఖ మంత్రి గారినుద్దేశించి): మీరు ఏమైనా చెప్పదలచుకున్నారా?

శ్రీ బాలినేని శ్రీనివాస రెడ్డి: అధ్యక్షా, ఎక్కడ కూడా రక్షణా స్టీల్స్కు ఎలాట్ చేసే విషయంలో ఏలాంటి ఇరెగ్యులారిటీస్ జరగలేదు. ప్రభుత్వం అంతా పారదర్శకతతో చేయటం జరిగింది. ముఖ్యంగా రక్షణా స్టీల్స్కు ఒక్క ఎకరం కూడా ప్రభుత్వం ఇవ్వలేదు. టోటల్గా ల్యాండ్ అంతా ఎసిఎమ్డిసికి రిజర్వ్ చేశారు. వాళ్లు ఎక్స్ప్రెషన్ ఆఫ్ ఇంటరెస్ట్ పిలిస్తే అందులో ఇద్దరు పార్టీసిపేట్ చేశారు. వాళ్లు చాలా పారదర్శకతతో చేయటం జరిగింది. అందులో ఒకరు ఎలిజిబుల్ కాలేదు. రెండవ వారయిన రక్షణా స్టీల్స్ ఎలిజిబుల్ అయ్యారు.

అధ్యక్షా, గతంలో తెలుగుదేశం టైంలో వాళ్లు ఏదైతే జీవో చేశారో.....

(ఈ సందర్భంగా సభాధ్యక్ష స్థానం వద్దనున్న తెలుగుదేశం సభ్యులు "ఇదేమి రాజ్యం- ఇదేమి రాజ్యం..... దోపిడి రాజ్యం-దొంగల రాజ్యం" అంటూ నినాదాలు చేశారు)

MR. DY.SPEAKER: Please go back to your seats.

(INTERRUPTIONS)

(గనుల శాఖ మంత్రి గారినుద్దేశించి) వారి డిమాండ్పై ప్రభుత్వం యొక్క స్పందన ఏమిటో చెప్పండి.....

శ్రీ బాలినేని శ్రీనివాస రెడ్డి: అధ్యక్షా, వాళ్లకు నిజంగా సమాధానం కావాలంటే వాళ్లు వినాల్సిన అవసరముంది. వారు కావాలని ఏదో బురద చల్లేదానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. ప్రభుత్వం పారదర్శకతతో వ్యవహరించింది. ఇందులో ఎటువంటి ఇరెగ్యులారిటీస్ జరగలేదు. తెలుగుదేశం ప్రభుత్వ టైంలో వీళ్లు ఓరియంటల్

సిమెంట్స్కి ఎపిఎమ్డిసి ద్వారా మైనింగ్కు ఇవ్వకుండా ఒక మెట్రిక్ టన్నుకు కేవలం 50 పైసల చొప్పున ఇచ్చారు. ఆ రూల్స్ ప్రకారమే రక్షణా స్టీల్స్కు ఇవ్వటం జరిగింది. వాళ్లు చేస్తే ఒప్పు మేం చేస్తే తప్పా?

MR. DY.SPEAKER: Is the Government willing to consider the demand for constitution of House Committee?

శ్రీ బాలినేని శ్రీనివాస రెడ్డి: అధ్యక్షా, ఇరెగ్యులారిటీస్ జరగలేదు. ప్రభుత్వం పారదర్శకతతో చేసింది. హౌస్ కమిటీ వేసే ప్రసక్తే లేదు. అన్నీ రెలవెంట్గానే చేయటం జరిగింది.

మ.1.00

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ : మీరు లేవనెత్తిన అంశం మీద, మీరు చేసిన డిమాండ్ మీద మినిస్టర్గారు సమాధానం చెప్పారు. Let us go on with the business of the House. How can you prevent the Minister of the concerned department from answering the Question? Please go back. You are forcing the House not to function. This is not proper. విలువైన సభాసమయాన్ని వృధా చేసుకుంటే ఎలా? ఆల్ట్రా, బాబ్లీ ప్రాజెక్టుల అంశం రాష్ట్రానికి సంబంధించిన most important సమస్య అని మీరే అంటున్నారు. ఆల్ట్రా, బాబ్లీ ప్రాజెక్టుల గురించి సభలో మాట్లాడాలని మీలో ప్రతి ఒక్కరూ ఆవేదన వ్యక్తపరిచారు. దాని మీద మాట్లాడడానికి మనం సమయం కేటాయించుకున్నప్పుడు, వేరే అంశాల ప్రస్తావన ఏలా? I am appealing to all the Members, please go back to your seats. I am appealing to all the party leaders, please call back your Members from the podium. 11.00 గంటలకు క్వశ్చన్ అవర్ సమయం పూర్తయింది. స్పీకర్గారు ఈ ప్రశ్నకు తగిన సమయం కేటాయించారు. ఇప్పుడు మనం షార్ట్ డిస్కషన్ క్రింద టేకప్ చేసిన ఆల్ట్రా, బాబ్లీ ప్రాజెక్టుల మీద మాట్లాడాలి. మాట్లాడవలసిన ఇతర పార్టీల సభ్యులున్నారు. కేవలం మీకు కావలసిన అంశం మీద సభను స్తంభింపజేయడం ఏమాత్రం సమంజసం కాదు. దయచేసి సహకరించండి. మీరు ఇంకొక ఫార్మ్లో రండి. That issue is closed. క్వశ్చన్ అవర్ పూర్తయిందండీ. You are not leaving me any option. House has to function. మరొకసారి మిమ్మల్నందరినీ కోరుతున్నాను, please, go back to your seats.

(పోడియం దగ్గర వున్న టిడిపి సభ్యులు - మైనింగ్ విషయంపై సభాసభాన్ని వేయాలి అంటూ నినాదాలు చేశారు.)

The seriousness of the issue is lost. If you are serious enough about this issue, come in a different form. Please come back in a different form and then question the Chief Minister. సభ్యులుగా మీకున్న అవకాశాన్ని ఉపయోగించుకోండి. You can not talk on this issue again. This House belongs to every Member, not to one party or two parties. You can discuss it again in a different form. Please, go back. I request the leaders of the parties to call back your Members. This is not proper. That issue is closed. మరొక ఫార్మ్లో వచ్చి మాట్లాడండి. I am sorry. House is adjourned to meet again at 5.00 p.m.

(The House, then adjourned at 1.05 p.m. to meet again at 5.00 p.m.)

సా.5.00

(The House met at 5.00 P.M of the Clock of the House and the Hon'ble Deputy Speaker was in the Chair.)

MR. DEPUTY SPEAKER: I hope all the Members will co-operate with the business of the House. We have elaborate business to complete today. Now, we take up Government Bills.

ప్రభుత్వ బిల్లులు

i) 2010, ఆంధ్రప్రదేశ్ ఉద్యాన సర్వరీల రిజిస్ట్రేషన్ (క్రమబద్ధీకరణ) బిల్లు (ఆమోదించబడినది)

SRI N. RAGHUVEEERA REDDY (MINISTER FOR AGRICULTURE): Sir, I beg to move:

“That the Andhra Pradesh Registration of Horticulture Nurseries (Regulation) Bill, 2010 be taken into consideration.”

MR. DEPUTY SPEAKER: Motion moved. Can the Minister make a statement on the Objects and Reasons with regard to the Bill?

శ్రీ ఎన్.రఘువీరారెడ్డి: అధ్యక్షా, మన రాష్ట్రంలో హార్టికల్చర్ పండ్లతోటల ప్లాంటేషన్, ఆయిల్ పామ్, కొబ్బరి మొదలైనవి దాదాపు 50 లక్షల ఎకరాల విస్తీర్ణంలో ఉంది. భారతదేశంలో హార్టి కల్చర్ లో హెచ్చు మొత్తంలో ఉన్న రాష్ట్రాలలో మన రాష్ట్రం కూడా ఉంది. మన దగ్గర మ్యాంగో, స్వీట్ ఆరెంజ్, టర్మర్క్, చిల్లీస్, బొప్పాయి, ఆయిల్ పామ్ లలో మనమే మొదటి స్థానంలో ఉన్నాము. జాతీయ స్థాయిలో చాలా సందర్భాలలో ఈ ప్రొడ్యూసీబిటీ తక్కువగా ఉన్నాము. ఈ ప్రొడ్యూసీబిటీ ఎన్ హాన్స్ చేయాలంటే ఈ మొక్కల యొక్క నాణ్యత చాలా ముఖ్యమైనది. దానిని నియంత్రించడానికి ప్రస్తుతం మన వద్ద ఎటువంటి చట్టాలు లేవు. అనేక సందర్భాలలో రైతులు నష్టపోతున్నారు. మిగిలిన ఫుడ్ క్రాప్స్ మూడు, నాలుగు నెలల్లో రిజల్ట్ తెలుస్తుంది. పండ్ల తోటలు మాత్రం నాలుగైదు సంవత్సరాల నుండి ఎనిమిది సంవత్సరాల తరువాత మాత్రమే మంచి మొక్కా కాదా అనేది తెలుస్తుంది.

భారత ప్రభుత్వం దీని గురించి చట్టం చేయాలని సూచించింది. 1990లో దీనికి సంబంధించి ఒక మోడల్ బిల్ ను పంపింది. అంటే 20 సంవత్సరాల క్రింద పంపారు. దీనిని చట్టం చేయకపోవడం అనేది నేను కూడా రైతుగా బాధపడుతున్నాను. ఈ చట్టం హార్వానా, హిమాచల్ ప్రదేశ్, మహారాష్ట్ర, పంజాబ్, ఉత్తర్ ప్రదేశ్ రాష్ట్రాలలో ఇప్పటికే ఉంది. మంచి క్వాలిటీతో కూడిన మొక్కల పెంపకం కావాలి. 1200 సర్పరీలున్నాయి. ప్రభుత్వ సర్పరీలు, ప్రైవేటు సర్పరీలు ఉన్నాయి. అందరూ రిజిస్టర్ చేసుకోవాలి. దీనికి మూలమైన మదర్ ప్లాంటును కంపలీనరీగా మెయింటెయిన్ చేయాలి. ఏ వెరైటీస్ అయితే రెయిజ్ చేయడానికి చేస్తారో అవి మాత్రమే చేయవలసి ఉంటుంది. రూట్ స్టాక్, సియోన్ కాని రికార్డు తప్పకుండా మెయింటెయిన్ చేయాలి. సర్పరీలలో మరింత డిసిప్లైన్ తీసుకువచ్చి మంచి మొక్కలు పెట్టే ఫ్రీ, డిసీజ్ ఫ్రీ ప్లాంటు ఇవ్వడం ఇతర

రాష్ట్రాల నుండి అన్‌నోన్ పిడిక్రీ అంటే అల్టిమేట్‌గా రైతులను రక్షించడానికి పెనాల్టీ క్లాజ్ పెట్టాము. ఎవరైనా, ఎక్కడైనా అతిక్రమిస్తే, నిర్లక్ష్యం చేస్తే రైతుకు నష్టం కలిగిస్తే రూ.50వేల జరిమానా, ఒక సంవత్సరం జైలు శిక్ష విధించాలని ఈ చట్టం తెస్తున్నాము. దీనిని అందరూ బలపరిస్తే, రాబోయే రోజులలో రైతులను ప్రోటెక్ట్ చేయడానికి ఈ చట్టం బాగా ఉపయోగపడుతుంది.

సా.5.10

శ్రీ జి. జైపాల్‌యాదవ్: అధ్యక్షా, మంత్రిగారు ఈ చట్టంగురించి మాట్లాడుతూ ఆంధ్రరాష్ట్రంలో ఉద్యానవన శాఖలో ఈ చట్టాన్ని ప్రవేశపెట్టాలని పేర్కొంటూ సంబంధిత వివరాలను తెలియచేశారు. ఈ చట్టం మార్చి 27వ తేది, 2010 సంవత్సరంలో అసెంబ్లీకి వచ్చినప్పుడు తిరిగి పంపించటం జరిగింది. ఈ చట్టాన్ని పూర్తిగా అర్థంచేసుకుంటే పిచ్చుక మీద బ్రహ్మాస్త్రం ప్రయోగించినట్లుగా ఉన్నది. దీనిని అసెంబ్లీలో బిల్లు రూపంలో ప్రవేశపెట్టారు. ఇది చట్ట రూపంలో అమలులోకివస్తే ఎంతోమంది నన్ను, చిన్నకారు రైతులు, ఉపాధిలేని నిరుద్యోగులు, వ్యాపారాలు లేక చిన్నచ్చి ఉపాధి కార్యక్రమాలు చేసుకుంటున్నవారు ఎక్కువగా నష్టపోయే అవకాశం ఉన్నది. దీని ప్రకారం ఎవరైతే నర్సరీలు రెయిజ్ చేస్తారో వారందరూ రిజిస్ట్రేషన్ చేసుకోవాలి, దానితోపాటు లైసెన్స్ కూడా తీసుకోవాలని ఇందులో పొందుపరచటం జరిగింది. ఒకవేళ ఈ బిల్లు పాస్ చేస్తే చట్ట రూపంలో అమలైతే ఈ ప్రభుత్వంలో ఉన్న అధికారులకు వివరీతమైన అధికారాలు వచ్చి తద్వారా దీనిపై ఆధారపడి జీవనం కొనసాగించేవారు నష్టపోయే అవకాశం ఉన్నది. మంత్రిగారు మరొక్కసారి ఆలోచించాలి. ఈ బిల్లును ఎందుకు వ్యతిరేకించకూడదో ఆలోచించి మంత్రిగారు ఈ బిల్లును పునఃపరిశీలించాలి. చిన్నచిన్న నర్సరీలు పెంచుకునే వారిపైన కూడా లేని అధికారాలు అన్నీ వస్తున్నాయి. అధికారులు ఒకవేళ తప్పుడు నివేదికలు ఇస్తే రూ.50,000 వరకు జరిమానా, ఒక సంవత్సరం జైలుశిక్ష, లేకపోతే ఏక కాలంలో రెండూ అమలుచేయవచ్చనే విధంగా ఇందులో పొందుపరచటం జరిగింది. రిజిస్ట్రేషన్ చేసుకోవాలి, లైసెన్స్ తీసుకోవాలి. మంత్రిగారు చెప్పినట్లు పండ్లతోటలు, ఆయిల్‌పామ్స్, కొబ్బరితోటలు, మామిడితోటలు మరియు మిగిలిన ఉద్యానవన పంటలు రాష్ట్రంలో 50 లక్షల హెక్టార్ల విస్తీర్ణంలో పండించటం జరుగుతోందని, ఇండియాలో మొదటి స్థానంలో ఉన్నామని చెప్పారు. మంచి మొక్కలను సరఫరాచేస్తే ప్రొడక్టివిటీ పెరుగుతుందని, దానిని ఏవిధంగా చేయాలి అలోచిస్తున్నామని, రైతులు నష్టపోకుండా చూస్తున్నామని చెప్పటం జరుగుతోంది. ఫుడ్‌గ్రెయిన్స్ విషయంలో అదే విషయం చెప్పారు. మొలకెత్తని విత్తనాలకు నష్టపరిహారం చెల్లించటంవరకే చట్టం ఉంది. పంట దిగుబడి రానప్పుడు ఆ మూడు, నాలుగు నెలలకు నష్టపరిహారం పొందే అవకాశం ఉంది. ఈ పండ్ల మొక్కలు ఆరు నెలలు, ఒక సంవత్సర కాలంలో దిగుబడికి రావు. రెండు, మూడు, కొన్నిమార్లు అయిదు సంవత్సరాల కాలం కూడా పడుతుంది. మన రాష్ట్రంలో అనేక లక్షలమంది చదువుకుని ఉద్యోగాలులేక నిరుద్యోగులుగా ఉన్న విషయాన్ని మీ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. ఇటువంటి చట్టం అమలైతే అటువంటి నిరుద్యోగులు ఉపాధి కోల్పోయే అవకాశం ఉన్నది. కాబట్టి ఈ చట్టాన్ని మేము వ్యతిరేకిస్తున్నాము.

SRI P. ASHOK GAJAPATHI RAJU (VIJANAGARAM): Sir, I wanted to seek a clarification. In this piece of legislation in Clause 15 (4) if you look at, it says like this: "Commissioner and Director of Horticulture may constitute a Committee at District level with three members for the purpose of certifying the quality of the plant material produced by the licensee and also for fixing the sale price of the specie from time to time for supply to Government programmes and for private sale by the licensee. " So, the Government is going to fix.

MR. DEPUTY SPEAKER: Fixing sale price by the licensee.

SRI P. ASHOK GAJAPATHI RAJU: Fixing price is one angle. Sir, you also see Clause 22 which is like this: "The Government may, by, notification, delegate all or any of their powers under this Act except those conferred upon them by this section and section 23, to any person or authority subordinate to them and may, in like manner, withdraw any power so delegated. The exercise of any power delegated under this section shall be subject to such restrictions, limitations and conditions and to such control and revision by the Government." Sir, there will be nurseries done by very, very small people and big people as well and there are so many conditions so that the small people will be wiped out. My suggestion through you to the Government is that why do not they refer this Bill to the Select Committee? Let them do some exercise so that the balance may come. Whatever accountability is required you will have that accountability. At least, the small people will survive. Otherwise, they will be wiped out.

శ్రీ బండారు సత్యానందరావు: ఉద్యానవన సర్వరీలమీద బిల్లు తీసుకురావటాన్ని ప్రజారాజ్యంపార్టీ తరపున అపోజ్ చేస్తున్నాము. చిన్నచిన్న రైతులు సర్వరీలపై బ్రతుకుతున్నారు. ఉదాహరణకు తూర్పుగోదావరి జిల్లా కడియంలో చిన్నచిన్న సర్వరీలు చాలా ఉన్నాయి. ఒక్క పెంటు భూమినుండి ఒక ఎకరంవరకు ఉద్యానవన సర్వరీలు సాగుచేసుకుని వాటిద్వారా లబ్ధిపొంది జీవనం వెలిబుచ్చుకునే పరిస్థితులు మా జిల్లాలోని కడియం ప్రాంతంలో ఉన్నాయి. ఈనాడు నాణ్యమైన మొక్కలు, ప్రొడక్టివిటీ పేరుతో ఈ బిల్లును తీసుకురావాలనే ఆలోచన సమంజసం కాదు. ఒక లైసెన్స్ తీసుకోవాలి, భవిష్యత్తులో దీనిని ట్యాక్సేషన్లోకి తీసుకువచ్చేలాగ చేయటం, అధికారులు వేధింపులకు గురిచేయటం, ఇబ్బందులు పెట్టటం జరుగుతుంది. మనకు చాలా చట్టాలు ఉన్నాయి. అగ్రికల్చర్ డిపార్ట్మెంట్ విత్తనాలు ఇచ్చే సందర్భంలో సకలి విత్తనాలు బయటపడినప్పుడు వారిపై ఎంతవరకు చర్యలు తీసుకుంటున్నారో మనం చూస్తున్నాము. కేవలం 1200 సర్వరీలు, చిన్నచిన్నవారు చేసుకునే వీటిపైన ఇప్పుడు నియంత్రణ ఎందుకు? అందువల్ల ఒనగూరే ప్రయోజనం ఏమిటి? ఏవిధంగా నియంత్రణ చేస్తారు? క్రమశిక్షణ పేరుతో రైతులపై ఉక్కుపాదం మోపుతారా? రూ.50,000 జరిమానా, ఒక సంవత్సరం జైలు అంటే ఇది రక్షణ క్రింద కాదు, చిన్నచిన్న సర్వరీల రైతులందరినీ ఇబ్బందిపెట్టే భక్షణక్రిందే దీనిని భావించాలి. దీనిపైన పూర్తిగా అధ్యయనం చేయాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాము. వ్యవసాయరంగం తరువాత ఈ రంగం చాలా ముఖ్యమైనది. అధిక రైతులు దీనిపై ఆధారపడి ఉన్నారు. ఈ సర్వరీలకు కూడా ప్రధాన్యత ఉంది, అందులో సందేహం లేదు. కాని లైసెన్స్ విధానం తీసుకువచ్చి రిజిస్ట్రేషన్ చేయించుకోవాలి అంటున్నారు. సర్వరీ యజమానులకు ఇంతవరకు అవగాహన కూడా లేదు. ఈ చట్టం వస్తుంది, ఈ చట్ట పరిధిలో ఇటువంటి ఇబ్బందులు ఉన్నాయనేది వారి దృష్టిలోలేని అంశం. ముందుగా దీనిగురించి వారిలో ఎవేర్నెస్ క్రియేట్ చేసి, చైతన్యం తెచ్చి ఏవైనా లోపాలుంటే సరిదిద్దటానికి ప్రయత్నిస్తే బాగుంటుంది. ఈ చట్టం తీసుకురావటంవలన రైతాంగాన్ని, సర్వరీవారిని ప్రోత్సహించకుండా నష్టపరిచేవిధంగా ఉంటుందనేది మా అభిప్రాయం. దీనిపై అవసరమైతే సెలెక్ట్ కమిటీకి పంపించి పరిశీలన చేయవలసినదిగా తమరిద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. సాంబశివరావు: ఈ చట్టం ప్రధాన ఉద్దేశ్యం టోటల్ గా మంచిగానే పైకి కనపడుతోంది. కాని తెలియనటువంటి ప్రమాదాలు ఇందులో ఇన్ వాల్వ్ అయి ఉన్నాయనే విషయాన్ని నా సహచర శాసనసభ్యులు చెప్పినదానితో నేను పూర్తిగా ఏకీభవిస్తున్నాను. ముఖ్యంగా రైతులపైన ఒక పెత్తందారీ వ్యవస్థ రావటానికి ఇది దోహదకారి అవుతుంది. ఇప్పటికీ ఏ కొద్ది అధికారం ఉన్నా అధికారులు చిన్నచిన్నవారిని అనేక వేధింపులకు

గురిచేస్తున్నారు. ఈ క్రమంలో నాణ్యత లేదనే కారణంతోనే లేకపోతే రిజిస్ట్రేషన్స్ చేయించుకోలేదనే చిన్నచిన్న నెపాలతో రైతులను ఇబ్బందిపెట్టే అవకాశం ఉన్నది. దీనిని కొంచెం డిస్క్రిమినేట్ చేసి, చిన్నచిన్న రైతుల జోలికి వెళ్లకుండా పెద్దపెద్ద హార్టికల్చర్ తోటలు డెవలప్ చేసేవారిపైన ఈ నియంత్రణ ఉంటే బాగుంటుందనేది నా అభిప్రాయం. గతంలో ఎన్నడూ లేనివిధంగా ఇటీవలి కాలంలో వందలాదిమంది కేన్సర్ వ్యాధి బారినపడుతున్నారు. దానికి కారణం అత్యధికంగా పెస్టిసైడ్స్ వాడటమే. డ్రాక్స్, మామిడివంటి ఎక్స్పోజర్ లో ఉన్న ప్రతి పండుకు డైరెక్ట్ గా ఆ పెస్టిసైడ్స్ ను అద్ది మరీ మార్కెట్ లోకి తీసుకువస్తున్నారు. దానివలన తిన్నటువంటివారు కేన్సర్ బారినపడుతున్న విషయం మనం చూస్తున్నాము.

సా.5.20

అటువంటివి జరగకుండా, అదే విధంగా వారు అమ్మేటపుడు వాటిని సరైన నాణ్యతతో, ఇతర వ్యాధులకు గురికాకుండా ఉండే పరిస్థితుల్లో ఉన్నాయా, లేవా అనేది నియంత్రణ చేయాల్సిన అవసరముంది. ఏ పద్ధతుల్లో చేస్తే బాగుంటుందో చూడాలి. ఇది చాలా సెన్సిటివ్ ఇష్యూ. రైతులకు సంబంధించిన సమస్య. ఇందులో పెద్ద పెద్దవారిని కూడా ఉన్నాయి. ఎక్కువ మంది మాత్రం చిన్నవారు ఉన్నారు. ఇది సున్నితమైన సమస్య కాబట్టి, పెద్దలు అశోక గజపతిరాజుగారు చేసిన సూచనతో నేను కూడా ఏకీభవిస్తున్నాను. రైతులకు సంబంధించిన సమస్య కాబట్టి ప్రభుత్వం ప్రతిష్టగా తీసుకోకుండా ఈ బిల్లును సెలక్ట్ కమిటీకి రిఫర్ చేస్తే బాగుంటుందని మా పార్టీ అభిప్రాయం.

డా.జయప్రకాశ్ నారాయణ (కూకట్ పల్లి): అధ్యక్షా, ఎపుడో 19 సంవత్సరాల క్రితం లైసెన్స్ రాజ్ ను వదిలివేశామని అనుకున్నాం. ఈ దేశంలో ఎక్కడ లైసెన్సింగ్ విధానం పెడితే అక్కడ లంచం ఉంటుంది. ఈ విషయం ముఖ్యమంత్రిగారికి పూర్తిగా తెలుసు. ఎస్సెన్షియల్ కమాడిటీస్ యాక్ట్ తీసుకొచ్చినపుడు లంచాలు ఎంత విపరీతంగా ఉన్నాయో మనందరికీ తెలుసు. ఫెర్టిలైజర్ కంట్రోల్ యాక్ట్ చూడండి. ఆ చట్టంవలన ఏమవుతుందని ఒకసారి ఫెర్టిలైజర్ డీలర్లను అడిగి చూడండి. పెస్టిసైడ్స్ కంట్రోల్ చట్టం తీసుకోండి. కల్తీ పెస్టిసైడ్స్ దారుణంగా అమ్ముడుపోతున్నాయి కానీ వాటిని ఆపేవారు ఎవరూ లేరు. లంచాలు మాత్రం విపరీతంగా ఉన్నాయి. సీడ్స్ కంట్రోల్ యాక్ట్ చూడండి. ఈ సభలో ఆ అంశంపై ఎన్నోసార్లు చర్చ జరిగింది. ప్రభుత్వం సర్టిఫై చేసిన సీడ్స్ వేసినా కూడా ఎన్ని దారుణాలు జరిగాయో మనందరికీ తెలుసు. ఎక్కడా సమస్య అంటూ లేని దానిని తెచ్చి ఎందుకు తల గోక్కోవడం? ఈ చట్టం తెమ్మని ఎవరూ మిమ్మల్ని కోరలేదు? ఈ సభలో వారు గానీ, బయటివారు గానీ నర్సరీలవలన నష్టపోతున్నారని ఎవరూ చెప్పలేదు. ఆ విషయమై ఎక్కడా సర్వేలు కూడా జరగలేదు, ఫైండింగ్స్ ఏమీ ఇవ్వలేదు. లేని సమస్యను సృష్టించుకొని అధికార యంత్రాంగం చేతుల్లో లైసెన్స్ రాజ్ ను పెట్టి గత రోజులలోకి రాష్ట్రాన్ని తీసుకవెళ్లి లంచాలు మింగే పరిస్థితి ఎందుకు కల్పిస్తున్నారో మొట్టమొదట చెప్పాల్సిన అవసరముంది. పెద్దలు అశోక గజపతిరాజుగారు చెప్పినట్లు ఫ్రైస్ కంట్రోల్ పెడుతున్నారు. మార్కెట్ లో నాణ్యతను బట్టి, నమ్మకాన్ని బట్టి, అనుభవాన్ని బట్టి ఉత్పత్తి బాగుంటే రైతు కొనుక్కుంటాడు. లేకపోతే కొనకుండా మానివేస్తాడు. మీరు ఫ్రైస్ కంట్రోల్ పెడితే నాణ్యతను తగ్గించినట్లే. లంచాలు ఇచ్చి ఫ్రైస్ కంట్రోల్ పెట్టగానే రేపు పొద్దున మంచి దిగుబడినిచ్చే వంగడాలు కాకుండా కల్తీ, నకిలీ విత్తనాలు పెడతారు. ఎందుకు ఈ లైసెన్స్ రాజ్ ను తెస్తున్నారని ముఖ్యమంత్రిగారిని ప్రత్యేకంగా కోరుతున్నాను. లైసెన్స్ రాజ్ ఎక్కడ ఉందో అక్కడ అవినీతి చీడపురుగుల్లాగా పెరిగిపోయింది. ప్రభుత్వ యంత్రాంగంలో అవినీతిని నియంత్రించడయ్యా, దీనికోసం చట్టం తెమ్మంటే ఉలకరు, పలకరు. పొరపాటున కూడా ఆ

ప్రయత్నం జరగదు. కానీ హాయిగా వారి వ్యాపారం వారు చేసుకుంటుంటే, రైతులు వారి పంట వారు పండించుకుంటే దానిలో లైసెన్స్లు పెట్టి లంచాలు మింగేలా ఎందుకు ఈ చట్టం తీసుకొస్తున్నారో నాకు అర్థం కావడంలేదు. మొట్టమొదట నిర్దిష్టంగా నేను చెప్పేదేమంటే మీరు దయచేసి తొందరపడకండి. గతంలోకి ఈ దేశాన్ని, ఈ రాష్ట్రాన్ని తీసుకవెళ్లకండి. రెండోది, ఇటీవల కాలంలో రైతులు వ్యవసాయం నుంచి పారిపోతున్నారు. కావాలని వ్యవసాయంలో ఉన్నవారు ఎవరైనా ఉంటే గతి లేకుండా ఉండేవారు, కాస్తో కూస్తో చదువుకుని హార్దికల్చర్లో కాస్త మంచి దిగుబడి తీయవచ్చునని, మార్కెటింగ్ బాగా చేయవచ్చునని, ఉత్పత్తికి అదనపు విలువ చేసుకోవచ్చునని, దానివలన పది మందికి ఉపాధి కల్పిస్తామని, నాలుగు డబ్బులు నిజాయతీగా సంపాదించుకోవచ్చునని వస్తున్నారు. అలాంటివారు ఏమి చేస్తారంటే సొంత భూమిలోగానీ, లీజుకు తీసుకున్న భూమిలో గానీ కొద్దిగా లార్జ్ స్కేల్లో చేస్తారు. మీరు లైసెన్స్రాజ్ను పెట్టగానే వారు సొంత వినియోగంకోసం లీజు భూమిలో గానీ, సొంత భూమిలోగానీ వేసుకొందామన్నా సరే, ఆ సర్వరీలకు లైసెన్స్ కావాలని వేధిస్తారని నేను గ్యారంటీ ఇస్తాను. మీరు ఎన్ని హామీలు ఇచ్చినా కూడా అవన్నీ నీటి మూటలే. అవన్నీ పనికి రావు. రేపు పొద్దున వారిని కూడా వేధిస్తారు. సర్వరీని ఎవరైనా, ఎక్కడైనా సొంతానికి పెట్టినా కూడా ఈ ఇబ్బందులు ఉంటాయి. ఈ చట్టంలో రైతులకు నిర్దిష్టంగా మినహాయింపులు ఏమి ఇస్తున్నారు? మూడవది, అలాంటి రైతులు సొంతంగా వేసుకొని బాగా చేస్తున్నారూ కాబట్టి చుట్టూ ఉన్న రైతులు కోరతారు. మీ పంట బాగుందని, మీ సర్వరీలో వేసుకొన్నవాటిలో మాకు కూడా వందో, వెయ్యో ఇవ్వమని అడుగుతారు. రేపు పొద్దున వారిని కూడా వేధించే ప్రయత్నం జరుగుతుంది. కాబట్టి దయచేసి ఈ బిల్లును ఉపసంహరించుకోండి. దీనిని సెలెక్ట్ కమిటీకి పంపించాల్సిన అవసరం లేదు, ఇంకో ఆలోచన చేయాల్సిన అవసరం కూడా లేదు. చిన్నా, పెద్దా తేడా లేదు. మీరు ఎప్పుడైతే దీనిమీద హార్దికల్చర్ నియంత్రణ పెడతారో, హార్దికల్చర్ శాఖలో అధికారులు బదిలీలకు వెళ్లేవారికి, జిల్లా సాయి, రాష్ట్ర స్థాయిదాకా బాగా డబ్బులు ముడతాయి కాబట్టి లైసెన్స్రాజ్ వస్తుంది, ట్రాన్స్ఫర్లు, పోస్టింగులలో డబ్బులు వస్తాయి తప్ప, దీనివలన రైతులకు గానీ, సర్వరీల యజమానులకు గానీ లేకపోతే వ్యవసాయ రంగంలో ఉత్పత్తికి గానీ, ఉత్పాదకతకు గానీ ఉపకరించే చట్టం కాదు. ఈ చట్టాన్ని మొక్కుబడిగా తీసుకొస్తున్నారు. కావున దయచేసి ఈ బిల్లును ఉపసంహరించుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ జి.కిషన్రెడ్డి: అధ్యక్షా, మనం ఒక దిక్కు దేశంలో ఆర్థిక సంస్కరణలు తీసుకొచ్చి అనేకమైన చట్టపరమైన ఇబ్బందులు లేకుండా ఆలోచన చేస్తున్న నేపథ్యంలో ఇటువంటి బిల్లు తీసుకరావడం మంచిది కాదు. ఈ చట్టం తీసుకరావడం ద్వారా రైతులు, సర్వరీల నిర్వాహకులు ఆఫీసర్ల చుట్టూ, మంత్రుల చుట్టూ తిరగడానికి మాత్రం ఉపయోగపడుతుంది. లైసెన్స్ మంజూరు చేయడానికి, రద్దు చేయడానికి, సస్పెండ్ చేయడానికి అధికార్లు చుట్టూ తిరగాలి. లైసెన్స్ సస్పెండ్ చేస్తే అప్పీల్ చేసుకొనే అవకాశం ఈ చట్టంద్వారా తీసుకొస్తున్నారు. ఇవన్నీ ఎందుకు వస్తున్నాయంటే అనవసరంగా రైతులను వేధింపులకు గురిచేయడానికి, సర్వరీల నిర్వాహకులను ఇబ్బంది పెట్టడానికి ఉపయోగపడుతుంది. మనం దేశంలో గ్రీనరీ పెరగాలని కోరుకుంటున్నాం. ఎక్కడెక్కడ నీలైతే అక్కడక్కడ సర్వరీలు పెట్టుకొని, దేశంలో గ్రీనరీ పెంచితే సంతోషం. దానిని ప్రోత్సహించాల్సిందిపోయి క్రమబద్ధం పేరుతో సర్వరీలు పెంచకుండా ఉంటే అది ఏరకంగా ఉపయోగపడుతుంది? హైదరాబాద్ నగరంలో, దేశంలోని పెద్ద పెద్ద నగరాలు, పట్టణాలలో వృక్ష సంపద తగ్గిపోతుంది, తద్వారా పచ్చదనం తగ్గిపోతుంది. ప్రపంచ దేశాలన్నీ కోపెన్హేగన్లో సమావేశమై ఏమి చర్చించారంటే, భూతాపం పెరిగిపోతుంది, వాతావరణ సమతుల్యం దెబ్బ తింటుంది కాబట్టి గ్రీనరీ పెంచాలని తీర్మానించిన నేపథ్యంలో, ఈ చట్టం తీసుకరావడం వలన పెద్దగా ఉపయోగం లేదు. రైతులను, సర్వరీల నిర్వాహకులను వేధించడానికి తప్ప ఈ చట్టం వలన ఉపయోగం లేదు. ఈ చట్టాన్ని అతిక్రమించినవారికి

జైలుశిక్ష, యాభై వేల రూపాయల జరిమానా, లైసెన్స్ సస్పెండ్ చేయడం, వీటివలన ఆఫీసర్లు లంచాలు వసూలు చేసుకోవడానికి, ఆఫీసుల చుట్టూ తిప్పించుకోవడానికి ఉపయోగపడుతుంది. ఏవిధమైన అనుమతి లేకుండా అధికార్లు సర్సరీలను విజిట్ చేయవచ్చు. సర్సరీ ముందు బోర్డు ఏవిధంగా పెట్టాలి, ఏ రంగులో పెట్టాలి అనే నిబంధనలు పెట్టారు. దీనితో వారు ఏమి చేస్తారంటే, అధికారులు, మంత్రులు, రాజకీయనాయకులు వారిని వేధించి అవినీతికి పాల్పడే విధంగా ఈ చట్టం ఉంటుంది తప్ప దీనిద్వారా సమాజానికి గానీ, గ్రీనరీ పెంచడానికి గానీ, సర్సరీలు పెంచడానికి గానీ, ఉత్పత్తికి గానీ, ఏరకంగానూ ఈ చట్టం ఉపయోగపడదు. ఈ చట్టం అనవసరంగా సభలో ప్రవేశపెడుతున్నారు. సర్సరీల నిర్వాహకులను, రైతులను ఇప్పటికైనా మనం ప్రోత్సహించాలి. సర్సరీలు పెట్టి గ్రీనరీ పెంపుదలకు కారణమవుతున్నవారిని మనం ప్రోత్సహించాలి. వారికి సబ్సిడీలు ఇచ్చి ప్రోత్సహించాల్సింది పోయి మనం వారిమీద నియంత్రణలు పెట్టి లైసెన్స్ ఇస్తామని, రద్దుచేస్తామని, అప్లిట్ చేసుకోవచ్చునని చట్టాలు తెచ్చి వారిని మంత్రుల చుట్టూ, అధికారుల చుట్టూ తిప్పుకోవడం సమంజసంగా లేదు. తాత్కాలికంగా అయినా ఈ బిల్లును ఉపసంహరించుకోమని మీద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. ఈ చట్టం తీసుకరావడంవలన రైతులకు గానీ, సమాజానికి గానీ ఉపయోగపడేది ఏమీ లేదు. ఇది పూర్తిగా రైతులను, సర్సరీల నిర్వాహకులను వేధించడానికి ఉపయోగపడుతుంది. తూర్పు గోదావరి జిల్లాలో పెద్దఎత్తున సర్సరీలు పెంచుతారు. ఈ చట్టం తీసుకరావడంద్వారా రైతులు, సర్సరీల యజమానులు ఎగుమతి, దిగుమతి చేయాలన్నా వారు పర్మిట్ తీసుకోవాలి. సర్సరీలు ఎగుమతి చేయకుండా నిషేధిస్తారట ఈ చట్టంద్వారా. ఎందుకు పనికిరాని చట్టాలన్నీ పెడుతున్నారు? అనేక జిల్లాలలోని రైతులు ఈరకమైన వ్యాపారం చేస్తున్నారు. ఇతర రాష్ట్రాలకు కూడా మన రాష్ట్రంలోని సర్సరీల నుంచి మొక్కలు వెళుతున్నాయి. ఆ విధంగా మొక్కలు వెళ్లడంద్వారా దేశంలో ఎక్కడో ఒకచోట గ్రీనరీ పెరుగుతుంది. తద్వారా కొంత మందికి ఉపాధి లభిస్తుంది. కాబట్టి దయచేసి ఈ చట్టాన్ని ఉపసంహరించుకోవాల్సిందిగా మీద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

శ్రీ జూలకంటి రంగారెడ్డి: అధ్యక్షా, సర్సరీలు పెంచేవారు చిన్న రైతులని మంత్రిగారికి తెలుసు. ఇప్పటికే ప్రైవేట్ సీడ్ కంపెనీలు కల్తీ విత్తనాలను అమ్మడంద్వారా రైతులను ఏవిధంగా మోసం చేస్తున్నాయో మనకు తెలుసు. అయ్యా మా కంపెనీ ఉత్పత్తి చేసిన వరి, వత్తి, మొక్కజొన్న విత్తనాలను తీసుకవెళ్లడని ఆయా కంపెనీలవారు కోరుతున్నారు. ఆ విత్తనాలను తీసుకెళ్లి పొలంలో వేస్తే వారు చెప్పిన ప్రకారం దిగుబడి రాకుండా, పూర్తిగా దిగుబడి తగ్గిపోయి ఎకరానికి యాభై వేల రూపాయల నుంచి లక్ష రూపాయలవరకు రైతులు నష్టపోతున్నారు. వారిమీద ఏమి చట్టాలు తీసుకవస్తారో తీసుకరండి. అటువంటివారికి రిజిస్ట్రేషన్ల మీద రిజిస్ట్రేషన్లు, పన్నుల మీద పన్నులు, జరిమానాల మీద జరిమానాలు వేయండి. అటువంటి కంపెనీల వారిని సమ్మత చిన్న చిన్న రైతులు, మధ్య తరగతి రైతులు సర్సరీలను సొంతంగా ఏర్పాటుచేసుకొని నాణ్యమైన విత్తనాలు/మొక్కలు తయారుచేసుకోవడానికి, వారికి సరిపోయే పద్ధతుల్లో వారు ఏర్పాటు చేసుకుంటుంటే వారికి రిజిస్ట్రేషన్లు అనీ, అదీ, ఇదే పెట్టడం ఏమి న్యాయం?

సా.5.30

మీరు చేయవలసిన పనులు మీరు చేయరు. తీసుకోవలసిన వాళ్ల మీద యాక్షన్ తీసుకోరు. కల్తీ విత్తనాలు అమ్మే వాళ్ల మీద యాక్షన్ తీసుకోరు. మీరు నిర్ణయించిన ప్రకారంగా ఏదీ అమలు చేయరు. ఇప్పటికే రైతులు అనేక సమస్యలతో సతమతమవుతున్నారు. మద్దతు ధర లేక, నాణ్యమైన విత్తనాలు దొరకక,

రకరకాలుగా ఇబ్బందులు పడుతున్న ఆ రైతాంగం, చిన్న, చిన్న రైతులు - మా ప్రాంతంలో లంబాడి గిరిజన రైతులున్నారు. వారు పాలకూర, కూరగాయలు ఇటువంటివన్నీ కూడా బాగా పండిస్తారు. సర్సరీలు కూడా వాళ్లే పెంచుకుంటారు. అంటే ఇక వాళ్లందరూ కూడా అది వదిలేసి, అధికారుల చుట్టూ, ఆఫీసుల చుట్టూ తిరుగుతూ సమయం వృథా చేసుకుంటూ పోవాలి. ఈ పేరుతో కొన్ని డబ్బులు, లంచాలు, అధికారులకూ, వాళ్లకీ నీళ్లకీ ఇచ్చుకుంటూ తిరగాలి. ఇది వస్తేనే వనే తప్పా మరొకటి కాదు. మీకీ ఆలోచన ఎందుకొచ్చిందో నాకైతే అర్థం కావడం లేదు. కాబట్టి, మీరు చిన్న రైతులు, మధ్య తరగతి రైతుల జోలికి వెళ్లి ఈ సర్సరీల రిజిస్ట్రేషన్ పేరుతో వాళ్లను వేధించడం తప్పా మరొకటి కాదు. ఎందుకంటే, గ్రీనరీ డెవలప్ చేయాలి, పర్యావరణం దెబ్బతింటుంది, చెట్లను పెంచాలి, పచ్చదనాన్ని ఇంకా బాగా అభివృద్ధి చేయాలని అనేక కార్యక్రమాలను చేపడుతున్నారు. మరి ఇటువంటి కార్యక్రమాలు, ఇటువంటి పద్ధతులు పెట్టడం వల్ల చిన్న, మధ్య తరగతి రైతులు సర్సరీలు పెంచడానికి ముందుకు రారు. వ్యవసాయాన్ని కూడా మానుకొని ఈ బాధలన్నీ మనకెందుకు? వ్యవసాయం చేసుకోవాలంటే రిజిస్ట్రేషన్ చేసుకోవాలట, పండించుకోవడానికి ఒక బాధ, పంట పండిన తరువాత ఒక బాధ, ఈ అవస్థలన్నీ ఎందుకని చెప్పి, వ్యవసాయం చేయకుండా వదిలిపెట్టి పారిపోవలసిన పరిస్థితి వస్తుంది. మీరు పెద్దలు మరియు సీనియర్ మంత్రిగారు. మరి ఈ ఆలోచనను, ఈ ప్రతిపాదనను ఎందుకు తీసుకొచ్చారో నాకర్థం కావడం లేదు. అందుకని, ఈ బిల్లును మీరు ఉపసంహరించుకోండి, ఈ బిల్లు పెట్టడం సమంజసం కాదు, చిన్న మధ్య తరగతి రైతులకు చాలా నష్టం జరుగుతుంది, ఇబ్బంది పడతారు, మధ్యలో వాళ్లు సలిగిపోతారు. దీని వల్ల నష్టం జరుగుతుంది తప్ప, పైసా ఉపయోగం ఉండదు. కాబట్టి, దీనిని వాపస్ తీసుకోవాలి, వెనక్కి తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎం.మహీధర్ రెడ్డి(కందుకూరు): అధ్యక్షా, వ్యవసాయ శాఖామాత్యులు శ్రీ ఎన్. రఘువీరారెడ్డి గారు ప్రవేశ పెట్టిన ఆంధ్రప్రదేశ్ ఉద్యానవన సర్సరీల రిజిస్ట్రేషన్ బిల్, 2010ని పూర్తిగా సమర్థిస్తూ, స్వాగతిస్తున్నాను. ఈ బిల్లు మీద చాలా మంది సీనియర్ సభ్యులు మాట్లాడడం జరిగింది. అంటే బహుశా రైతులే ఈ సర్సరీలు పెంచుతున్నారు. వారి సొంత అవసరాల కోసం ఈ సర్సరీల పెంపకాన్ని చిన్న, చిన్న మొత్తాలలో ఈ రైతులే చేస్తున్నారనే మాటని చెప్పడం జరిగింది. ఈ సందర్భంగా కొన్ని అంశాలను నేను సభ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. నా నియోజక వర్గం కోస్టల్ బెల్ట్లో ఉండే జిల్లాల అన్నింటికన్నా కూడా అత్యధికంగా ఉద్యానవన పంటలు జాస్తిగా ఉన్న నియోజక వర్గం. నేను గత 20 సంవత్సరాల నుంచి ఈ ఉద్యాన సర్సరీలను చూస్తున్నాను. మొదట్లో సర్సరీలకు సంబంధించి మామిడి కానివ్వండి, సపోట కానివ్వండి, రేగి కానివ్వండి, జామ కానివ్వండి ఇలాంటివన్నింటినీ కూడా దూర ప్రాంతాల నుంచి ఈ మొక్కలను రైతులు తెచ్చుకొని వేసుకొనేవారు. ఈ తెచ్చుకున్న మొక్క మంత్రివర్యులు చెప్పినట్లు, నాణ్యమైనదా, కాదా, లేదూ.. సరైన అంటు మొక్కా కాదా అని తెలుసుకునే సరికి అది ఎప్పుడైతే ఉత్పత్తి ప్రారంభమవుతుందో, ఫలసాయం మనం పొందగలిగే సమయం వస్తుందో అంటే మామిడి అంటే ఒక 5 సంవత్సరాల సమయం పడుతుంది, జామ అంటే ఒకటిన్నర నుండి రెండు సంవత్సరాల కాలం పడుతుంది. అలాగే, సపోట మూడున్నర సంవత్సరాలు పడుతుంది. వీటిన్నింటినీ తీరా తెలుసుకునేటప్పటికే 5 సంవత్సరాలు పడుతుంది. దాని మీద పెట్టిన పెట్టుబడి కూడా రాక రైతు పూర్తిగా నష్టపోవలసి వస్తోంది. గతంలో మా నియోజక వర్గంలో పాల సపోట అని పేరు చెప్పి, కిరెట్ పాల సపోట అని క్రొత్త వెర్షన్ ఇచ్చారు. తీర ప్రాంతంలో చిరుపాటి ఈదురు గాలులు వీచినప్పటికీ కూడా ఈ చెట్లు పూర్తిగా విరిగి పోవడం, తోటలు పూర్తిగా ధ్వంసమైపోవడం, మళ్ళీ వాటిని తిరిగి యధాస్థానానికి తీసుకువచ్చే దాని కోసం మరో రెండు సంవత్సరాల కాలం పడుతూ ఉండేది. అయితే, నేను అనుకుంటున్నాను. కొత్తగా ఈ బిల్లు ప్రవేశ పెట్టడంలో ఉద్దేశం ఈ మధ్య ఈ దళారులు ఎవరైతే సర్సరీలు పెట్టుకొని, రైతుల్ని

నిలువు దోపిడీ చేస్తున్నారో, వీళ్లు రైతులకు అందుబాటులో క్రొత్తగా సర్వరీలను ఆయా ప్రాంతాలలో ఏర్పాటు చేస్తూ, ఈ మొక్కల్ని వారి సొంత సర్వరీల నుండి తీసుకువస్తూ, వ్యాపారం చేస్తున్నారు.

అదృష్టా, వీరు ఇస్తున్న మొక్కల్లో ఎక్కడా నాణ్యత లేనప్పుడు, రైతు పూర్తి స్థాయిలో నష్టపోతున్నప్పుడు, ప్రభుత్వం దీనిని క్రమబద్ధీకరణ చేసి, ఒక చట్టాన్ని తీసుకొని వచ్చి, రైతుకి మేలు చేసే విధంగా ఆలోచన చేయడమనేది చాలా హర్షించ దగిన విషయం. ఈరోజు ఎక్కడా కూడా, ఎవరు కూడా, ఉద్యానవన శాఖలో ఉండే అధికారులు కూడా పూర్తి స్థాయిలో అన్ని గ్రామాలు గాని, లేకపోతే ప్రతిఒక్క రైతును గాని చూసే విధానం లేదు. అందువల్ల, ఈరోజు ఇబ్బంది ఎక్కడ వస్తుందంటే ఈ సర్వరీలలో ఎప్పుడైతే నియంత్రణ లేదో, సర్వరీలలో ఏ రకమైన మొక్కలను ఇస్తున్నారో, లేదా అనేది గాని, కనీసం వెర్షియర్ గ్రాఫ్టింగ్ పేరు మీద ఇస్తున్న మొక్క కూడా అంటు నుంచి విడదీసిన తరువాత ఒక నాలుగైదు నెలల కాలమైనా కూడా ఆ మొక్కను పరిశీలనలో పెట్టే విధానం లేదు. ఈరోజు మొక్కని తల్లి మొక్క నుంచి వేరు చేయకుండానే, అంటుకట్టిన భాగాన్ని అలాగే కలిపి రైతుకి చూపించడం, రైతుకి ఆ మొక్కను చూసిన వెంటనే, మొక్క బాగా ఎదుగుదల ఉంటుందనే ఉద్దేశంతో రైతు తీసుకున్న వెంటనే అప్పుడు తల్లి మొక్క నుంచి వేరు చేసి ఇస్తున్నారు.

అంటు సరిగ్గా కలవని దాని వలన, అంటు కట్టే విధానంలో సరైన శాస్త్రీయ విధానం లేకుండా, కమర్షియల్ విధానాన్ని, వాణిజ్య విధానాన్ని చూపించినందువల్ల ఎక్కువ మొక్కల్ని ఉత్పత్తి చేయాలనే ఆలోచనతోనే సర్వరీ యజమానులు ఉన్నారు గాని, నాణ్యమైన మొక్కల్ని ఇవ్వాలన్న ఆలోచనలో మాత్రం ఈ సర్వరీ యజమాన్యాలు లేవనేది మాత్రం నిర్వచనంగా చెప్పవచ్చు. అందుకని ఈ చట్టం తీసుకొచ్చినందువల్ల కొంత మేరకైనా కూడా రైతులకు ఉపయోగపడే విధంగా, వాస్తవంగా ఈ పండ్ల తోటలు పెంచాలనే ఆలోచనతో ఎవరైతే రైతులున్నారో, ఈ రోజు కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు భారీ ఎత్తున వారందరినీ ప్రోత్సహిస్తున్నాయి. ఒకప్రక్క ప్రోత్సహిస్తున్నప్పుడు, మరోప్రక్క వారికి నాణ్యమైన మొక్కల్ని కూడా అందజేయవలసిన బాధ్యత ఈ ప్రభుత్వం మీద ఉంది. కాబట్టి, ప్రభుత్వం తీసుకువచ్చిన ఈ చట్టం రైతుకు సంపూర్ణంగా ఉపయోగపడుతుంది. ఎవరో రూ.50 వేలు కడతారనే ఆలోచనతో ఇక్కడ మనమెవరం బాధ పడాల్సిన పని లేదు. ఎక్కడా కూడా చిన్న రైతులో, లేకపోతే రైతు సొంతానికో ఎక్కడా సర్వరీల తయారు చేయడం లేదు. మా ప్రాంతంలో ఎక్కడా అలాంటి విధానం లేదు. నెల్లూరు కానిష్టండి, ప్రకాశం జిల్లా కానిష్టండి ఈ రెండింటిలో కూడా - బత్తాయి మొక్క కావాలంటే, కడప నుండి తీసుకువస్తాం. మామిడి మొక్క కావాలంటే కడియం ఏరియా నుంచి తీసుకు రావాలి. ఇలాంటి పరిస్థితి నడుస్తూ వుంటే, రైతు ఎక్కడ ఉత్పత్తి చేస్తున్నాడని అడుగుతున్నాను.

అందుకని, తీసుకువచ్చిన మొక్కకి పూర్తి స్థాయి గ్యారంటీ రైతుకు లభించాలి, లభించాలి అనంటే బిల్లులు ఉండాలి. ఏ రైతు, ఎక్కడ కొన్నాడో తెలుసుకొని నష్టపోయిన ఎడల ఆ రైతుకి ఆ సర్వరీ నుంచి తగు నష్ట పరిహారం ఇప్పించే విధంగా ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకునే విధంగా ఈ బిల్లులో సూచిస్తే బాగుంటుందని సూచన చేస్తున్నాను. అలాగే సూచనతోబాటు ఈ రేట్లు ఏవైతే ఉన్నాయో, వాటి విషయంలో కూడా ప్రభుత్వం ఆలోచన చేసి, ఏ మొక్కకి ఎంత రేటు అనేది నిర్ధారించాలి. అలాగే రిజిస్ట్రేషన్ చేయించుకున్న సర్వరీలకు ఒక దశ, దిశను కూడా నిర్దేశించే విధంగా ఈ బిల్లులో పొందుపరచాలని కోరుకుంటూ, మంత్రిగారు ప్రవేశ పెట్టిన ఈ బిల్లు రైతులకు సంపూర్ణమైన మేలు కలుగజేస్తుందని నమ్ముతూ, ఈ బిల్లును పూర్తిగా సమర్థిస్తున్నాను.

శ్రీ ఎస్.రాజగోపాల్(జగ్గయ్యపేట): అధ్యక్షా, ఈరోజు ఏదైతే బిల్లును మనం ప్రవేశ పెట్టామో, దాని గురించి నిజంగా చాలా ఆలోచించాలి. ఎందుకంటే, రాష్ట్రంలో ఉన్నటువంటి ఉష్ణోగ్రత కాని, వాతావరణంగాని సమతుల్యం చేయాలంటే, మొక్కలు పెంచమని ఒక ప్రక్క మనమే చెబుతున్నాం. Each one - plant one అని చెబుతున్నాం. చిన్న పిల్లలకు కూడా పుట్టిన రోజు మీ ఇంటిలో మొక్క పెంచమని చెబుతున్నాం. కాని, ఈరోజు మొక్కలు పెంచడానికి సర్వరీల మీద లైసెన్సులు జారీ చేయడం చాలా దారుణమైన విషయం. అంతేకాకుండా, వ్యవసాయం విషయంలో చూస్తే, చాలా మంది మిర్చిగాని, వంగ నారు గాని, టమాట నారుగాని సర్వరీల ద్వారా ఇప్పుడు తీసుకుంటున్నారు. అయితే, ఒక జిల్లాలో వర్షాలు పడకపోతే మరొక జిల్లాలో వర్షాలు పడతాయి. వర్షాలు పడిన జిల్లాలో సర్వరీలు పెంచి, ఆ మొక్కలు రేపు వర్షాలు పడినప్పుడు వేరే జిల్లాకు తీసుకువచ్చినప్పుడు వాళ్ళకు చాలా ఉపయోగకరంగా ఉంటుంది. ఇటువంటి సర్వరీల మీద కూడా లైసెన్స్ రిజిస్ట్రేషన్ నిబంధనలు పెట్టడం వలన చాలా నష్టపోతారు. దీని వలన ప్రభుత్వానికి ఉపయోగం లేదు. రైతులకు గాని, ప్రజలకు గాని ఇటు క్రోటన్స్ పెంచే సర్వరీలు ఉంటాయి, అదేవిధంగా ఇళ్ళలో పెంచే గులాబి మొక్కలుంటాయి, ఇటువంటి సర్వరీల వలన చాలా ఉపయోగం ఉంటుందే గాని, ఎటువంటి నష్టం లేదు. కాబట్టి, ఈ లైసెన్స్ సిస్టం లేకుండా ఉంటే బాగుంటుందని చెప్పి, నేను కోరుతున్నాను.

సా.5.40

శ్రీ ఎన్. రఘువీరారెడ్డి : అధ్యక్షా, చాలామంది గౌరవ సభ్యులు ఈ బిల్లును బహుశా అపార్థం చేసుకున్నట్లు నాకు కనిపిస్తోంది. ఇది రైతులను నియంత్రించడానికి కాదు. రైతులకు ఇబ్బంది కలుగకుండా, రైతులు నష్టపోకుండా, మోసపోకుండా చూడాలనేదే మా ఉద్దేశం. కమర్షియల్ సర్వరీలు ఎన్ని పున్నాయనేది చెప్పాను. Not more than 1200 including Government nurseries. మనం చేస్తున్నది కేవలం కమర్షియల్ సర్వరీల వరకే. కమర్షియల్ సర్వరీలనేవి ఎవరైతే మొక్కలు పెంచి, వ్యాపారం చేస్తారో వాళ్ళ దగ్గర తప్పకుండా క్వాలిటీ మెటీరియల్ కోసం ప్రభుత్వం బాధ్యత తీసుకోవాలి. ఇది భారత ప్రభుత్వం 20 ఏళ్ళ క్రిందటే సూచించింది. ఇప్పటికే 5 రాష్ట్రాల్లో అంటే ఉత్తరప్రదేశ్, పంజాబ్, మహారాష్ట్ర, హిమాచల్ ప్రదేశ్, హర్యానాల్లో ఈ చట్టం తీసుకువచ్చారు. ఈ చట్టం తీసుకురావాల్సిన అవసరముందని చాలామంది రైతు సంఘాలు, రైతులు చాలా సంవత్సరాలుగా అడుగుతూ పున్నారు. అడగలేదనే మాట కరెక్టు కాదు. దీనికి సంబంధించి నేను అన్ని రాజకీయ పార్టీలకు సంబంధించిన రైతు సంఘాలతో మాట్లాడాను. వాళ్ళందరూ కూడా ఈ చట్టం అవసరము, తీసుకు రండి అని సజెస్ట్ చేయడం జరిగింది. ఒకవేళ మీకేదన్నా కమ్యూనికేషన్ గ్యాప్ ఉందేమో నాకు తెలియదు గాని, ఇది రైతులకు ఉపయుక్తంగా వుండేది, రైతులను నష్టపరిచేది మాత్రం కాదు.

మహీధర్ రెడ్డి గారు చాలా స్పష్టంగా చెప్పారు. ఒక్కసారి రైతు ఒక ఎకరం మీద రూ. 20 వేలో, 30 వేలో, 50 వేలో ఇన్వెస్ట్ చేసిన తరువాత, 4 సంవత్సరాల తరువాత కాపుకు రాకపోతే ఎక్కడికి పోవాలి? ఎవరి దగ్గరకు పోవాలి? మా దగ్గరకు వచ్చినా కూడా మేము నిస్సహాయులుగా పున్నాం. అది కరెక్టు కాదు గదా! అందుకోసమే తల్లి మొక్కలేమిటి, అంటు మొక్కలేమిటి, ఆ వేరు మొక్కలేమిటి, దాని ప్రాధాన్యం ఏమిటనేది కరెక్టుగా మెయింటెయిన్ చేయాలి. టెక్నికల్ ఆఫీసర్స్ నుంచి డిసీజ్ ఫ్రీనా కాదా అనేది నిర్ధారించబడాలి. ఈ బిల్లును మనం అడ్డం పెట్టుకుని ఇదేదో అవినీతి చేయడానికి, డబ్బులు సంపాదించుకోవడానికి అనేది కరెక్టు కాదు. ఎవరన్నా ఆ విధంగా చేస్తే సిస్టం అనేది వుంది, అప్పీలుకు వెళ్ళడానికి అవకాశం వుంది. ఎవరన్నా ఆ విధంగా హెరాస్ చేస్తే, అడ్మినిస్ట్రేటివ్గా మనం చర్యలు తీసుకోవడానికి అవకాశం వుంది. కేవలం ఊహించుకుని

లక్షల మంది రైతులకు... చాలా మంది పెద్దలు కేవలం 1200 మంది రైతుల గురించి మాట్లాడారు. కానీ, ఇక్కడ చట్టసభలో మనం మాట్లాడుతున్నది కొన్ని లక్షల మంది రైతుల గురించి.

గ్రీసరీ పెంచాలని అంటున్నారు. I am proud to go on record కేవలం ఈ 6 సంవత్సరాల్లోనే దాదాపు ఆరున్నర లక్షల ఎకరాల్లో కొత్తగా ప్రభుత్వ సహకారంతో డెబ్బై శాతం సబ్సిడీ, వంద శాతం సబ్సిడీతో దాదాపు రెండున్నర వేల కోట్ల రూపాయలు ఖర్చుబెట్టి, ఇప్పటికే ఆరున్నర లక్షల ఎకరాలు కొత్తగా పళ్ల తోటలు ప్రోత్సహించిన ప్రభుత్వమనే విషయాన్ని గౌరవ సభ్యులకు నేను మనవి చేస్తున్నాను. ట్టుబ్బి ట్టర్నబ్బు బీర్నబ్బు, రైతులు నష్టపోకూడదు. నష్టపోయిన సందర్భాలు అనేకం వున్నాయి. మా ఊళ్లో వున్నాయి, అలాగే అనేక చోట్లున్నాయి. ఈ బిల్లు ద్వారా వాళ్లను ప్రోటెక్ట్ చేయడానికి మినహాయిస్తే మరొకటి కాదనే విషయాన్ని నేను గౌరవ సభ్యులకు మనవిచేస్తున్నాను. కేవలం మనం వెయ్యి మందికో, వన్నెండు వందల మందికో కొమ్ముకాసేది వద్దు. లక్షల మంది రైతులకు సంబంధించిన విషయమిది. అందుకోసం, కేవలం కమర్షియల్... I am telling, only కమర్షియల్ మొక్కలు పెంచేవాళ్లు ఎవరైతే వున్నారో, వాళ్లను ఖచ్చితంగా నియంత్రించాలి. నియంత్రించకపోతే ఈ ప్రభుత్వం యొక్క బాధ్యతను విస్మరించినట్లు అవుతుంది. దయచేసి, గౌరవ సభ్యులు దాన్ని అర్థం చేసుకుని, ఏకగ్రీవంగా ఈ బిల్లును ఆమోదించాల్సిందిగా కోరుతున్నాను.

(ఈ సందర్భంలో తెలుగుదేశం పార్టీకి చెందిన సభ్యులు శ్రీ దూళిపాళ్ల సరేంద్ర కుమార్ గారు తమ స్థానం వద్ద నిలబడి అభ్యంతరం వ్యక్తం చేస్తూ సభకు అంతరాయం కలిగించసాగారు)

MR. DEPUTY SPEAKER: The question is:

“ That the Andhra Pradesh Registration of Horticulture Nurseries.....

శ్రీ దూళిపాళ్ల సరేంద్ర కుమార్ : పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ సార్.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ : దేని గురించండి?

శ్రీ దూళిపాళ్ల సరేంద్ర కుమార్: భాష సార్. ఈ హౌస్ లో బాధ్యత కలిగిన మంత్రి అంత బాధ్యతారాహిత్యమైన పదజాలం వాడుతుంటే ఏమిటి సార్ ఇది?

MR. DEPUTY SPEAKER: Minister Garu, their specific objection to

(INTERRUPTIONS)

శ్రీ ఎన్. రఘునీరారెడ్డి : అధ్యక్షా, నేను మాట్లాడుతూ మొదట్లోనే చెప్పాను. అపార్థం చేసుకున్నట్లున్నారని అన్నాను. లక్షల మంది రైతులెవరైతే పళ్లతోటలను పెంచుతున్నారో, వాళ్లకేదో నష్టమొస్తుందనే రీతిలో మాట్లాడటం కరెక్టు కాదు అని చెప్పాను. వాళ్లను ప్రోటెక్ట్ చేయడానికి.. కమర్షియల్ సర్పరీలు ఈ రాష్ట్రంలో గవర్నమెంట్ సర్పరీలు, ప్రైవేట్ సర్పరీలు అన్నీ కలిపి 1200 లకు మించితేవు. తప్పకుండా వాటిని నియంత్రించాలి, సహకరించమని నేను కోరుతున్నాను.

MR. DEPUTY SPEAKER: The question is:

“ That the Andhra Pradesh Registration of Horticulture Nurseries (Regulation) Bill, 2010 be taken into consideration ”

(PAUSE)

The motion was adopted and the Bill was considered.

Clause - 2

Non Official Amendment

SRI G. KISHAN REDDY: Sir, I beg to move:

"That the words out of State" in clause -2 (c) be deleted.

MR. DEPUTY SPEAKER: Motion moved the question is :

“ That the words ‘out of the State’ in Clause 2 © be deleted.”

(PAUSE)

The motion was negatived and the amendment was lost.

" That Clause 2 do stand part of the Bill."

(PAUSE)

The Motion was adopted and Clause 2 was added to the Bill

MR. DEPUTY SPEAKER: There are no amendments to Clauses 3 to 23, Clause 1, Enacting Formula and Long Title and they are before the House .

Now the question is:

“ That Clauses 3 to 23, Clause 1, Enacting Formula and Long Title do stand part of the Bill.”

(PAUSE)

The motion was adopted and Clauses 3 to 23, Clause 1, Enacting Formula and Long Title were added to the Bill.

SRI N. RAGHUVVEERA REDDY: Sir, I beg to move:

“ That the Andhra Pradesh Registration of Horticulture Nurseries (Regulation) Bill, 2010 , be passed.”

MR. DEPUTY SPEAKER: The question is:

“ That the Andhra Pradesh Registration of Horticulture Nurseries (Regulation) Bill, 2010 be passed.”

(PAUSE)

The motion was carried and the Bill was passed.

ii) 2010, ఆంధ్రప్రదేశ్ మోటారు వాహనముల పన్ను విధింపు (సవరణ) బిల్లు

(ఆమోదించబడినది)

SRI. SATRUCHERLA VIJAYA RAMA RAJU (MINISTER FOR TRANSPORT):

Sir, I beg to move:

“ That the Andhra Pradesh Motor Vehicles Taxation (Amendment) Bill, 2010 be taken into Consideration”.

MR. DEPUTY SPEAKER: Motion moved. I request the Minister to make brief statement of objects and reasons.

శ్రీ శత్రుచర్ల విజయరామరాజు: అధ్యక్షా, ఈ 1963 వ సంవత్సరం ఆంధ్రప్రదేశ్ మోటారు వాహనాల పన్ను చట్టాన్ని సవరిస్తూ, గవర్నరు గారు జారీ చేసిన 5/2010 ఆర్డినెన్స్ స్థానే ఈ బిల్లును మీ అనుమతితో సభలో ప్రవేశపెడుతున్నాను. ఈ రోజు రాష్ట్రంలో 94 లక్షల వాహనాలున్నాయి. దీంట్లో 69 లక్షలకు పైగా ద్విచక్ర వాహనాలు అంటే స్కూటర్లు గాని, మోటారు సైకిళ్లు గాని, అలాగే 8 లక్షలకు పైగా కార్లు, జీపులున్నాయి, మిగిలినవి ఇతరత్రా వాహనాలున్నాయి. ప్రతి సంవత్సరం ఏడున్నర లక్షలపైగా కొత్తగా రిజిస్టరవుతున్నాయి. ఇవాళ ఈ దేశంలో గానివ్వండి, రాష్ట్రంలో గానివ్వండి ఆర్థికమాంద్యమున్నప్పటికీ కూడా ఈ వాహనాల కొనుగోలులో ఎటువంటి తగ్గుదల కనిపించలేదు. ప్రభుత్వం వారు రోడ్లు ఎంతో ఆధునికీకరించి, ఫోర్ లైన్లుగా, డబుల్ లైన్లుగా వెడల్పు చేసినప్పటికీ కూడా ఈ విపరీతమైన వాహనాల వల్ల రద్దీ విపరీతంగా పెరిగిపోతూ, రోడ్లు ఎంతగా విస్తరించినప్పటికీ, కొత్త రోడ్లు నిర్మించినప్పటికీ కూడా, ట్రాఫిక్ వ్యవస్థను ఎంతగా ఆధునికీకరించినప్పటికీ పెరుగుతున్న ట్రాఫిక్ రద్దీకి ఈ ఏర్పాట్లు సరిపోవడం లేదు. ప్రస్తుతం అమలులో వున్న నిబంధనల ప్రకారం కొత్తగా నమోదవుతున్న వ్యక్తిగత వాహనాల సంఖ్యను నియంత్రించ లేకుండా వున్నాము. ఈ విధంగా ఈ వాహనాల సంఖ్య విపరీతంగా పెరిగిపోతుండటం వల్ల ఈ ట్రాఫిక్ సమస్య కాకుండా, ఈ కాలుష్యం సమస్య కూడా విపరీతంగా పెరిగిపోయింది. ఈ ట్రాఫిక్ సమస్య విపరీతంగా వుండటం వల్ల యాక్సిడెంట్స్ ఎక్కువై, విపరీతంగా ప్రాణ నష్టం, ఆస్తి నష్టం అలాగే కాళ్ళూ, చేతులూ విరిగిపోయి అంగవికలురుగా మారినవారి సంఖ్య దాదాపు ప్రతి సంవత్సరం పెరుగుతూనే వుంది.

ఏప్రిల్ ఒకటవ తేదీ నుండి ఈ వాహనాల కాలుష్యం నియంత్రణ చేయడానికి అత్యున్నత ప్రామాణికమైన బిఎస్-4 విధానం అమలులోకి వచ్చినప్పటికీ కూడా విపరీతంగా పెరిగిపోతున్నటువంటి ఈ కొత్త వాహనాలను పరోక్ష విధానంలో కొంత కట్టడి చేయాలనే ఉద్దేశంతో ఈ బిల్లును ఇక్కడ ప్రవేశపెట్టడం జరుగుతోంది. ఈ నేపథ్యంలో ఈ వాహన కొనుగోలుదారులను నిరుత్సాహపరిచే విధంగా, వ్యక్తిగత వాహనాలపై ప్రస్తుతం వసూలు చేస్తున్న జీవితకాలం పన్నును కొన్ని రకాల వాహనాలపై పెంచాలనే ఉద్దేశంతో ఈ బిల్లును మేము ప్రవేశపెట్టడం జరుగుతుంది. అయితే, అల్పదాయ, మధ్యతరగతి వర్గాల వారు అత్యధికంగా వాడుతున్న ద్విచక్ర వాహనాలు, ఒకే యజమానికి చెందినటువంటి మొదటి వాహనంపై మేము ఎటువంటి పన్ను ప్రతిపాదనా చేయలేదు.

సా.5.50

రోడ్డు రోల్స్ అధ్యక్షా, ఈ రోడ్డు రోల్లను ఇప్పటికే జీవిత కాలపు పన్ను పరిధిలోకి తీసుకురావడం జరిగింది. అయితే ఇతర రాష్ట్రాల నుంచి వస్తున్న రోడ్డు రోల్ల పైన విధిస్తున్న పన్ను హేతుబద్ధంగా

లేనందువలన హైకోర్టు ప్రభుత్వ న్యాయవాది మాకు సూచించారు. వారి సలహా ప్రకారం వాహనాల పై పన్నులు చేస్తున్న జీవిత కాలపు పన్నును, మన రాష్ట్రంలో నమోదవుతున్న వాహనాల రీతిగా హేతుబద్ధం చేయడానికి ఈ రోడ్డు రోలర్ల పైన కూడా లైఫ్ ట్యాక్స్ ని విధించడానికి ముందుకు వస్తున్నాం.

అలాగే ఈ నిర్మాణ రంగానికి సంబంధించిన వాహనాల విషయంలో కూడా రోడ్డు రోలర్ మాదిరిగానే వీటిని కూడా లైఫ్ ట్యాక్స్ పరిధిలోకి తీసుకురావడానికి ఈ బిల్లు ద్వారా మేం ప్రతిపాదిస్తున్నాం. గతంలో నిర్మాణ రంగంలో ఉన్న వాహనాల పై **partly taxes** ను విధించడమైనది. కానీ వారు సకాలంలో పన్నులు చెల్లించనందు వలన దాని మీద ఎక్కువగా భారీ పెనాల్టీలు, **50 times, 100 times** కూడా ఒకప్పుడు ట్యాక్స్ వేయడం వలన, జరిమానా అధిక మొత్తంలో ఉంటుంది గనుక కనుక అట్టి వాహనాల యజమానులకు పెనులుబాటును కలిగించేందుకు, ప్రతి మూడు నెలలకొకసారి పన్ను చెల్లించడానికి ఆఫీసుల చుట్టూ తిరగవసరం లేకుండా, ఈ వాహనాలను జీవిత పన్ను పరిధిలోకి తీసుకురావడం జరిగింది.

అలాగే, ఈ బిల్లు ద్వారా అదనపు పన్ను పన్నులుపై అప్పీలు చేసుకోవడానికి కూడా పెనులుబాటు కల్పిస్తూ, అక్రమంగా పర్మిట్ ని దుర్వినియోగపరచి తిరుగుతున్న టూరిస్టు బస్సులు, మ్యాక్సీ క్యాబుల వంటి వాహనాల నుంచి అదనపు పన్ను పన్నులు పై అప్పీలు చేయడానికి వీలుగా ఆంధ్రప్రదేశ్ మోటారు వాహనాల పన్నుల పన్నులు చట్టంలోని 12వ సెక్షన్ ను సవరించడానికి గాను ప్రభుత్వం ఈ బిల్లును ప్రతిపాదిస్తున్నది. ఇతర రాష్ట్రాలలో అమలులో ఉన్న పన్నుల విధానాన్ని పరిశీలించి మన పన్నుల అవసరాలకు అనుగుణంగా, దీనిని రేషనలైజ్ చేయడానికి ఈ బిల్లును ప్రతిపాదిస్తున్నాం. ఉదాహరణకి మహారాష్ట్రలోనూ, కర్ణాటకలోని కొన్ని వ్యక్తిగత వాహనాల మీద 16 నుండి 18 శాతం వరకు పన్ను పెంపుదల ఉండగా, తమిళనాడు రాష్ట్రంలో 15 శాతం ఉన్నది. మన పరిస్థితులకు అనుకూలంగా, అవసరాల దృష్ట్యా తగిన విధంగా పన్ను పెంపుదలకు ఈ బిల్లు ద్వారా సభ వారి ఆమోదానికి ఈ బిల్లును సమర్పిస్తున్నాం. ఈ బిల్లులో ముఖ్యాంశాలు ఏమిటంటే రూ.10 లక్షల కంటే తక్కువ విలువ కలిగిన నాలుగు చక్రాల వ్యక్తిగత వాహనాల మీద ప్రస్తుతం విధిస్తున్న 9 శాతం పన్నును 12 శాతంగా పెంచడానికి ప్రతిపాదిస్తున్నాం. అదే వాహనం రూ.10 లక్షల కంటే ఎక్కువ ఖరీదు చేస్తూ, అది వ్యక్తిగత వాహనమైతే 9 శాతం నుండి 14 శాతానికి పెంచుతున్నాం. అలాగే కంపెనీలు, సొసైటీలు, సంస్థలు, ఇన్స్టిట్యూట్లు కొనుగోలు చేసే వాహనాల పై ప్రస్తుతం ఉన్న 12 శాతం పన్నును 14 శాతానికి పెంచడానికి ప్రతిపాదిస్తున్నాం.

అలాగే, ఒక వ్యక్తికి అదనంగా రెండవ వాహనం ఉంటే, వ్యక్తిగత వాహనాలు అనగా.. మోటారు సైకిళ్లు, కార్లు మొదలైన వాటి మీద, ప్రస్తుతం ఉన్న పన్నును 12 శాతం నుండి 14 శాతానికి పెంచడానికి ప్రతిపాదిస్తున్నాం. అలాగే, అక్రమంగా తిరిగే రవాణా వాహనాలపై చర్యలు తీసుకునే విషయంలో వాహనదారునికి అప్పీలు చేసుకునే సౌకర్యం కలుగజేస్తున్నందుకు ఈ ప్రతిపాదన మీ ముందుంచడం జరిగింది. ఈ ఆంధ్రప్రదేశ్ మోటారు వాహనాల పన్ను ఆర్డినెన్స్ 2010 ని ఆంధ్రప్రదేశ్ గవర్నర్ గారు జారీ చేశారు. మరియు అది 2010 లోని రెండవ ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆర్డినెన్స్ గా 02.02.2010 తేది గల ఆంధ్రప్రదేశ్ అసాధారణ గెజిట్ లో పార్ట్-4 బిగా ప్రచురించబడింది. సదరు ఆర్డినెన్స్ స్థానే ఈ బిల్లును ఇప్పుడు ప్రవేశపెట్టవలసి వస్తుంది. గత రాష్ట్ర శాసనసభ సమావేశాలలో సదరు ఆర్డినెన్స్ స్థానే ఈ ఆంధ్రప్రదేశ్ మోటారు వాహనాల పన్ను చట్టం 1963ని సవరించుటకు ముసాయిదా బిల్లును ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది. అది 2010 లోని 13 ఎల్.ఎ. బిల్లుగా శాసనసభలో ప్రవేశపెట్టబడింది. సమయం లేనందువలన అప్పుడు శాసనసభ పరిశీలనలోకి

తీసుకోలేదు. అందుకని, దాని స్థానే మరలా ఇప్పుడు ఆర్డినెన్స్ 2010 లోని, 5వ ఆర్డినెన్స్ 2010 ఏప్రిల్ 19 నాడు గవర్నర్ గారు జారీ చేశారు. వ్యక్తిగత వాహనదారుల కొనుగోలు పై ఒక నియంత్రణను ఏర్పాటు చేస్తే కొనుగోళ్లు తగ్గుతాయి, తద్వారా వాహన కాలుష్యం నియంత్రించబడే అవకాశం ఉంది. అక్రమంగా తిరిగే రవాణా వాహనాలపై తనిఖీలను ముమ్మరం చేయడానికి వాటిపై సత్వర చర్యలు తీసుకోవడానికి ఈ బిల్లు వలన ప్రయోజనం కలుగుతుంది. ఈ బిల్లు వల్ల ప్రజాప్రయోజనం అధికంగా ఉన్నందువల్ల సభ వారు ఈ బిల్లును సహృదయంతో ఏకగ్రీవంగా ఆమోదించవలసినదిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ పల్లె రఘునాథరెడ్డి (పుట్టపర్తి): అధ్యక్షా, గౌరవ రవాణా శాఖామూర్తులు శ్రీ శత్రుచర్ల విజయరామరాజుగారు ప్రవేశపెట్టిన L.A.Bill No.13 of 2010 A bill further to amend the Andhra Pradesh Motor Vehicles Taxation Act, 1963 ని మేము ఏమాత్రం సమర్థించడం లేదు. ఈ బిల్లుతో మేము పూర్తిగా విభేదిస్తున్నాము. ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి ఖజానాను ఏ విధంగా నింపాలనే ఆలోచన తప్ప, వినియోగదారులకుగాని, పేద ప్రజలకుగాని, వాళ్ల కష్టాలలో, సమస్యలలో, బాధలలో భాగం పంచుకోవాలనే ఆలోచన ఏ కోశానాలేదని చెప్పి, ఈ బిల్లు ద్వారా స్పష్టమవుతుంది. అల్లెరెడ్డి రాష్ట్రంలో మద్యపానం వలన అందరూ త్రాగాలని ప్రోత్సహించి ప్రత్యక్షంగా రూ.18 వేల కోట్లు, పరోక్షంగా మరో రూ.18 వేల కోట్లు ప్రజల నెత్తిన భారాన్ని మోపుతున్నారు. ఇది చాలదనుకొని, పెట్రోల్ మీద, డీజిల్ మీద యుపీఏ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన తర్వాత 14 సార్లు పెంచి సామాన్య ప్రజల మీద ఎక్కువ భారాన్ని మోపుతూ వుంది.

MR.DEPUTY SPEAKER: Confine yourself to the Bill please.

శ్రీ పల్లె రఘునాథరెడ్డి : అంతేకాకుండా, ఈరోజున వాహనాల మీద కూడా ట్యాక్సులు పెంచి, ప్రజల నడ్డి విరుస్తుంది. ప్రజలను ఎన్నో రకాల బాధలకు గురిచేస్తోంది. మంత్రిగారు చెప్పినట్లు, ఎల్ఎంవి మోటారు కార్ల మీద, మోటారు క్యాబ్ల మీద ప్రస్తుతం ఉన్న 9 శాతం ట్యాక్స్ ను 12 శాతానికి పెంచుతున్నాము. ఇది ఇతర రాష్ట్రాలతో పోల్చిచూస్తే, తక్కువ అంటున్నారు. మంత్రిగారు చాకచక్యంగా ఎక్కడైతే ఎక్కువ ట్యాక్స్ ఉందో అది చెబుతున్నారు తప్ప, తక్కువ ఉండేవి చెప్పడం లేదు. ఉదాహరణకు కేంద్ర రాజధాని, మన భారతదేశానికి రాజధానిగా ఉన్న ఢిల్లీలో 6 పర్సెంట్ ట్యాక్స్ ఉన్న మాట వాస్తవమా కాదా? అదేవిధంగా మన ప్రక్కన ఉన్న కేరళ చాలా చిన్న రాష్ట్రం, మనకు మద్యపానం మీద వచ్చే అంత ఆదాయం కూడా వారి బడ్జెట్ ఉండదు. అక్కడ కేవలం 8 పర్సెంట్ మాత్రమే ట్యాక్స్ పెంచారు. అదే ట్యాక్స్ ను ఎందుకింత సువిశాల ఆంధ్రప్రదేశ్ లో అమలు చేయడం లేదో మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పాలి.

అదేవిధంగా, రెండవ మోటారు వాహనం మీద 9 పర్సెంట్ నుండి హఠాత్తుగా 14 పర్సెంట్ అంటే 5 పర్సెంట్ అంత పెద్ద ఎత్తున, భారీఎత్తున పెంచారు. **Second Vehicles** మీద ఈ ట్యాక్స్ పెంచకూడదని అకౌంటెంట్ జనరల్ అభ్యంతరం చెప్పిన మాట వాస్తవమా కాదా మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పాలి. రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి మోకల్ ట్యాక్స్ రూపానా, నాకు తెలిసిన ఇన్ఫర్మేషన్ కరెక్ట్ కాదో గాని, రూ.2000 కోట్ల వరకు వస్తోంది. ఈ ట్యాక్స్ పెంచడం వలన రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి ఎంత అదనపు ఆదాయం వస్తుందో చెప్పాలని మంత్రిగారిని అడుగుతూ, **Construction** కి ఉపయోగించే రోడ్డు రోల్స్ గాని, జేసీబీ గాని, ప్రొక్లేడ్స్ గాని, క్రేన్స్ మీద 7.5 పర్సెంట్ ట్యాక్స్ వేస్తామని చెప్పారు. ఇంత ట్యాక్స్ తమిళనాడులో లేదు, కర్నాటకలో అంతకంటే లేదు. ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ఎందుకు ఇంత ట్యాక్స్ వేయాల్సి వస్తుందో మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పాల్సిందిగా

కోరుతున్నాను. మీరు వసూలు చేస్తున్న వన్నకు, రవాణా దారులకు కల్పిస్తున్న సౌకర్యాలకు ఏ మాత్రం సొంతం లేదు. ఇంతవరకు మంత్రిగారు చెప్పినట్లు రోడ్ల మెయింటెనెన్స్ చాలా ఘోరంగా ఉంది. చాలా రోడ్లు డ్యామేజ్ అవుతున్నాయి. బ్రాఫిక్ విపరీతంగా ఉంది. ఎక్కడ చూసినా వేలాది మంది ప్రాణాలను కోల్పోతున్నారు. **Road safety measures** ఏమి తీసుకుంటున్నారు? కనీసం మీరు డ్రైవర్లకు శిక్షణ కూడా ఇచ్చిన పాపాన పోలేదు. డబ్బులు వసూలు చేస్తున్నారు గాని, వసూళ్లకు తగినట్లు రోడ్లలో సౌకర్యాలను కల్పిస్తున్న మాట వాస్తవమా, కాదా? ఏ విధంగా దానిని మీరు చేయబోతున్నారు. ఇంతవరకు మంత్రిగారు చెప్పారు. ఈ రాష్ట్రంలో వివిధ రకాల వాహనాలు అంటే కార్లు గాని, లారీలు గాని, బస్సులు గాని, ఆటోలు గాని, బ్రాడ్వేగాని 90 లక్షల 12 వేల మందికి ఉన్నాయి.

సా.6.00

ప్రతి ఏటా దాదాపు 7.8 లక్షల వరకు వాహనాలు పెరుగుతున్నాయని చెబుతున్నారు. దీనివల్ల కాలుష్యమెంత పెరుగుతున్నది? కాలుష్యం పెరగడం వల్ల బెంజిన్, సల్ఫర్ వంటి విష వాయువులు బయటికొస్తున్నాయి. మంత్రి గార్కి దీని గురించి పెద్దగా అవగాహన ఉందో లేదో నాకైతే తెలియదు గాని నేను కెమిస్ట్రీ మ్యాన్ ను గనుక చెబుతున్నాను, బెంజిన్ గనుక పెరిగితే క్యాన్సర్ పెరుగుతుంది, అదే విధంగా సల్ఫర్ పెరిగితే ఊపిరితిత్తుల వ్యాధులు పెరుగుతాయి. మీరు కాలుష్య నివారణకు ఏ విధమైన నిబంధనలు పాటిస్తున్నారు? మంత్రిగారిచ్చిన సమాధానంలో బి.యస్-4 నిబంధనను పాటించడం లేదు, పాటించేందుకు ప్రయత్నం చేస్తామని చెబుతున్నారు. ఒకవేళ పాటిస్తే ఏ విధంగా పాటిస్తారు, ఎప్పుటి నుంచి పాటిస్తారనేది చెప్పవలసిందిగా కోరుతూ పొల్యూషన్ క్లియరెన్స్ సర్టిఫికేట్ ను ప్రతి ఆరు నెలలకొకసారి ఇవ్వాలి గాని సంబంధిత నిబంధనలను పాటించినట్లుగా ఎక్కడా కనబడటం లేదు.

ఇంకొక విచిత్రమైన విషయమేమిటంటే ట్యాక్సెస్ పెంచితే వాహనాల సంఖ్య తగ్గుతాయంటారు. ట్యాక్సెస్ పెంచితే వాహనాల సంఖ్య ఏ విధంగా తగ్గుతాయో మంత్రిగారు చెప్పవలసిందిగా కోరుతున్నాను. అదే విధంగా ఎక్కువ సీట్లు కలిగిన వాహనాల వల్ల వాహనాల సంఖ్య తగ్గుతుంది గనుక దానికేమైనా రాయితీనిచ్చే ఆలోచన ప్రభుత్వమేమైనా ఆలోచన చేస్తున్నదా? వీటన్నింటికీ మంత్రిగారు స్పష్టంగా సమాధానం చెప్పాలని తమరి ద్వారా కోరుతున్నాను. ఇవన్నీ సవరణలు చేసి సెలక్ట్ కమిటీకిచ్చిన తర్వాత సంబంధిత బిల్లును ఆమోదిస్తే బాగుంటుంది గనుక ఒకసారి ఆలోచించాలని మీ ద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ కురసాల కన్నబాబు(కాకినాడ రూరల్): అధ్యక్షా, ఈరోజు ప్రవేశపెట్టిన బిల్లు ఆర్డినెన్స్ ద్వారా ఇప్పటికే అమలులో ఉన్నది. దీనిని చూస్తే ఇందులోని ఉద్దేశ్యాలు, కారణాలు, దీంట్లో పేర్కొన్నవి మాత్రం కాదని చాలా స్పష్టంగా అర్థమవుతున్నది. కేవలం ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వీలైనచోటల్లా తన ఆదాయాన్ని, రాబడిని పెంచుకునే ప్రయత్నం కోసం చేసి, ఉద్దేశ్యాలు, కారణాలు మాత్రం వేరేవి రాశారు. సంబంధిత బిల్లులో ప్రభుత్వం ఒక విషయాన్ని స్పష్టంగా పేర్కొన్నది. ఆర్థిక మాంద్యం ఉన్నప్పటికీ వాహనాల సంఖ్యలో బాగానే పెరుగుదల ఉంటుందని భావించడమైనది. ఈ రాష్ట్రంలో ఆర్థిక మాంద్యం వల్ల వాహనాల సంఖ్య తగ్గలేదు పెరుగుతూనే ఉందని చెబుతూ మేం పన్ను విధించడం వల్ల మాత్రం వాహనాల సంఖ్య తగ్గుతుంది. కేవలం వాహనాల సంఖ్య తగ్గించడం ద్వారా రాష్ట్రంలో రద్దీని, బ్రాఫిక్ ని కంట్రోల్ చేయడం కోసం మేం దీనిని ప్రవేశపెట్టామని చెప్పుకోవడం ఒక హాస్యాస్పదమైన విషయం. ఒక రకంగా చెప్పాలంటే అసలు ఉద్దేశ్యాన్ని

దాచిపెట్టి మసిపూసి కొత్తగా ఇంకేవో చెప్పాలని ప్రయత్నం చేశారు. జబ్బు ఒకచోట ఉంటే మందు ఒకచోట వేసినట్లుగా ఉన్నది. రాష్ట్రంలో ట్రాఫిక్‌ను నియంత్రించడం కోసం, వాహనాల రద్దీని తగ్గించడం కోసం, కాలుష్య నియంత్రణ కోసం ఇవన్నీ చేస్తున్నామని చెబితే ప్రజలెవరూ నమ్మరు, హర్షించరు. పన్నులు పెంచితే వాహనాలు కొనడం మానేస్తారంటే, నిజంగా మీరు పన్నులు పెంచకుండా ఉండాలి. మొత్తం దేశంలో ఇవ్వాలి వాహనాల సంఖ్య ఎక్కువగా పెరుగుతున్నది.

హార్టీ డేవిడ్ లాంటి పెద్ద పెద్ద కంపెనీలు హైదరాబాద్‌కు వచ్చి పోరాలు ఓపెన్ చేస్తున్నాయి. కాట్టి పన్నులు పెంచినంత మాత్రాన ఇక్కడేదో వాహనాలు తగ్గుతాయని చెప్పడం అబద్ధమన్నది నా ఉద్దేశ్యం. నిజంగా పన్నులు పెంచి వాహనాలను నియంత్రించాలనుకుంటే, ఢిల్లీలో మాదిరిగా ట్రాఫిక్‌ను నియంత్రించడం కోసం వాహనదారుతో సమానంగా పన్ను వేయాలి. తమిళనాడు, మహారాష్ట్రలో ఎంత ట్యాక్సెస్ ఉన్నాయనేది మంత్రిగారు చెప్పారు గాని కేరళలో ఎంత ట్యాక్స్ ఉందనేది మాత్రం చెప్పడం మర్చిపోయినట్లున్నారు. కేరళలో మనకంటే కూడా తక్కువ ట్యాక్స్ ఉన్నది.

పబ్లిక్ ట్రాన్స్‌పోర్టేషన్ సిస్టమ్ డెవలప్ చేయడంలో మనం ఫెయిలయ్యాం. ఈ విషయాన్ని మనందరం ఒకసారి సమీక్షించుకోవాల్సిన అవసరమున్నది. హైదరాబాద్ భవిష్యత్తును దృష్టిలో పెట్టుకుని మెట్రో రైలులాంటి పెద్ద ప్రాజెక్టులు తీసుకురావాలని ప్రయత్నం చేసినా ఇంతవరకు అది ముందుకు కదలలేదు. భవిష్యత్తులో ట్రాఫిక్‌ను తగ్గించడం కోసం ఏం చేయాలని ఆలోచించాలి గాని పన్నులను ఆర్డినెన్స్ ద్వారా వడ్డించేసి దానిని గురించి బ్రహ్మాండంగా ప్రజల కోసమో లేదంటే రాష్ట్ర ప్రయోజనాల కోసం మాత్రమే పన్నులను పెంచాం లేకపోతే అసలు మాకు పన్నులు పెంచే ఉద్దేశ్యమే లేదు, దీనికి ఇవి మాత్రమే కారణాలని చెప్పడం కరెక్ట్ కాదు. నిజంగా పన్నులు పెంచడం వల్ల మీకేమైనా వాహనాల సంఖ్య తగ్గుతుందా, కాలుష్యం తగ్గుతుందా అనేది ఒకసారి సమీక్షించుకుంటే బాగుంటుంది.

ఇక వ్యక్తిగత వాహనాలకు సంబంధించి రెండవ వాహనంపైన పన్ను వేస్తున్నామని చెప్పారు. ఈ రాష్ట్రంలో ఒకే వ్యక్తి రెండు వాహనాలున్న వారి సంఖ్య ఎంత? రెండు కన్నా ఎక్కువ వాహనాలను మెయింటెయిన్ చేసే వారి సంఖ్య ఎంత? మధ్య తరగతి, దిగువ మధ్య తరగతి వారు కారు కొనుక్కోవాలని లేదంటే పబ్లిక్ ట్రాన్స్‌పోర్టేషన్ సిస్టమ్ సరిగా లేకపోవడం వల్ల వ్యక్తిగత వాహనాన్ని కొనుక్కోవాలనే ఆలోచన ఉంటుంది. అటువంటి వారి మీద మీరు భారం మోపే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. దయచేసి పెంచిన పన్నును తగ్గించడానికేమైనా అవకాశముంటే, దానిని పరిశీలించిన తర్వాతనే బిల్లును ఆమోదిస్తే బాగుంటుందని మీ ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. సాంబశివరావు: అధ్యక్షా, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వారు ఖజానా నింపుకోవడానికి చాలా తెలివైన నిర్ణయాలు చేస్తున్నామని భావిస్తున్నారు. దానికి సంబంధించి వారు పెట్టిన ఉద్దేశ్యాలు, కారణాలు వారి తెలివితక్కువ తనాన్ని వ్యక్తం చేస్తున్నాయి తప్పితే ఈ ప్రభుత్వం వారు తెలివి కలిగిన వారు అనే పద్ధతులలో లేవు. ముఖ్యంగా బడ్జెట్‌లో పన్నులు వేయకుండా ట్యాక్స్ ఫ్రీ బడ్జెట్ అని పేరు పెట్టుకుని బడ్జెట్ అయిపోయిన తర్వాత వివిధ పద్ధతులలో దొడ్డిదారిన అంటే వ్యాట్ పేరుతో గాని, ట్యాక్స్ పేరుతో గాని మరో పేరుతో గాని పన్నులు వేస్తూ తద్వారా ఖజానా నింపుకోవడం కోసం ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితి బాగాలేదు అందువల్ల ట్యాక్స్‌లు పెంచుతున్నామని చెప్పండి గానీ ప్రభుత్వం వారు చెప్పే కారణాలు చాలా హాస్యాస్పదంగా

ఉన్నాయి. పొల్యూషన్ బాగా పెరుగుతుందట, అందువల్లనే పొల్యూషన్ ను కంట్రోల్ చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతోనే ట్యాక్సేన్ పెంచుతున్నామని చెబుతున్నారు.

నేను మంత్రిగారిని కోరేదేమిటంటే మీరు ట్యాక్స్ లు పెంచండి, ట్యాక్స్ లు పెంచకముందు సగటున ఎన్ని యాక్సిడెంట్లు జరుగుతున్నాయి? ట్యాక్స్ పెంచిన తర్వాత ఎన్ని జరుగుతాయి? ఒకవేళ ట్యాక్స్ పెంచిన తర్వాత యాక్సిడెంట్లు తగ్గితే మరలా వచ్చే సమావేశాల నాటికి మీరు లెక్కలు తీయండి, నిజంగా యాక్సిడెంట్లు తగ్గితే మీరు ట్యాక్స్ లు పెంచుకోండి. లేకపోతే మాత్రం మంత్రిగారు దానికి నైతిక బాధ్యత వహించి తన పదవికి రాజీనామా చేయాలి లేదంటే పెంచిన పన్నునంతా వెనక్కి తీసుకోవాల్సిన అవసరముంటుందని నేను మనవి చేస్తున్నాను.

ఇంకొకటి కాలుష్య నివారణ కొరకు చేయవలసినవి అనేక సైంటిఫిక్ మార్గాలున్నాయి గనుక వాటిని అన్వేషించాలి. వాహనాలను ఖచ్చితంగా సరదా కోసం కొనేవారు ఎవరూ లేరు. ప్రతి ఇంట్లో ముఖ్యంగా పట్టణాలలో భర్త, బార్య ఇద్దరూ ఉద్యోగాలు చేసుకుంటున్నారు. వారి కొడుకులు పెద్దవారైతే వాళ్లు కూడా చిన్న చిన్న ఉద్యోగాలు చేసుకుంటున్నారు. ఖరీదైన వాహనం కాకపోయినా, రెండవ వాహనమో లేదంటే తక్కువ ఖర్చుతో మూడవ వాహనం కూడా మధ్య తరగతి వారి ఇళ్లలో ఉంటున్నాయి. పన్నులు పెంచి వారందరిపైనా మీరు భారం వేసి తద్వారా మధ్య తరగతి వారి నడుం నిరగ్గొట్టే పనులు తప్ప ఇవి మంచి పనులు కావు.

అందువల్ల కాలుష్య నివారణ కొరకు వెహికల్ లోనే కాలుష్యం రాకుండా ఉండే మార్గాలేవైనా ఉన్నాయేమో అటువంటి పద్ధతులను6 అన్వేషించాలి గాని కాలుష్యం ఉన్నది కాబట్టి ట్యాక్స్ లు పెంచుతున్నామని చెప్పడం తెలివితక్కువతనంగా ఉంటుంది. పిల్లవాడు బాగా పాడుగ్గా ఉన్నాడు కాబట్టి బట్టలు పెద్దవి కొనాలంటే వాటి ధర ఎక్కువవుతుందని పిల్లవాడి కాళ్లు తగ్గిచ్చినట్లుంది తప్పితే ఇది నాకు సైంటిఫిక్ గా అనిపించడం లేదు, ప్రభుత్వం తెలివిగల ప్రభుత్వంలా అనిపించడం లేదు. ప్రభుత్వం నిజాయితీగా ట్యాక్స్ లు పెంచడం మాకవసరమని చెప్పాలి గానీ అడ్డగోలు మాటలతో, అడ్డగోలు పద్ధతులలో ఇటువంటి చట్టాలను ప్రజల మీద రుద్దడమనేది ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రజలను అవమానపర్చడం తప్పితే మరొక పద్ధతి కాదని మనవి చేస్తున్నాను. అందువల్ల వాహనాలకు సంబంధించిన ట్యాక్స్ పెంపుదలను, కారణాలను సిపిఐ పార్టీ తరపున పూర్తిగా తిరస్కరిస్తూ ఇటువంటి అనివేకమైన మాటలను భవిష్యత్తులో చెప్పకుంటే బాగుంటుందని నేను భావిస్తున్నాను.

సా.6.10

శ్రీ జి. కిషన్ రెడ్డి : అధ్యక్షా, బిల్లు పెడతారంటే ప్రజలకేమైనా ఉపయోగించే బిల్లు అనుకున్నాను. అంతేగాని సర్పరీ మీద రిజిస్ట్రేషన్ టాక్సు, మోటారు వాహనాల మీద టాక్సు, ఇంకా వేటి మీద వేస్తారో చూడాలి వుడు. అధ్యక్షా, ఈ రోజు మీరు చెబుతున్న ఉద్దేశాలలో కొన్ని బైటకు మంచిగా అనిపించినా, మీ ఉద్దేశ్యం మాత్రం అది కాదు. నిజంగా ప్రైవేటు వాహనాలను డిస్కరేజ్ చేయాలంటే పన్నులు వేయడం ద్వారా కాదు. మీరు వర్జిక్ ట్రాన్స్ పోర్టు సిస్టంను డెవలప్ చేయాలి. మీరు గుండెల మీద చెయ్యి వేసుకుని చెప్పండి, హైదరాబాదు నగరంలో ఎంఎంటిఎస్ ఫేజ్ వన్ అయ్యింది. ఫేజ్ 2 చెయ్యడానికి అప్పటి ఎన్ డిఎ ప్రభుత్వంలో వాజ పేయి గారున్నప్పుడు చేసినది, 6 సంవత్సరాల నుంచి డిమాండు చేస్తున్నాము. ఎంఎంటిఎస్ ఫేజ్ 2 ఇప్పటి వరకూ చేయలేదు. ఎక్కడ వేసిన గొంగళి అక్కడే వుంది. మెట్రో ట్రైన్ కి మన రాష్ట్రానికి, కర్ణాటకకి, గుజరాత్ కి

ఒకే సారి కేంద్రం క్లియరెన్సు ఇచ్చింది. గుజరాత్‌లో అహ్మదాబాదులో పూర్తవుతోంది. కర్ణాటకలో పూర్తి కావ
స్తోంది. మన రాష్ట్రంలో ఇంకా టెండర్స్ పిలవలేదు.

అధ్యక్షా, నేను చెప్పేది, పన్నుల ద్వారా ఈ ట్రాఫిక్ సమస్య పరిష్కారం కాదు. ట్రాఫిక్ సమస్య పరి
ష్కారం కావాలంటే, పొల్యూషన్ కంట్రోల్ కావాలంటే మీరు పబ్లిక్ ట్రాన్స్‌పోర్టు సిస్టంను పెంచండి. అది చెయ్య
కుండా మేమేదో చేస్తున్నామని పన్నులు పెంచితే ఎట్లాగండి? ఇంతకు ముందు మిత్రులు సాంబశివరావు గారు
చెప్పినట్లు ఇది శుద్ధ అబద్ధం. దీని ద్వారా ట్రాన్స్‌పోర్టు 1 శాతం 2 శాతం అంటే అది ఇష్యూ కాదు. మీరు
ఇన్‌కం పెంచుకోవాలనుకుంటే పెంచుకోవడం కోసం అని చెప్పండి. సంతోషిస్తాం. అంతేకాని మీరు పబ్లిక్
ట్రాన్స్‌పోర్టు సిస్టంను పెంచకుండా చేస్తున్నారు. వెహికల్ కోసం వాళ్లు 1 శాతం 2 శాతం పెంచినంత మాత్రాన
కొనకుండా వుంటారా? మీరు ఉద్దేశాలలో తప్పు చెబుతున్నారు.

ఒక చిన్న విషయం అధ్యక్షా. తెలంగాణాలో వడ్డెర వాళ్లుంటారు. వాళ్లు బిల్డింగ్ కన్‌స్ట్రక్షన్స్ చేసే వాళ్లు.
వాళ్ల వద్ద మాస్యూవల్ కాంక్రీట్ మిక్సర్ మిషన్ ఉంటుంది. చిన్న మోటర్ పెట్టి నడిపిస్తారు దాన్ని. దానితో
ఇసుక, సిమెంటు, కంకర కలుపుతారు. దాని మీద టాక్సు వేశారు అధ్యక్షా వీళ్లు. అదెవరు పెట్టుకుంటారు?
రోజువారీ పనులు చేసే చిన్న చిన్న కాంట్రాక్టర్లు పెట్టుకుంటారు ఆ మిషన్‌ని. దాని మీద కూడా వీళ్లు టాక్సు
వేశారు సార్. మీరు దీని మీద వడితే దాని మీద టాక్సు వేస్తున్నారు. ఆ వడ్డెర సంఘానికి సంబంధించిన వాళ్లు
మంత్రుల చుట్టూ, ముఖ్యమంత్రి చుట్టూ, అందరి చుట్టూ తిరిగేరు, మా మీద పన్ను వేస్తే ఎట్లాగని. ఇప్పటికే
బతకలేక పోతున్నాం, బీద కుటుంబాల వాళ్లం. నిర్లక్ష్యానికి గురవుతున్నాం. మా మీద పన్నేస్తే ఎట్లాగని.
దయాదాక్షిణ్యాలు లేకుండా రూ.30 వేలు, 40 వేలు, లక్షా, రెండు లక్షలతో పనులు చేసుకునే వాళ్ల మీద టాక్సు
వేశారు. మీ ద్వారా కోరేది పబ్లిక్ ట్రాన్స్‌పోర్టు సిస్టం పెంచండి. ఆర్టీసీ ఛార్జీలు తగ్గించండి. బస్సులో కాలు
పెడితే చాలు జంటనగరాల్లో రూ.5 నుంచి రూ.10 కట్టాలి. ఆర్టీసీ ఛార్జీలు పెంచి, పెట్రోలు, డీజిల్ ధరలు పెంచి
మీరు ఏ రకంగా పబ్లిక్ ట్రాన్స్‌పోర్టు సిస్టంని డెవలప్ చేస్తారు? ఏ రకంగా ఎన్‌వైరన్‌మెంటును ప్రోటెక్టు చేస్తారు?
అది ఆలోచించకుండా పన్నులు పెంచడం ద్వారా మీ ఉద్దేశాలు నెరవేరవు. కాబట్టి మంత్రి గారిని చెప్పమనండి,
మా ఉద్దేశాలు పొరబాటు అని, మా ఉద్దేశాలు అన్నీ కూడా ఆదాయం పెంచుకోవడం కోసమని. అప్పుడు హర్షి
స్తాము. అంతే తప్పు ఉద్దేశంలో ఒకటి, మనసులో ఒకటి పెట్టుకుని చేస్తే దాని వల్ల పొల్యూషన్ తగ్గదు, పబ్లిక్
ట్రాన్స్‌పోర్టు సిస్టం పెంచకుండా ట్రాఫిక్ తగ్గదు. ఆ విషయాన్ని చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ జూలకంటి రంగారెడ్డి : అధ్యక్షా, ట్రాఫిక్ నియంత్రణ, కాలుష్య నివారణ వీటిని ఈ పన్నులు
పెంచడం ద్వారా చేయబోతున్నామని చెప్పారు మంత్రి గారు. వాహనాల మీద లైఫ్ టాక్సు, పెట్రోలు డీజిల్
ధరలు పెంపు, తర్వాత అదనంగా పన్నుల మీద పన్నులు వేయడంతో ప్రజలు ఇప్పటికే మోయలేని స్థితిలో
ఉన్నారు. అయితే కాలుష్య నియంత్రణ, ట్రాఫిక్ నియంత్రణ అనేవి పన్నులు పెంచడం వల్ల సాధ్యం అవుతాయ
ని చెప్పడం పూర్తిగా అశాస్త్రీయం. పన్నులు పెంచడం వల్ల ఇవి నియంత్రించడానికి అవకాశం ఉంటుందా? ఇప్ప
టికే టోలు టాక్సులని, రోడ్డు టాక్సులని, లైఫ్ టాక్సులని రకరకాల టాక్సులు పెంచారు. ఇప్పటికే సక్రమమైన వద్ద
తులలో ట్రాఫిక్‌ను నియంత్రించడంలో, కాలుష్యాన్ని నివారించడంలో విఫలం అయ్యారు. ఇప్పటికే రోడ్డు కండి
షన్లు బాగా లేవు. ఎక్కడికక్కడ narrow గా తయారై యాక్సిడెంట్లు ఎక్కువగా జరుగుతున్నాయి. వాహ
నాల మీద అజమాయిషీ లేదు. పొల్యూషన్ రాకుండా కంట్రోల్ చేయడానికి కావలసిన మిషన్లు ఏవో పెడుతున్నా
ము, అన్నీ కూడా పర్యవేక్షణ చేస్తున్నామని అన్నారు. ఇష్టం వచ్చినట్లు పొగ ఎగజిమ్ముతూ చాలా వాహనాలు

తిరుగుతూ వుంటే వాటి మీద చర్యలూ లేవు, వాటి మీద నియంత్రణ లేదు. ఇప్పటికే చాలా టాక్సులు రకరక కాల పేర్లతో వాహనాల మీద వసూలు చేస్తున్నారు. ఆ డబ్బుతో రోడ్లను వెడల్పు చేయడం గాని, మరమ్మత్తులు చేయడం గాని ట్రాఫిక్ ను నియంత్రించడం గాని, పొల్యూషన్ ను కంట్రోల్ చేయడం గాని ఆ ప్రయత్నాలేం జరగడం లేదు. ఆ డబ్బు సంతా ఇతర కార్యక్రమాలకు డైవర్టు చేస్తున్నారు. మన బాధ్యత ఏమిటో, మనం చేయాల్సినవి ఏమిటో అని వదిలేసి, మళ్ళీ రెండవ వాహనం కొనుక్కునే వాళ్ళ మీద కూడా టాక్సు వేస్తున్నారు. టాక్సు పెంచినంత మాత్రాన రెండవ వాహనం కొనుక్కోవాలనుకునేవాళ్ళ కొనుక్కోకుండా ఉంటారా? బాగా ఆదాయం ఉన్న వాళ్ళే కొనుక్కుంటారు. టాక్సు వేస్తారు కాబట్టి కొనుక్కోవడం మానేస్తే ఆ రెండవ వాహనం మీద వేయబోయే టాక్సు కూడా తగ్గిపోయినట్టే కదా. కాబట్టి ఇది పూర్తిగా అశాస్త్రీయంగా చెబుతున్నారు.

రోడ్డు అథారిటీ ఛైర్మన్ వదలి ఖాళీ అయి రెండు మాసాలు అవుతోంది. దానిని భర్తీ చేయండి. అందువల్ల కొద్దోగొప్పో ఉపయోగపడుతుంది. మీకు కూడా ఒక నాయకుడిని భర్తీ చేయడానికి అవకాశం ఉంటుంది. దానిని ఖాళీగా ఎందుకు పెడతారు? ఇప్పటికే చాలా మంది వదపులు, వదపులు అంటూ అడుగుతున్నారు.

ఈ రోజు రోడ్డు ప్రమాదాల విషయంలో మనం దేశంలోనే అగ్రస్థానంలో ఉన్నాం. మొదటి స్థానంలో ఉన్నాం. ఎక్కువగా ప్రమాదాలు జరుగుతూ వుండటం వల్ల చాలా మంది చనిపోవడమో, వికలాంగులు కావడమో జరిగి చాలా ఇబ్బందులు వడుతున్నారు. ఈ పరిస్థితి ఎందుకు వచ్చింది? ప్రభుత్వం ఆలోచించవలసిన అవసరం ఉంది. 6,200 కిలోమీటర్ల పొడవున 20 రోడ్లను జాతీయ హోదా కొరకు పంపించారు. పంపించి 6 మాసాలవుతోంది. ఇవి ఎంతవరకూ వచ్చాయి? వస్తున్నాయా రావడం లేదా? ప్రభుత్వం నుంచి దీనిని పర్మనూ చేయాల్సిన అవసరం ఉంది. అందుకే ఇప్పుడు మీరు వసూలు చేసే టాక్సుల ద్వారా మీరు చేయాల్సిన పనులు, తీసుకోవలసిన జాగ్రత్తలు ఇవేమీ తీసుకోకుండా ఈ డబ్బు సంతా ఇతర అవసరాలకు ఖర్చు పెట్టి డైవర్టు చేయడం వల్లనే రోడ్డు ప్రమాదాల నివారణ, కాలుష్య నియంత్రణ చేయలేకపోతున్నారు. పన్నులు వేయడం వల్ల దీనిని నియంత్రించలేరు. దయచేసి ఈ బిల్లును సెలక్టు కమిటీకి పంపించండి. ఆ తర్వాతనే ఈ బిల్లును తీసుకురండి తప్ప, అంత వరకూ దీనిని పెండింగులో పెట్టాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ రావుల చంద్రశేఖర రెడ్డి : అధ్యక్షా, ఈ బిల్లు మనీ బిల్లు. క్లియర్ గా Sir, a money bill has been defined as under.

“A Bill shall be deemed to be a Money Bill if it contains the provisions of all or of any following matters namely, the imposition, abolition, remission, alteration or regulation of any tax. Here we are regulating the tax. We are enhancing it from 12% to 14%. It requires financial memorandum.” ఇది 30 జనవరి, 2010 నుండి ఆర్డినెన్సు ద్వారా మీరు తీసుకువచ్చారు. ఇది 6 నెలల మీ అనుభవమే. 6 నెలల తర్వాత మీరు ఆర్డినెన్సు ద్వారా పన్నులు వేయడం మొదలు పెట్టారు. ఈ 6 నెలల్లో మీకు ఎంత కలెక్టు అయ్యింది? అంతకు ముందు ఎంత ఉంది? మీరు చెప్పవలసిన బాధ్యత ఉంది. మంత్రి గారిని చెప్పవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ఇదే సందర్భంలో కేషన్ రెడ్డి గారు ఒక మాటన్నారు. ఇంతకు ముందు ఒక బిల్లు లైసెన్సులని, ఇది టాక్సులని. ఇంకో బిల్లు ఉంది సార్. ఆ బిల్లులో మొత్తం జైళ్ళ ఓవర్ లోడ్ అవుతున్నాయని, జైళ్ళలోనుంచి ఖైదీలను బయటకు పంపిస్తున్నారు. ఈ విధంగా మీరు చేయకూడదు సార్.

సా.6.20

శ్రీ సోమారపు సత్యనారాయణ (రామగుండం): అధ్యక్షా, ఈ రోజు మన హైదరాబాదులో ట్రాన్స్‌పోర్టు సిస్టం సరిగా లేకపోవడం, తర్వాత ప్రతి కుటుంబంలో రెండు అంతకు పైన కార్లు కొనుక్కునే వారు చాలా మంది రావడం వల్ల, ట్రాఫిక్‌లో బాగా రద్దీ పెరిగింది. కొన్ని ప్రదేశాలలో అరగంట నుంచి గంట వరకూ ట్రాఫిక్ జామ్ అవుతున్నది. అధ్యక్షా, ఈ విషయంలో మనం బ్యాంకాక్ ట్రాఫిక్ సిస్టమ్ తెలుసుకోవాలి. అక్కడ 4 గంటలు, 5 గంటలు ట్రాఫిక్ జామ్ అవుతూ వుంటే, స్కూల్ టైమింగ్స్, బ్యాంక్స్ టైమింగ్స్, ఆఫీసెస్ టైమింగ్స్ కొద్దిగా డిఫర్ చేసి నడిపారు. అదిగాక ఒక టైర్ ఆఫ్ రోడ్డు మొత్తం సీటీ అంతా యిస్తారు. ఆ తర్వాత యింకొక టైర్‌లో ట్రైన్సు యిస్తారు. దీని వల్ల మొత్తం బ్యాంకాక్ ఎకానమీ కొలాప్స్ అవుతోంది ఈ ట్రాఫిక్ సిస్టం మీద. అందుకని యిక్కడ మన దగ్గర కూడా చంద్రబాబు నాయుడు గారు మొట్టమొదట ఫ్లైవర్ బ్రిడ్జిన్ కట్టినప్పుడు చాలా మంది క్రిటిసైజ్ చేశారు. అంతదూరం వన్వే తిరిగి రావాలి అదీ అంటూ. కాని యిప్పుడున్న పరిస్థితులలో అదే ఇబ్బంది కూడా అందరూ ఫీల్ అవుతున్నారు. అందువల్ల మనం కూడా మన ట్రాఫిక్ సిస్టంలో తొందరగా మార్పులు తీసుకు రావాల్సి వుంది. ఆ ఎదుగుదల తీసుకురాకపోతే ఒకప్పుడు బ్యాంకాక్ సఫర్ అయిన విధంగానే మనం కూడా చాలా సమస్యలు ఎదుర్కోవలసి వుంటుంది.

నేను ఈ మధ్య ఒక సీనియర్ అడ్వకేట్ ఇంటికి వెళ్లాను సార్. అక్కడ 7-8 కార్లున్నాయి, పెట్టున్నాయి. ఆయనకు అది హాబీ అట. ఏడెనిమిది కార్లున్నాయి. ఈ కార్ల సంఖ్యని నియంత్రించాలి. ఒక కుటుంబానికి రెండు కంటే ఎక్కువ కార్లుండకూడదని నియంత్రిస్తే బాగుంటుంది. మనం కొంచెం ముందుకు పోతే సింగ పూర్‌లో చాలా మంచి ఎన్‌ఫైరన్‌మెంటు ఉంది. అక్కడ ఒక ప్రైవేటు వ్యక్తి కారు కొనాలంటే చాలా ఇబ్బంది. అప్లికేషను పెట్టుకుని లైసులో రావాలి. కొన్నాక 3-4 ఏళ్లకు దానిని జంక్‌గా డిక్లర్ చేయాల్సివస్తుంది. వీటిని నియంత్రించడానికి మనం ఎన్ని చర్యలు తీసుకోగలిగితే అంత మంచిది. లైఫ్ టాక్సు అనేది మనం తీసుకువస్తున్నాం. వీటిని నియంత్రించడంలో మనం ఎన్ని మెథడ్స్ తెచ్చినా మంచిదే. టాక్సు పెంపుదల అనేది ఒక నియంత్రణగా భావించి దీనిని మేము సపోర్టు చేస్తున్నాం. ఇంకా కొన్ని చర్యలు తీసుకుంటే బాగుంటుందని నేను భావిస్తున్నాను.

డా. జయప్రకాష్ నారాయణ : అధ్యక్షా, చర్చల్లోకి వెళ్లాను. కేవలం రెండు వివరణలు, ఒక సూచన. గౌరవ సభ్యులు చంద్రశేఖర రెడ్డి గారు చెప్పింది వాస్తవం. మనీ బిల్లులో ఇటువంటి నియంత్రణ ఆశ్చర్యకరంగా వుంది. మంత్రి గారిని కోరేది 2 శాతం అదనంగా పన్నులు పెంచడంలో రెవిన్యూ ఇంస్టిట్యూషన్ ఏమిటి? రెండవది, ఆరవ పెడ్యూలులో ఇప్పటికే రిజిస్టర్ అయిన వాహనాల మీద కూడా 2 శాతం పన్ను పెరుగుతుంది. 12 సంవత్సరాల క్రితం నుంచి ఇప్పటిదాకా కొన్న అన్ని వాహనాల మీద పన్ను పెరగడం చేత ఒకేసారి విండ్‌ఫాల్ వస్తుంది. బహుశా ఒక సంవత్సరం లోగానే రెట్టింపు కావచ్చు. వచ్చే సంవత్సరం నుంచి అంత లేకపోవచ్చు. అందుచేత నిర్దిష్టంగా దాని ఇంస్టిట్యూషన్ కూడా కావాలి.

ఇక సూచన ఏమిటంటే, ఈవేళ ఈ పన్ను డబ్బు అంతా ఖజానాకి వెళ్లేది ఖర్చు పెట్టేస్తే ప్రయోజనం శూన్యం. అందుచేత నేను సూచించేది, చట్టంలో అక్కర్లేదు, ఒక విధానంగా ప్రభుత్వం ఆలోచన చేస్తే బాగుంటుంది. రోడ్లు గాని, ట్రాఫిక్ నియంత్రణ, కాలువ్య నివారణ, పబ్లిక్ ట్రాన్స్‌పోర్టు. ఈ నాల్గింటికి మోటారు వాహనాల పన్ను నుంచి వచ్చే ఆదాయాన్ని, ట్రాన్స్‌పోర్టు డిపార్టుమెంటు మొత్తం ఆదాయాన్ని కేటాయించి ఏర్పాటు చేసినట్లయితే నగరాలు పెరుగుతున్నాయి, రద్దీ పెరుగుతోంది. ఫలితం వస్తుంది. కాకపోతే

అది పులుసులోకి కలిసిపోతుంది. మనకు నిజమైన ఫలితాలు రాకుండా పోతాయి. కాబట్టి సూచన చేస్తున్నాను, ఆలోచించాలని మనవి చేస్తున్నాను.

SRI K.K.V.V.V. SATYANARAYANA REDDY(RAMPACHODAVARAM): Hon'ble Speaker Sir, this proposal relates to enhancement of tax. It is to increase the LMV cost from the existing 9% cost of the vehicle to 12% cost of the vehicle and in the case of motor cabs from the existing 9% cost of the vehicle to 12% cost of the vehicle to impose more tax on the second vehicle and the company vehicles. It is suggested to consider the enhancement from 12% to 14% as follows.

The increasing growth in the vehicles is in line with the overall growth of the State from year to year. The increase in the vehicles is bound to create heavy pressure on the roads despite the economic recession. The growth in the vehicular number is expected to be heavy. At the same time, it is likely to compound the traffic hazards and compromise with the road safety. The road network in the State is also undergoing modernization and expansion and likely to pave the way of taking on the increased growth of the vehicles. Though the new vehicles are being manufactured, stricter emission norms have to be followed. It is fortifying to note that with effect from 1st April, 2010, the State will have to comply with much more stringent BS 4 norms. I will support the Bill with good spirit. It is really useful.

శ్రీ ద్రోణరాజు శ్రీనివాస రావు (విశాఖపట్నం సాట్) : అధ్యక్షా, గౌరవ రాష్ట్రరవాణా శాఖ మంత్రి గారు ప్రవేశ పెట్టిన బిల్లును స్వాగతిస్తున్నాను. నాకు ముందు మాట్లాడిన పెద్దలు దీని మీద కొన్ని నిర్దిష్టమైన సూచనలు చేస్తూ కొన్ని ఆరోపణలు కూడా చేశారు. ఎట్లా వుందంటే, అల్లుడు మరణించాలి, కూతురికి మాత్రం వైధవ్యం రాకూడదు అన్నట్లు. అభివృద్ధి జరగాలి, పన్నులు వెయ్యకూడదు అంటే ఎట్లా జరుగుతుంది సార్? నిర్దిష్టంగా ఈ ప్రభుత్వం అభివృద్ధి బాటలో సాగుతోంది. జనాభా విపరీతంగా పెరిగిపోతోంది. ఎక్కడ చూసినా ట్రాఫిక్ నియంత్రించలేని పరిస్థితిలో ఉన్నాం. తెల్లవారితే టీవీ స్క్రీనింగుల్లో చూస్తున్నాం, యాక్సిడెంట్సులో రోజూ ఎంతమంది చనిపోతున్నారో తెలియని పరిస్థితి ఉంది. ఇటువంటి పరిస్థితులలో అన్ని రకాలుగా ఆలోచించి, రోడ్డు విస్తరణ కార్యక్రమం గాని, రోడ్డుకు సంబంధించిన ఇతర అభివృద్ధి కార్యక్రమాల విషయంలో గాని, అన్ని రకాలుగానూ ఆలోచించి, ఈ రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితిని కూడా పరిగణనలోకి తీసుకుని ఈ బిల్లును ప్రవేశ పెట్టడం జరిగింది. దయచేసి, ప్రతిపక్షం వారు అందరూ కూడా మంచి ఉద్దేశ్యంతో దీనిని స్వాగతించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. దీనికి పూర్తిగా నా అంగీకారం తెలుపుతూ ఈ బిల్లును పాస్ చేయాల్సిందిగా కోరుతున్నాను.

MR.DEPUTY SPEAKER: Can you please give the particulars of existing revenue on taxation?

శ్రీ శత్రుచర్ల విజయ రామ రాజు : అధ్యక్షా, ఈ బిల్లుపై గౌరవ సభ్యులు పల్లె రఘునాథరెడ్డి గారు, కన్న బాబు గారు, సాంబశివరావు గారు, కిషన్ రెడ్డి గారు, రంగారెడ్డి గారు, సత్యనారాయణ గారు, జయప్రకాశ్ నారాయణ గారు, సత్యనారాయణ రెడ్డి గారు, ద్రోణరాజు శ్రీనివాస్ గారు మాట్లాడి కొన్ని సూచనలు చేశారు. వారికి ప్రభుత్వం తరపున కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తున్నాను.

మొట్టమొదటగా పల్లె రఘునాథరెడ్డి గారు మాట్లాడుతూ, ఈ స్టేజ్ 4 ఏదైతే వుందో, అంటే భారత్ స్టేజ్ 4, to reduce sulphur and benzene in petrol and diesel ఇది ఏప్రిల్ 1వ తేదీ నుంచే అమలు లోకి తీసుకువచ్చాం. అలాగే వారు టాక్సు పెంచామన్నారు. గత 6 సంవత్సరాల నుంచి మేము లైఫ్ టాక్సు

పెంచలేదు. గౌరవ సభ్యులకు సవినయంగా మనవి చేసేది, ఈ అల్ప ఆదాయ వర్గాలు కొనే మోటారు సైకిల్లు మీద ఎటువంటి పన్ను పెంచలేదు. 2వ వెహికల్ ఎవరికి ఉంటుంది సార్, బాగా డబ్బున్న వాడు కొంటాడు. నేను 6 సార్లు ఎమ్మెల్యే అయ్యాను, 3 సార్లు ఎంపీ అయ్యాను. నేను ఎమ్మెల్యే అయిన 3 సార్లు కూడా బస్సుల మీద, మోటారు సైకిలు మీద వెళ్లాను. జయప్రకాశ్ నారాయణ గారు మంచి విషయం చెప్పారు, ఈ డబ్బు ఎంత వచ్చింది, ఎట్లా వినియోగిస్తున్నారని. అట్లాగే రావుల చంద్రశేఖర రెడ్డి గారు కూడా అడిగేరు. ఇలా పెంచడం వల్ల సంవత్సరానికి రూ.130 కోట్లు అదనంగా ఆదాయం వచ్చింది.

సా.6.30

ఆర్డినెన్స్ విధించినప్పటి నుంచి గత ఆరుమాసాలుగా రూ. 65 కోట్లు అదనపు ఆదాయం వస్తున్నది. ఏదైతే ఈ ట్రాన్స్పోర్ట్ డిపార్ట్మెంట్ ద్వారా 2010లో మొత్తం రూ.2775 కోట్లు రాబడి వస్తుందో దానిని రోడ్ల అభివృద్ధికి ఉపయోగిస్తున్నాము. అలాగే పంచాయితీరాజ్, ఆర్ అండ్ బి మరియు పబ్లిక్ హెల్త్ శాఖలకు సంబంధించిన రోడ్ల మీద మా శాఖ వెచ్చించే డబ్బు సంవత్సరానికి రూ.3517 కోట్లు ఉంటుంది. పర్యావరణం కోసం దీనిలో కొంత డబ్బును ఉపయోగించమని కొంతమంది గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన విషయాన్ని పరిశీలిస్తాము. తప్పకుండా ఈ డబ్బును ఖర్చు పెట్టేటట్లు చూస్తాము. ఈ ఆర్డినెన్స్ వచ్చిన తరువాత యాక్సిడెంట్ల నివారణ కోసం ఏమి చర్యలు తీసుకున్నారని సభ్యులడిగారు. రాష్ట్ర స్థాయిలో సాక్షాత్తు ముఖ్యమంత్రి గారి అధ్యక్షతన రోడ్డు సేఫ్టీ అథారిటీని, జిల్లా స్థాయిలో జిల్లా కలెక్టర్ అధ్యక్షతన ఈ కమిటీని ఏర్పాటు చేయటం జరిగింది. అట్లాగే పొల్యూషన్ టెస్టింగ్ సెంటర్లు దాదాపు 608 హైదరాబాదులోనే పెట్టటం జరిగింది. ఈ చర్యలన్నీ మేము తీసుకోవటం జరిగింది. యాక్సిడెంట్ నివారణ చర్యలు తీసుకున్న తరువాత గత మూడు సంవత్సరాల స్టాటిస్టిక్స్ ఒకసారి చూసినట్లయితే 2007లో 45,163 జరుగగా, 2008లో 46,349 అంటే కొంత పెరిగింది. 2009కి వచ్చేసరికి 45,977 యాక్సిడెంట్లు జరిగాయి. అంటే దీని వల్ల తగ్గుతూ వస్తున్నది. మేం ఏదైతే రెండు శాతం పన్నులు పెంచామో వాటిని మన పొరుగున ఉన్న కర్ణాటక మరియు తమిళనాడు రాష్ట్రాలతో పోల్చుకుని వాటికనుగుణంగా చూస్తాము తప్పితే ఎక్కడో ఉన్న ఢిల్లీ లేదా కేరళ రాష్ట్రాలతో పోల్చుకోము. కాబట్టి గౌరవ సభ్యులు దీనిని అర్థం చేసుకొని దీనిని పాస్ చేయాల్సిందిగా కోరుతున్నాను.

MR.DEPUTY SPEAKER: The question is:

"That the Andhra Pradesh Motor Vehicles Taxation (Amendment) Bill, 2010 be taken into consideration".

(PAUSE)

The motion was adopted and the Bill was considered.

MR.DEPUTY SPEAKER: I shall now put the clauses to vote.

Clause 2

Non-official Amemdment

SRI G. KISHAN REDDY: Sir, I beg to move:

" That add the following as 2 (iv)

"Notwithstanding the above provisions distinction will be made between the commercial establishment and individual families. For commercial establishments and commercial institutions organization, tax will be levied as per the schedule given. For the individual owners whether they are buying first car or second car increase of tax would not apply."

MR.DEPUTY SPEAKER: Motion moved. The question is:

" That add the following as 2 (iv):

"Notwithstanding the above provisions distinction will be made between the commercial establishment and individual families. For commercial establishments and commercial institutions organization, tax will be levied as per the schedule given. For the individual owners whether they are buying first car or second car increase of tax would not apply."

(PAUSE)

The motion was negatived and the Amendment was lost.

MR.DEPUTY SPEAKER: The question is:

"That Clause 2 do stand part of the Bill."

(PAUSE)

The motion was adopted and Clause 2 was added to the Bill.

Clause 3

MR.DEPUTY SPEAKER: There are no amendments to Clause 3.

The question is:

"That Clause 3 do stand part of the Bill."

(PAUSE)

The motion was adopted and Clause 3 was added to the Bill.

Clause 4

MR.DEPUTY SPEAKER: There is one official amendment to Clause 3.

SRI SATRUCHERLA VIJAYARAMA RAJU : Sir, I beg to move:

"Substitute clause 4 with the following:

"The Andhra Pradesh Motor Vehicles Taxation (Second Amendment) Ordinance 2010 (Ordinance No.5 of 2010) is hereby repealed."

MR.DEPUTY SPEAKER: Motion moved.

The question is:

"Substitute clause 4 with the following:

"The Andhra Pradesh Motor Vehicles Taxation (Second Amendment) Ordinance 2010 (Ordinance No.5 of 2010) is hereby repealed."

(PAUSE)

The motion was adopted and the Amendment was carried.

MR.DEPUTY SPEAKER: The question is:

"That Clause 4 as amended do stand part of the Bill"

(PAUSE)

The Motion was adopted and Clause 4 as amended was added to the Bill.

Clauses 5 to 8

MR.DEPUTY SPEAKER: There are no amendments to Clauses 5 to 8.

The question is:

"That Clauses 5 to 8 do stand part of the Bill."

(PAUSE)

The Motion was adopted and Clauses 5 to 8 were added to the Bill.

New Clause 9

Non - official Amendment

SRI G. KISHAN REDDY: Sir, I beg to move:

Inset the following as new Clause 9:

"In order to encourage individual companies to make their employees use company transport, the Government will encourage **Car Pooling**. Companies which encourage car pooling by their employees will be given exemption of tax. For Car meant for Car Pool, tax increase would not be applicable."

MR.DEPUTY SPEAKER: Motion moved. The question is:

"Insert the following as New Clause 9:

"In order to encourage individual companies to make their employees use company transport, the Government will encourage **Car Pooling**. Companies which encourage car pooling by their employees will be given exemption of tax. For Car meant for Car Pool, tax increase would not be applicable."

(PAUSE)

The motion was negatived and the Amendment was lost.

Clause-1, Enacting Formula and Long Title.

MR.DEPUTY SPEAKER: There are no amendments to Clause 1, Enacting Formula and Long Title and they are before the House.

The question is:

"That Clause 1, Enacting Formula and Long Title do stand part of the Bill."

(PAUSE)

The Motion was adopted and Clause 1, Enacting Formula and Long Title were added to the Bill."

SRI SATRUCHERLA VIJAYARAMA RAJU : Sir, I beg to move:

"That the Andhra Pradesh Motor Vehicles Taxation (Amendment) Bill, 2010 be passed."

MR.DEPUTY SPEAKER: Motion moved. The question is:

"That the Andhra Pradesh Motor Vehicles Taxation (Amendment) Bill, 2010 be passed."

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was passed.

iii) 2010, పారిశ్రామిక వివాదాల (ఆంధ్రప్రదేశ్ సవరణ) బిల్లు

iv) 2010, కాంట్రాక్టు శ్రామికుల (క్రమబద్ధీకరణ, రద్దు) (ఆంధ్రప్రదేశ్ సవరణ) బిల్లు
(అమోదించబడినవి)

MR.DEPUTY SPEAKER: There is a request to club L.A.Bill No.12 and L.A. Bill No.18. With the consent of the Members, L.A.Bill No.12 and L.A.Bill No.18 are clubbed.

SRI RAMREDDY VENKAT REDDY (MINISTER FOR COOPERATION): Speaker Sir, I beg to move:

"That the Industrial Disputes (Andhra Pradesh Amendment) Bill, 2010 be taken into consideration.

"That the Contract Labour (Regulation and Abolition) (Andhra Pradesh Amendment) Bill, 2010 be taken into consideration."

MR.DEPUTY SPEAKER: Both the motions are moved. I request the Minister to make a brief Statement of Objects and Reasons.

శ్రీ రాంరెడ్డి వెంకటరెడ్డి : అధ్యక్షా, ఈ ఇండ్రస్ట్రియల్ డిస్ప్యూట్స్ యాక్టు బిల్లు ప్రధానోద్దేశం ఆంధ్రప్రదేశ్ సవరణ చట్టం (1987 లోని 32 వ చట్టం) ద్వారా చొప్పించబడినట్టి పారిశ్రామిక వివాదముల చట్టము, 1947 లోని సెక్షన్ 2-ఎ సబ్ సెక్షన్ (2) ప్రకారం తొలగించబడిన కార్మికుడు విమోచన, బర్తరపు, తొలగించుట లేదా ఉద్యోగ సమాప్తి ఉత్తరువును సవాలు చేస్తూ నేరుగా కార్మిక న్యాయస్థానమునకు దరఖాస్తు చేసుకొనవ

చున్నాను. అయితే అట్టి దరఖాస్తు చేసుకొనుటకు ఎలాంటి కాలపరిమితి నిర్దిష్ట పరచలేదు. అలా కాలపరిమితి లేనందున ఉదాహరణకు ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర రోడ్డు రవాణా సంస్థ, ఇంజనీర్-ఇన్-చీఫ్ (ఆర్ & బి) మరియు నాబార్డు వంటి రాష్ట్రంలో గల పారిశ్రామిక సంస్థల/కార్పొరేషన్ల/పరిశ్రమల యాజమాన్యాలు తమపై ఆలస్యంగా వేసిన కేసుల్లో అనగా, విమోచన, బర్తరపు, తొలగింపు మరియు ఉద్యోగ సమాప్తి వంటి కేసులలో ఉత్తరువులు కార్మికులకు అందజేసిన 20 సంవత్సరముల తరువాత కూడా కార్మిక న్యాయస్థానముల సమక్షమున రిజిష్టరులను మరియు రికార్డులను దాఖలు పరచాల్సి వస్తున్న సందర్భాల్లో అనేక ఇబ్బందులను ఎదుర్కొంటున్నాయి. కార్య నిర్వాహక మరియు పరిపాలనా సిబ్బంది రికార్డులను వెతుకుటలో మరియు సరిచూచుటలో అనేక ఇబ్బందులను ఎదుర్కొనడంతో పాటు అట్టి రికార్డులు లభించని కారణంగా వారు వాద పత్రాలను సమర్థ వంతంగా తయారు చేయలేకపోతున్నారు. ఆలస్యమైన కేసులలో రికార్డులు లభించని కారణంగా కేసులు వీగిపో తున్నందున కార్మికులను తిరిగి విధులలో చేర్చుకొనవలసి వస్తుంది మరియు కార్మికులకు స్పష్టమైన హక్కు లేకుండానే వారికి పెద్ద మొత్తాలను తప్పనిసరిగా చెల్లించాల్సిన పరిస్థితులు ఏర్పడుతున్నాయి.

కార్మిక న్యాయస్థానం సమక్షమున దరఖాస్తు చేసుకొనుటకు 6 మాసముల కాలపరిమితిని విధిస్తూ కర్ణాటక రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కూడా 2-ఏ సెక్షనుకు సవరణ చేసిన సరళిలోనే పారిశ్రామిక వివాదముల చట్టము, 1947 లోని 2-ఏ సెక్షన్, సబ్ సెక్షన్ (2)ను ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రమునకు వర్తింప చేయుటకై తగు విధంగా సవరించాలని నిర్ణయించడమైనది. ఈ చిన్న బిల్లును సభ ఏకగ్రీవంగా ఆమోదించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

అధ్యక్షా, కాంట్రాక్టు శ్రామికుల (క్రమబద్ధీకరణ మరియు రద్దు) చట్టము, 1970 ని సవరించుటకు మరియు ఆంధ్ర ప్రదేశ్ రాష్ట్రానికి వర్తింప చేయడానికి తీసుకొచ్చిన బిల్లు. దీని ప్రధానోద్దేశం ఉపాధి కల్పనను క్రమబద్ధీకరించుట, కాంట్రాక్టు శ్రామికుల సేవా షరతులను మెరుగుపరచుట వంటి వాటి కొరకు కాంట్రాక్టు శ్రామికుల (క్రమబద్ధీకరణ మరియు రద్దు) చట్టము, 1970 చేయడం జరిగింది. చట్టంలో క్యాంటీన్, విశ్రాంతి గదులు, ప్రాథమిక చికిత్సా సౌకర్యములు మొదలగు వాటికి సంబంధించినట్టి సంక్షేమ నిబంధనలు ఉన్నాయి. అలాగే ఉద్యోగుల భవిష్య నిధి అంటే ఇపిఎఫ్ ఈఎస్ఐ, యాక్సిడెంట్ల చట్టం, 1952 మరియు ఉద్యోగుల ప్రభుత్వ భీమా చట్టము, 1952 కూడా వర్తిస్తుంది. సరళీకరణ, ప్రైవేటీకరణ మరియు ప్రపంచీకరణల కారణంగా ప్రభుత్వ శాఖలతో సహా యాజమాన్యాలు ఎక్కువగా కాంట్రాక్టు శ్రామికులను నియమించుకొంటున్నాయి. ఉద్యోగ భద్రత లేనందున కాంట్రాక్టు శ్రామికుల కొరకు సామాజిక భద్రతా చర్యలను తీసుకోవాలని కార్మిక సంఘాలు మరియు కార్మికులు తరచూ డిమాండు చేస్తున్నారు. కాంట్రాక్టు శ్రామికుడికి ఆరోగ్య రక్షణ, ప్రమాద భీమా మరియు వృద్ధాప్యంలో భద్రత మొదలైనటువంటి అవసరమైన సామాజిక భద్రతలను కల్పించిన ఎడల అతడు సంస్థ కొరకు ఇంకా ఎక్కువగా పాటుపడతాడని యాజమాన్యాలు కూడా సదరు భద్రతా చర్యల పట్ల సానుకూలంగా ఉన్నారు. 20 లేక అంతకు ఎక్కువ మంది కార్మికులు నియమించబడిన సంస్థలకు మరియు 20 లేక అంతకు ఎక్కువ మంది కార్మికులను నియమించిన ప్రతి కాంట్రాక్టరుకు కాంట్రాక్ట్ శ్రామికుల (క్రమబద్ధీకరణ మరియు రద్దు) చట్టము, 1970 వర్తిస్తుంది. మరోవైపు 20 మంది కార్మికుల కంటే తక్కువ మంది ఉన్న కాంట్రాక్టరు వద్ద లేక సంస్థలలో నియమించబడిన కాంట్రాక్టు శ్రామికులకు శాసన అర్హత ఉండుట లేదు. అలాగే మన రాష్ట్రంలో 31.10.1988 తేదీ గల మహిళాభివృద్ధి, శిశు సంక్షేమ మరియు కార్మిక (కార్మిక- II) శాఖ వారి జీ.ఓ.ఎం.ఎస్.నెం.107 లో ప్రచురించిన రాష్ట్ర గజిట్ ద్వారా అయిదుగురు లేక అంత కంటే ఎక్కువ కార్మికులను నియమించుకొనినట్టి ప్రతి సంస్థకు మరియు ప్రతి కాంట్రాక్టరుకు ఈ చట్టమును వర్తింపజేయడం జరిగింది. అయితే, రాష్ట్రములోని చట్టపు పరిధిలోకి ఎక్కువ మంది కాంట్రాక్టు శ్రామికులను

తీసుకుని వచ్చేందుకు కార్మికుల సంఖ్యను తగ్గించుట వలన మినిమమ్ వేజెస్ వంటి సంక్షేమ చర్యల మూలంగా అనుకున్న లక్ష్యాలు కొంత మేరకు సాధించినప్పటికీ, ఉద్యోగుల భవిష్య నిధి మరియు ఉద్యోగుల ప్రభుత్వ బీమా చెల్లింపులను, ప్రత్యేకించి సదరు చట్టముల క్రింద సంస్థలను రిజిస్టరు చేయని సందర్భాల్లో కాంట్రాక్టర్లు చెల్లించకపోవడం పరిపాటైపోయింది. ఫలితంగా ఉద్యోగుల భవిష్య నిధి మరియు వివిధ నిబంధనల చట్టము, 1952 (1952లోని 19వ చట్టము మరియు ఉద్యోగుల ప్రభుత్వ బీమా చట్టము, 1948 (1948లోని 34వ చట్టము)లద్వారా సామాజిక భద్రతా చర్యలకు అర్హులైన కాంట్రాక్టు శ్రామికులు అట్టి ప్రయోజనాలను పొందలేకపోతున్నారు. కాబట్టి ఈ బిల్లును ఆమోదించవలసిందిగా గౌరవ సభ్యులను కోరుతున్నాను.

సా.6.40

శ్రీ ఎస్. వెంకట వీరయ్య: అధ్యక్షా, గౌరవ మంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన పారిశ్రామిక వివాదాల బిల్లు కార్మికుల హక్కులకు భంగం కలిగిస్తుంది, పారిశ్రామిక యాజమాన్యాలకు లాభం చేకూరుస్తుంది కనుక తెలుగుదేశం పార్టీ తరపున ఈ బిల్లును తీవ్రంగా వ్యతిరేకిస్తున్నాను. కనుక దీనిని సెలక్ష్ కమిటీకి పంపించాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. కారణం ఏమిటంటే ఈనాడు కార్మిక చట్టాలుగాని, కార్మికశాఖగాని కార్మికునికి పక్షాన నిలబడిన పరిస్థితి లేదు. ప్రధానంగా కార్మికుల వివాదాలు 20 సంవత్సరాలు కోర్టులలో నడుస్తున్నాయి కాబట్టి వారిని తొలగిస్తే 6 నెలల లోపే కోర్టులలో అప్పీలు వేసుకోవాలి లేకపోతే అప్పీలు వేయటానికి లేదనేది ఈ చట్టంయొక్క ఉద్దేశ్యం. అందుకనే మేము ప్రభుత్వాన్ని కోరేదేమంటే కనీసం 5 సంవత్సరాల టైమ్ ఇవ్వాలి. ఎవరైనా కార్మికునికి యాజమాన్యాలు తొలగించినప్పుడు ఇప్పుడు 20 సంవత్సరాల కాలపరిమితిని మరీ ఎక్కువని భావిస్తున్నారు కాబట్టి మరీ 6 నెలలు మాత్రమే పెట్టి కార్మికుని హక్కుకు భంగం కలిగించే విధంగా, పరిశ్రమల యజమానులకు లాభం కలిగించే విధంగా ఉండనద్దని మంత్రిగారికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. 6 నెలలను మినిమమ్ 5 సంవత్సరాలకు పెంచాలని మీద్వారా మంత్రిగారికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ఈనాడు కార్మికుడు కోర్టుకు వెళితే 20 సంవత్సరాలు అంటున్నారు. అదే కార్మికుడు తనకు సంబంధించిన హక్కుపైన యాజమాన్యాలపైన కోర్టుకు వెళితే అవి సంవత్సరాల తరబడి నడుస్తున్నాయి. అప్పుడు యాజమాన్యాలకు వ్యతిరేకంగా, కార్మికునికి అండగా ఇన్ని సంవత్సరాల లోపు ఉండాలని ఏమైనా పెట్టారా? అటువంటిది ఇందులో పెట్టలేదు. కార్మికునిపైన అయితే పెట్టారు, యజమానిపైన ఎందుకు పెట్టలేదు? దీనిని కూడా ఆలోచించవలసినదిగా కోరుతున్నాము. 6 నెలల అనేదానిని మేము పూర్తిగా వ్యతిరేకిస్తున్నాము.

రెండవ బిల్లు కాంట్రాక్ట్ కార్మికులకు సంబంధించి ఇచ్చారు. ఈనాడు అనేక డిపార్ట్మెంట్లలో సుమారు 25 లక్షల నుండి 30 లక్షలమంది కాంట్రాక్ట్ కార్మికులు పనిచేస్తున్నారు. ప్రభుత్వాన్ని, మంత్రిగారిని కోరేదేమంటే కార్మికుల సంక్షేమాన్ని మనం పట్టించుకోవాలి. 1970లో కాంట్రాక్ట్ కార్మికుల చట్టాన్ని ఏదైతే తీసుకువచ్చామో అది సక్రమంగా అమలుకావటంలేదు. ప్రాంతీయ అసమానతలు పెరిగిపోతున్నాయి. ఆ రకంగా కూడా ఇబ్బందులుపడుతున్నాము. కొన్ని పరిశ్రమలలో కోర్ యాక్టివిటీ, నాన్ కోర్ యాక్టివిటీ అనేవి ఉన్నాయి. అంటే పర్మనెంట్ నేచర్ వర్క్స్ మరియు తాత్కాలికంగా చేసే పనులని చెప్పవచ్చు. ఏ పని ఎవరితో చేయించాలో డిఫైన్ చేయబడింది. పర్మనెంట్ కార్మికులతో నాన్ కోర్ యాక్టివిటీ పనులు చేయించాలి, టెంపరరీ కార్మికులతో కోర్ యాక్టివిటీ పనులు చేయించాలి. ఈవిధంగా ఉన్నప్పటికీ కోర్ యాక్టివిటీ స్వభావం కలిగి ఉండి పర్మనెంట్ నేచర్ కలిగిన పనులన్నింటినీ నాన్ కోర్ యాక్టివిటీలో ఉండే టెంపరరీ కార్మికులతో పనిచేయిస్తూ వారియొక్క శ్రమదోపిడీ జరుగుతోంది. దీనిని నివారించాలని కోరుతున్నాను. కేంద్ర కార్మిక చట్టంలో కూడా ఈ

డిఫరెన్సియేషన్ ఉన్నది. దానిని ఈ రాష్ట్రంలో పకడ్బందీగా అమలుచేసేవిధంగా ఉండాలని ఈ సందర్భంగా విజ్ఞప్తిచేస్తున్నాను. బోనస్ చెల్లింపులో కూడా తీవ్రమైన అన్యాయం జరుగుతోంది. కాంట్రాక్టర్ మధ్యలో వదిలేస్తే ఇ.ఎస్.ఐ.గాని, పి.ఎఫ్.గాని చెల్లించే విధానం లేదు. ఎవరివద్ద మనం వసూలుచేస్తాము? ఒక సంస్థలో థర్డ్ పార్టీ క్రింద ఒక కాంట్రాక్టర్ ఉద్యోగులను నియమించటానికి అవకాశం ఉంటే అతను మధ్యలో వదిలేస్తే అక్కడ పనిచేస్తున్న కార్మికులను ఇ.ఎస్.ఐ.గాని, పి.ఎఫ్.గాని వచ్చే విధానం, యంత్రాంగం మీద వద్ద ఏమున్నదని నేను మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. బోనస్ చెల్లింపులో జరుగుతున్న అన్యాయాలను సవరించటానికి కాంట్రాక్టర్ మధ్యలో వదిలేసినప్పటికీ వారికి బోనస్ చెల్లింపు విషయంలోతగు రక్షణ కల్పించాలని మంత్రిగారికి విజ్ఞప్తిచేస్తున్నాను. కనీస వేతనాలు అమలుచేయటంలో లేబర్ డిపార్ట్మెంట్ పూర్తిగా విఫలం చెందుతోంది. ప్రభుత్వ ఉద్యోగులు ఎంతమంది ఉన్నారో అంతకంటే రెట్టింపు సంఖ్యలో సుమారు 25 లక్షలనుండి 30 లక్షల మధ్యలో కార్మికులు ఉన్నారని కార్మికశాఖ చెబుతోంది. కనీస వేతన చట్టాన్ని అమలుచేసేవిధంగా లేబర్ డిపార్ట్మెంట్ ఖచ్చితంగా పనిచేయాలి. కాంట్రాక్టర్ కాలపరిమితి ముగిసి లైసెన్స్ రెన్యూవల్ కు వస్తారో వారు ఇ.ఎస్.ఐ, పి.ఎఫ్. రెగ్యులర్ గా చెల్లిస్తున్నారా, లేదా అనేది చూసిన తరువాతనే వారి లైసెన్స్ రెన్యూవల్ చేసేందుకు యంత్రాగాన్ని ఉంచవలసినదిగా కోరుతున్నాను. కాంట్రాక్ట్ కార్మికుల పని స్వభావం, వారి కనీస వేతనాలు చాలా చోట్ల అమలుకావటంలేదు. ప్రభుత్వం చేసిన కనీస వేతన చట్టాలు చాలా డిపార్ట్మెంట్స్ లో అమలుకావటంలేదు. పర్యవేక్షణకు మనవద్ద ఎటువంటి యంత్రాంగం ఉందో చెప్పవలసినదిగా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. సెమిస్కిల్డ్ కార్మికునికి ఇంత ఇవ్వాలి, స్కిల్డ్ కార్మికునికి ఇంత ఇవ్వాలి, అన్ స్కిల్డ్ కార్మికునికి ఇంత ఇవ్వాలని మూడు కేటగిరీలుగా మనం జి.ఓ. ఇచ్చాము. అది సక్రమంగా అమలుజరుగుతుందా, లేదా చూడాలి. ప్రభుత్వ యంత్రాంగం మొత్తాన్ని నడిపే రాష్ట్ర రాజధాని హైదరాబాద్ లో ఉన్నటువంటి సెక్రటేరియట్ లోనే కనీస వేతన చట్టం అమలుకావటంలేదని చాలా కార్మికసంఘాలు ఆందోళన పెడుతున్నాయి. అందువలననే వీరి శ్రమ దోపిడీకి గురికాకుండా కనీస వేతనాలు అమలుజరిగేటట్లు తప్పనిసరిగా చూడవలసిన బాధ్యత కార్మికశాఖపైన ఉంది. ఇంకా సంవత్సరంపాటు బకాయిలు ఉన్నాయని చెబుతున్నారు. సుమారు 30 లక్షలమంది కాంట్రాక్ట్ కార్మికులు ఉన్న ఈ రాష్ట్రంలో వారి సంక్షేమం పేరుతో ప్రవేశపెడుతున్న ఈ చట్టం వారి సామాజిక అభివృద్ధికి ఉపయోగపడే విధంగా, వారి శ్రమదోపిడీ జరగకుండా, వారికి సక్రమమైన వేతనం వచ్చేవిధంగా, ఏ నేచర్ పని ఎవరు చేయాలని కార్మిక చట్టాలు చెబుతున్నాయో ఆ నేచర్ పనిచేసే విధంగా కఠినంగా చట్టాలు అమలుచేయటానికి ప్రభుత్వం కృషి చేయాలని ఈ సందర్భంగా తెలుగుదేశం పార్టీ తరపున విజ్ఞప్తి చేస్తూ నాకు ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలియచేస్తూ శెలవుతీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ కె. సాంబశివరావు: కాంట్రాక్ట్ కార్మికులకు సంబంధించి పారిశ్రామిక వివాదాల చట్టం 2010 ప్రకారం గతంలో వారి ఉద్యోగులనుండి వారిని రిట్రైండ్ చేసినా, టెర్మినేట్ చేసినా 20 సంవత్సరాలవరకు కోర్టులలో అస్త్రే చేసుకునే అవకాశం ఉండేది. ఆ అవకాశం కల్పించింది ఈ రాష్ట్రప్రభుత్వం కాదు. అది అనేకమంది కార్మికులు అనేక పద్ధతులలో సోరాటంచేసి సాధించుకున్నారు. బ్రిటీష్ వారి కాలంనుండి సోరాటాలు చేసి తద్వారా 1947 ఇండస్ట్రియల్ డిస్ప్లూస్ యాక్ట్ ను సంపాదించుకున్నారు. మన భారతదేశం మొత్తానికి అవకాశం కల్పించబడిన చట్టం అది. ఆ చట్టాన్ని మార్చి తద్వారా అచ్చమైన కార్మిక వ్యతిరేక, పేదల వ్యతిరేక ప్రభుత్వం ఈ ప్రభుత్వమని అనిపించుకోవటానికి ఈ ప్రభుత్వం ముందుకు వస్తున్నది. దానికి మా జిల్లాకు సంబంధించిన మా మిత్రులు, పెద్దలు వెంకటరెడ్డిగారి పేరుతో ఈ బిల్లు రావటం శోచనీయంగా నేను భావిస్తున్నాను. Of course, he is part of the government. In a lighter way, I am saying like that. వారు కార్మికశాఖామంత్రి. మా జిల్లా అంతా కార్మికుల మయం. ఇటువంటి బిల్లు ఎంత అన్యాయం

అంటే కార్మికులకు కొత్త సౌకర్యాలు కల్పించవలసినదిపోయి కార్మికులకు ఉన్న సౌకర్యాలను తీసివేయటంవలన మీకు వచ్చే ఉపయోగం ఏమిటో నాకు అర్థంకావటంలేదు.

సా.6.50

అంటే ఇది ప్రైవేటు పారిశ్రామికవేత్తలకు మేలు చేయడానికే ఉద్దేశించబడింది. వారిపై ఎవ్వరూ కూడా కోర్టులకు వెళ్లకుండా ఉండడానికి ఉద్దేశించబడింది. ఇక్కడ స్పెసిఫిక్ గా మెన్షన్ చేశారు, నాబార్డు అని, ఆర్టిసి అని మొదలైనవి మెన్షన్ చేశారు. ఆర్టిసి లో పని చేసే ఉద్యోగుల్లో సాధారణంగా చదువుకోని వాళ్లే ఎక్కువగా వుంటారు. వాళ్లు టైముకు అపై చేసుకోలేదని చెప్పి ఉన్న హక్కులను కాలరాచే పద్ధతి చాలా తప్పు . అందువల్ల ఉన్న దానిని యధాతథంగా ఉంచవలసిందే. గతంలో ఏవిధంగానైతే 20 సంవత్సరాల వరకు అవకాశం కల్పించబడిందో ఆవిధంగానే ఉండనీయండి. ఐదేళ్లని, పదేళ్లని ముక్తాయంపులు ఇవ్వవలసిన అవసరం లేదు. ఖచ్చితంగా యధాతథంగా ఈ చట్టాన్ని కొనసాగించాలని మేము కోరుతున్నాం .

ఇక రెండో చట్టం - కాంట్రాక్ట్ శ్రామికుల క్రమబద్ధీకరణ మరియు రద్దు, 2010 చట్టం . ఇది తేనె పూసిన కత్తి లాంటిది. ఇది చదువుతుంటే అవుట్ సోర్సింగులో, కాంట్రాక్ట్ పద్ధతిలో పని చేసే కార్మికుల సంక్షేమం కోసం, శ్రేయస్సు కోసం ఈ గవర్నమెంటు కట్టుబడి ఉందనే విధంగా వుంది, లోతులోకి వెళ్లకుండా చదివితే మాత్రం ఆవిధంగానే అనిపిస్తుంది. కానీ దీని అర్థం ఏమంటే, క్రమేపీ ప్రభుత్వ ఉద్యోగస్తులను ఊడబెరికి వారి స్థానంలో అవుట్ సోర్సింగ్ ఉద్యోగస్తులను, అవుట్ సోర్సింగ్ కార్మికులను పెట్టుకోవాలనే కుట్ర ఇందులో ఇమిడి వుందని ప్రభుత్వానికి తెలియజేస్తున్నాను. ఎందుకంటే గత పది సంవత్సరాల నుంచి చదువుకున్నవాడికి కొత్తగా ఒక ప్రభుత్వ ఉద్యోగం కూడా రాలేదు. ఉన్న ఉద్యోగాలను తీసిస్తున్నారు. ఖాళీ అయిన వాటి స్థానంలో అవుట్ సోర్సింగ్ ఉద్యోగులను నింపుతున్నారు. వారిలో తిరుగుబాటు రాకుండా ఉండడం కోసం ఈవిధంగా పైపై మెరుగులతో ఇటువంటి సౌకర్యాలు కల్పిస్తున్నారు. ప్రధానమైన ఈ చట్టానికి అనుగుణంగా **Principal employer** దగ్గర పని చేసే కార్మికునికి అవసరమైన సౌకర్యాలు కల్పించడం లేదు. యాక్సిడెంట్ అయి ఆ కార్మికుడు చనిపోయాడుకోండి, ఆ ఫ్రీస్లివల్ ఎంప్లాయర్ ఏమంటాడంటే - అది నా పరిధిలోకి రాదని అంటున్నాడు. పాల్వంచ మున్సిపాలిటీ పరిధిలో పని చేస్తున్న అవుట్ సోర్సింగ్ కార్మికుడు చనిపోయాడు - అప్పుడు ఆ పాల్వంచ మున్సిపాలిటీ అధికారులు ఏమన్నారంటే, వెళ్లి ఆ కాంట్రాక్టర్ ను అడుక్కోండి, కాంట్రాక్టర్ దయతలచి ఏదైనా ఇస్తే తీసుకోండిని చెబుతున్నారే తప్ప ఫ్రీస్లివల్ ఎంప్లాయర్ అతన్ని తన కార్మికుడిగా యాక్సెప్ట్ చేయడం లేదు.

ఇంతకు ముందు సెజ్ లో కార్మిక యూనియన్లు పెట్టుకోకుండా చేశారు. మొన్న నూతన పారిశ్రామిక విధానం పెట్టారు. అందులో నమ్మెను నిశేధించారు, నమ్మె చేయడం నేరంగా చెబుతోంది ఆ చట్టం . తడా లో అపాచీ అనే మల్టీ నేషనల్ ఫ్యాక్టరీ ఒకటుంది . అక్కడ కార్మికులకు సరైన సౌకర్యాలు లేవని, కార్మికులు ఇచ్చిని కంప్లెయింట్ మీద వెరిఫై/ఇన్వెస్ట్ చేయడానికి వెళ్లిన లేబర్ ఇన్స్పెక్టర్ ను ఆ యాజమాన్యం మెడబట్టి బయటకు నెట్టింది. కలెక్టర్ కూడా మా ఫ్యాక్టరీలోకి రావడానికి వీలు లేదని ఆ యాజమాన్యం స్పష్టంగా చెప్పింది. అంటే మీప్రభుత్వానికి కూడా ఇటువంటి చట్టాలను ఉల్లంఘించే వారి దగ్గరికి వెళ్లే అవకాశం లేకుండా ఉంది. తాడివత్రి నిషయం కూడా గత సెషన్ లో పెద్ద ఇష్యూగా చర్చ జరిగింది. అక్కడ ఆల్ట్రాటెక్ అనే ఫ్యాక్టరీ ఒకటుంది. కనీసం యూనియన్ పెట్టుకుంటామంటే, పెట్టుకోవడానికి వీలు లేదని చెప్పి మూడు వందల

మంది మహిళా కార్మికులను జైలుకు పంపించారు, బెయిల్ లేకుండా చేశారు. దానికి సాక్షాత్తు ఇక్కడ వున్నటువంటి ఒక పెద్దాయన సపోర్టు కూడా వుంది. అక్కడ యూనియన్ పెట్టించడంకోసం మాపార్టీ రాష్ట్ర సెక్రటరీ నారాయణగారు పోతే ఆయనను కూడా లోపలికి రానియకుండా నెట్టిేశారు. ఉన్న సౌకర్యాలు తీసేస్తూ, ఉన్న చట్టాలను కాలరాస్తూ, ఉన్న హక్కులను కాలరాస్తూ పైపై మెరుగులతో ఏదో చేస్తున్నామని చెప్పడం ఒట్టి బూటకం, ఇది ఒట్టి నాటకం, కార్మికులను మభ్యపెట్టే పద్ధతి తప్ప మరొకటి కాదు. మీరు నిజంగా కార్మికుల వక్షపాతి అయితే అవుట్ సోర్సింగ్ నిధానాన్ని రద్దు చేయండి. టోటల్ గా కాంట్రాక్ట్ కార్మికుల సిస్టంను రద్దు చేయండి నిజంగా మీరు కార్మికుల వక్షాన ఉంటే. ఖాళీగా వున్న ప్రభుత్వ ఉద్యోగాలను నింపండి నిజంగా మీరు కార్మిక వక్షపాతైతే అని మనవి చేస్తూ in toto , we are opposing this Bill.

శ్రీ జి. కిషన్ రెడ్డి : అధ్యక్షా, ప్రభుత్వం ప్రవేశపెట్టిన బిల్లు ఏదైతే వుందో అది పూర్తిగా కార్మిక వ్యతిరేక బిల్లు.. ఎందుకంటే ఇంతకు ముందువున్న చట్టం మనమెవరమో పెట్టిన చట్టం కాదు, 1947లో డాక్టర్ బి.ఆర్. అంబేద్కర్ గారు స్వయంగా ఈదేశంలో వున్న కార్మికులకు ఇచ్చిన హక్కు. ఆ హక్కుకు తూట్లు పొడవడం కోసం ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. ఉద్యోగం నుంచి తొలగించబడిన కార్మికుడు సెక్షన్-2ఎ క్రింద లేబర్ కోర్టుకు వెళ్లడానికి ఎలాంటి సమయ నిర్ధారణ ఇప్పుడు లేదు. అటువంటిది మీరెందుకు ఈరోజు పెట్టవలసి వచ్చిందని అడుగుతున్నాను. ఈరోజు చాలా మంది పేద కార్మికులున్నారు. వాళ్లు కోర్టుకు వెళ్లడానికి అవకాశం ఉండదు. ఎందుకంటే వారిలో చాలామంది నిరక్షరాస్యులుంటారు. ఆర్థిక సెసులుబాటు లేని కార్మికులుంటారు. వాళ్లను యాజమాన్యం భయపెడుతుంది కోర్టుకెళ్లకుండా, మేనేజ్మెంటు వాళ్లు ప్రలోభపెడుతున్నారు. ఉద్యోగం నుంచి తొలగించబడిన కార్మికుడు సదరు ఉత్తర్వును సవాలు చేస్తూ ఆరు మాసాల లోపు లేబర్ కోర్టుకు వెళ్లవలసి వుంటుందని ఈ బిల్లులో పొందుపరిచారు, కానీ వాళ్లు ఆరు నెలలలోపు కోర్టుకు వెళ్లలేరు. అనాడు డాక్టర్ బి.ఆర్. అంబేద్కర్ గారు రాజ్యాంగం రాసినప్పుడే 1947లోనే చేయబడిన చట్టం ఇది. అందులో 20 ఏళ్ల తర్వాత కూడా కార్మికుడు కోర్టుకెళ్లే అవకాశం కల్పించబడింది. ఒకవేళ మీరు దీన్ని తగ్గించాలనుకుంటే ఒక ఐదేళ్లు తగ్గించండి గానీ ఆరు మాసాల లోపు కోర్టుకు వెళ్లవలసి వుంటుందని చెప్పడం సరైనది కాదు. కర్ణాటకలో ఈవిధంగా ఆరు మాసాలకు సవరించినట్లుగా మీరు చెబుతున్నారు. దాన్ని మార్చవలసిన అవసరం వుంది. ఆరు నెలల లోపు ఉద్యోగం నుంచి తొలగించబడిన కార్మికుడు కోర్టుకు వెళ్లాలని చెబుతున్నారే, మరి ఒక కార్మికుడు కోర్టుకు వెళితే ఆ కేసును ఎన్ని సంవత్సరాలలో పరిష్కారం చేస్తున్నారు? దాని గురించి ఆలోచన చేశారా? కార్మికుడు ఏడు సంవత్సరాల పాటు కోర్టుల చుట్టూ తిరుగుతున్నా, మేనేజ్మెంటుతో కుమ్మక్కైన అధికారుల మూలంగా జడ్జిమెంటు రావడం లేదు. సరైన న్యాయం జరగడం లేదు. ఏడెనిమిది సంవత్సరాలపాటు కార్మికులు కోర్టుల చుట్టూ తిరుగుతున్నారు, ముందు ఆవిషయం గురించి ఆలోచించండి. వారికి న్యాయం చేయడానికి ఆలోచన చేశారా? మేనేజ్మెంటు వాళ్ల కోసం మాత్రం చట్టం తీసుకొస్తారు గానీ కార్మికులకు న్యాయం చేసే విషయం పట్టించుకోరు. కాబట్టి ఇది ఒక నల్ల చట్టం. ఇప్పుడు మనం 2010 సంవత్సరంలో వున్నాం, 2003వ సంవత్సరం నుంచీ కేసులు పెండింగులో వున్నాయి. తమకు న్యాయం జరగడం లేదని, తమకు రావలసిన పేమెంటు, జీతభత్యాల గురించి కోర్టులకు వెళ్లిన కార్మికుల కేసులు 2003 నుంచి ఇప్పటి వరకు కోర్టుల్లో పెండింగులో వున్నాయి. కార్మికులకు న్యాయం చేసే చట్టాలు తీసుకరండి. కోర్టుల సంఖ్య పెంచండి. గోదావరిఖనిలో లేబర్ కోర్టు వుంది, అక్కడ ఒక సంవత్సరం నుంచి జడ్జి లేరు. ఆ విషయాలు పట్టించుకోదు ప్రభుత్వం, దాని గురించి ఆలోచన వద్దు మీకు? ఒక సంవత్సరం నుంచి ఆ లేబర్ కోర్టులో జడ్జి లేరు. సింగరేణి కాలరీస్ ఎంత పెద్ద వ్యవస్థో అందరికీ తెలుసు, అలాగే అక్కడ సిర్పూర్ పేపర్ మిల్ వుంది. అక్కడ కార్మిక వివాదాలు/కేసులున్నాయి, కోర్టుల చుట్టూ

తిరుగుతున్నారు గానీ అక్కడ జడ్జి లేరు. ఒక సంవత్సరం కాలంగా కోర్టుకు జడ్జి లేకుంటే ఎలా? రాష్ట్రంలో 12 లేబర్ కోర్టులు మాత్రమే వున్నాయి, వాటినే ఇండస్ట్రియల్ ట్రిబ్యూనల్స్ అంటారు. జిల్లాకు ఒక లేబర్ కోర్టు కావాలి. ఆ రకంగా లేబర్ కోర్టుల సంఖ్య పెంచండి. కార్మికులకు న్యాయం చేయడం కోసం ప్రయత్నించవలసిన అవసరం వుంది. ప్రతి జిల్లాకు ఒక లేబర్ కోర్టు కావాలి. ఒక అమెండ్మెంటు తీసుకరండి. కార్మికులు కోర్టుకెళితే ఒక ఆరు మాసాలలోపు తీర్పు రావాలని చెప్పి చట్టాన్ని తీసుకరండి. అప్పుడు కార్మికులు హర్షిస్తారు, ఈ ప్రభుత్వం కార్మిక సంక్షేమం కోసం పనిచేస్తోందని అనుకుంటారు. అది గాకుండా - ఆరు నెలల లోపు మీరు కోర్టుకెళ్లకపోతే మీ బతుకంటే అని చెప్పడం ఏదైతే వుందో అది సరైనది కాదు. నిజంగా మీకు పేద కార్మికులు, ప్రజల మీద ప్రేమ వుంటే ఆరు నెలల్లో జడ్జిమెంటు వచ్చే ఏర్పాటు చేయండి. ఒక కార్మికుడు బర్దీరఫ్ అయితే , ఏడు సంవత్సరాల పాటు కోర్టుల చుట్టూ తిరుగుతూంటే, ఇక ఉద్యోగం చేసుకోనక్కర్లేదా? జీవితాంతం కోర్టుల చుట్టే తిరగాలా? 2003 నుంచి కేసులు పెండింగులో వున్నాయి . కార్మికులకు న్యాయం చేయవలసిన ప్రభుత్వం ఈ రకమైన పద్ధతుల్లో వ్యవహరించడం మంచిది కాదు. అధ్యక్షా, కార్మికులకు గుండెలాంటిది ఈ చట్టం .

రా.7.00

1947లో చేసిన చట్టం కార్మికులకు గుండెలాంటిది. ఆ గుండెను ఆపివేయడానికి మీరు ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. ప్రభుత్వం దీని గురించి పునరాలోచన చేయాలని కోరుతున్నాను. రాష్ట్రంలో కార్మికుల కోసం పోరాటం చేస్తున్న అనేక సంఘాల అభిప్రాయాలు తీసుకోండి. కార్మిక సంఘాలకు, కార్మిక సంక్షేమానికి వ్యతిరేకంగా ఉన్నటువంటి మేనేజ్మెంట్కు, పారిశ్రామికాలకు అనుకూలమైన చట్టాన్ని తీసుకువస్తున్నారు. కొన్ని మేనేజ్మెంట్లు, ఆర్టిసి చెప్పిందని ఈ చట్టం తెస్తున్నారు. ఈ చట్టం వల్ల ప్రయివేటు పరిశ్రమలలో పనిచేస్తున్న కార్మికుల గురించి అనేకమందిని బలవంతంగా తొలగిస్తారు. ఆట్రాటెక్ కంపెనీలో మహిళలను కొట్టి అటెంప్టివ్ మర్డర్ కేసు పెట్టి జైలుకు పంపించారు. మేనేజ్మెంట్లు అంత భయంకరంగా ప్రవర్తిస్తాయి. అటువంటి ఆరు నెలల లోపల కేసు వేయాలంటే అవకాశం ఉండదు. మేనేజ్మెంట్ ప్రయివేటు సైన్యాన్ని పెట్టి కార్మికులను హత్య చేసిన సంఘటనలున్నాయి. కార్మికులకున్న ఏకైక చట్టం, వారి హక్కులను కాలరాస్తున్నారు. వారు ఇన్ని సంవత్సరాల నుండి పనిచేస్తున్నారంటే ఈ చట్టం వల్లనే . కాబట్టి ఈ చట్టాన్ని మార్చకండి. అవసరమైతే సెలెక్ట్ కమిటీకి పంపి కార్మిక సంఘాల అభిప్రాయాలు సేకరించి నిర్ణయం తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ జూలకంటి రంగారెడ్డి: పారిశ్రామిక వినాదాల చట్టం . యజమానులకు, కార్మికులకు మధ్య వచ్చే వినాదాలను పరిష్కారం చేయడానికి సంబంధించిన చట్టం . లేబర్కోర్టులో, ఇతర న్యాయస్థానాలలో కేసులు 20 సంవత్సరాల నుండి ఉంటేనే కార్మికులకు న్యాయం జరగడం లేదు. ఆరు మాసాలు అని పెట్టడం వల్ల కార్మికులకు మరింత అన్యాయం జరుగుతుంది. కార్మికునికి న్యాయం చేయాలని ప్రభుత్వానికి చిత్తశుద్ధి ఉంటే, కార్మికుడిని పని నుండి తీసి వేసినా, అన్యాయం జరిగిందని కోర్టుకు వెళ్లినప్పుడు ఆ కేసును ఆరు నెలల లోపల పరిష్కారం చేయడం బిల్లు తెస్తే కార్మికులకు న్యాయం జరుగుతుంది. కార్మికులకు న్యాయం జరిగేలా బిల్లు తేవాలి. కాని ఈ బిల్లు వల్ల యజమానులకు లాభం జరుగుతుంది. కార్మికులకు చాలా నష్టం జరుగుతుంది. ఏ కార్మికుడికి అయినా న్యాయస్థానానికి వెళ్లడానికి డబ్బు లేకపోవచ్చు, ఏదైనా జబ్బు రావచ్చు అటువంటి

సమయంలో ఆరు మాసాలు దాటకూడదంటే వారికి చాలా అన్యాయం జరుగుతుంది. దీనిని మేము వ్యతిరేకిస్తున్నాము. దీనిని వాపసు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

కాంట్రాక్టు కార్మికులకు సంబంధించిన క్రమబద్ధీకరణ మరియు రద్దు చట్టం . దీనిని బలపరుస్తున్నాము. కొంత వరకు కార్మికులకు న్యాయం జరుగుతున్నప్పటికీ, ప్రభుత్వ డిపార్ట్మెంట్సులో పర్మినెంట్ ఉద్యోగులు, పర్మినెంట్ కార్మికులు తగ్గిపోతున్నారు. కాంట్రాక్టు కార్మికులను పెద్ద సంఖ్యలో నియమించి వారితో వెట్టి చేయించుకోవడం జరుగుతుంది. వారికి కనీస వేతనాలు అమలు కావు. పెరుగుతున్న ధరలకు అనుగుణంగా వారికి జీతభత్యాలు పెరగవు. ఉద్యోగ భద్రత, ఆరోగ్య భద్రత ఉండదు. చట్టాలను తయారుచేసిన మనమే ఆ చట్టాలను అమలు చేయకపోతే ప్రభుత్వ యంత్రాంగం ఎందుకు, అధికారులు ఎందుకు, ఈ జి.ఓ.లు ఎందుకు అని వారు ప్రశ్నిస్తున్నారు. ప్రభుత్వమే స్వయంగా చట్టాలను, జి.ఓ.లను తీసుకువస్తుంది. వివిధ డిపార్ట్మెంట్సులో పని చేస్తున్న కాంట్రాక్టు ఉద్యోగులతో, అవుట్ సోర్సింగ్ ఉద్యోగులతో వెట్టి చాకిరీ చేయించుకుంటుంది. చట్టాలను తీసుకువచ్చిన వారు అమలు చేయని పరిస్థితి ఉంటే ప్రయివేటు యజమానులు ఎలా అమలు చేస్తారు? వాస్తవంగా ఐదు సంవత్సరాల సర్వీసు పూర్తి అయిన తరువాత వారికి పర్మినెంట్ కార్మికులుగా, పర్మినెంట్ ఉద్యోగులుగా నియమించాలని చట్టంలో ఉంది.

వివిధ డిపార్ట్మెంట్సులో సుమారు ఐదు లక్షల మంది ఐదు సంవత్సరాల నుండి కాంట్రాక్టు సిస్టమ్లో పని చేస్తున్నారు. కొంతమంది 20 సంవత్సరాల నుండి పనిచేస్తున్నారు. వారు రిటైర్ అయ్యే వయస్సు వచ్చినా వారికి ఇంతవరకు పర్మినెంట్ కాలేదు. వారి పిల్లలు పెద్దవాళ్ళై పెళ్లి చేసే వయస్సు వచ్చినా వారికి పర్మినెంట్ కాలేదు. ఈ రోజు సుమారు 30 వేల మంది మున్సిపల్ వర్కర్స్ వచ్చారు. ప్రభుత్వం ప్రత్యేకంగా ఆలోచించాలి. మనం చేసిన చట్టాలను మనమే అమలు చేయకపోతే ప్రయివేటు యజమానులు ఏవిధంగా అమలు చేస్తారు? వారితో మనమే వెట్టి చేయించుకుంటుంటే ప్రయివేటు యజమానులు వారిని ఎలా చూస్తారు? కాంట్రాక్టు ఉద్యోగుల క్రమబద్ధీకరణలో కొంతవరకు న్యాయం జరుగుతున్నప్పటికీ, వీటిని అమలు చేసే విషయంలో లేబర్ డిపార్ట్మెంట్ పూర్తిగా విఫలం అవుతుంది. ప్రభుత్వ అజమాయిషీ తగ్గిపోతుంది. చట్టపరమైనవి ఏవీ అమలు చేయడం లేదు. పెరుగుతున్న ధరలకు అనుగుణంగా జీతభత్యాలు ఇవ్వడం లేదు. ప్రపంచ కార్మికులందరూ కలిసి కార్మికుల పని సమయాన్ని 8 గంటలు చేయడం జరిగింది. అయినా కార్మికులతో 12 గంటల నుండి 14 గంటల వరకు పని చేయించుకుంటున్నారు. సా.7.00 గంటల నుండి తెల్లవారి ఉ.7.00 గంటల వరకు మున్సిపల్ వర్కర్స్ తో పని చేయించుకుంటున్నారు. అటువంటి వారికి రూ.3 వేలు కూడా ఇవ్వడం లేదు. రూ. రూ.1500 మాత్రమే ఇస్తున్నారు. వారి ఆరోగ్యాలు పాడవుతున్నాయి. వారు మనుషులుగా బ్రతకాలంటే కనీస వేతనాలు ఇవ్వాలి. కనీసం ప్రభుత్వ శాఖలలో పని చేస్తున్న ఉద్యోగులకు, కార్మికులకు న్యాయం చేయాలి. వారి ఆరోగ్యాన్ని కాపాడాలి. కనీసం మానవతా ధృ క్షణంతో ఆలోచన చేసి తగు చర్యలు తీసుకోవాలని ఈ సందర్భంగా నూచన చేస్తున్నాను.

శ్రీ కురసాల కన్నబాబు: ఇది కార్మికుల హక్కులను హరించడం లాంటిది. ఒక రకంగా ఇన్ హ్యూమన్. ఒక చిన్న సంఘటన చెబుతాను. పది రోజుల క్రితం నేను ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్న నా నియోజక వర్గంలో ఒక సంఘటన జరిగింది. ఒక ఎడిబుల్ రిఫైనరీలో ఏడు సంవత్సరాల క్రితం ఒక ప్రమాదం జరిగి, ఆ బాయిలర్ లో ఉన్న వేడినూనె ఒక కార్మికుడి మీద పడి మొత్తం కాలిపోయాడు. అప్పుడు హాస్పిటల్ లో జాయిన్ చేసి వైద్యం అందించారు. తరువాత మా వద్దకు రా అని అతనిని జాబ్ లో జాయిన్ చేసుకున్నారు. తరువాత కొన్ని రోజుల

తరువాత నువ్వు పనికిరావు, పని చేయవద్దని గత ఏడాది కాలం నుండి వేదిస్తున్నారు. ఆయన ప్రజాప్రతినిధుల వద్దకు వెళ్లి తన సమస్యను చెబుతుంటే ఆయనకు నోటీసు ఇచ్చారు. నువ్వు మా దగ్గర సరిగా పనిచేయకుండా వేరే విధంగా సంపాదించుకుంటున్నావని తెలిసింది.

రా.7.10

అధ్యక్షా, వేరే సంపాదన ఏమిటంటే, అతను రిక్సా తొక్కి సంపాదిస్తున్నాడంట. అఫీషియల్గా, రికార్డైడ్గా అతనికి ఒక నోటీసు ఇచ్చారు. ఏడు ఏళ్ల తరువాత అతనికి జరిగిన అన్యాయాన్ని ప్రశ్నించాలంటే ఈ చట్టం వచ్చిన తరువాత అవకాశం ఉండదు. ఇలాంటి సంఘటనలు జరిగితే దీనికి ఎవరు బాధ్యత వహిస్తారు? ఆరు నెలల లోపు మీరు సెటిల్ చేసుకోండి అనంటున్నారు. మళ్ళీ నువ్వు ఆరోగ్యవంతుడివి అయిన తరువాత రా, జాయిన్ అవు, నీకు ఉద్యోగం ఇస్తాము అని మళ్ళీ అతనిని జాయిన్ చేసుకున్నారు. కొంత కాలం నడిపించారు. ఏ డిస్చార్జ్ లేకుండా అతనికి ఎలాంటి నష్టపరిహారం ఇవ్వకుండా ఆ రిపైసరికి సంబంధించిన వారు నడిపించారు. ఇప్పుడు అతనిని ఉద్యోగం నుండి తీసివేశారు. ఇలాంటి చట్టం వచ్చిన తరువాత అతను ఎవరికి చెప్పుకోవాలి? కేవలం ఏదో ఆర్.టి.సికి ఇబ్బంది వచ్చిందని, నాబార్డ్కు ఇబ్బందులు వచ్చాయని ఇలాంటి చట్టాలు తెస్తే బయట ఉన్న కార్మికుల ఇబ్బందులను ఎవరు పరిష్కరిస్తారని ఈ సందర్భంగా మేము ప్రశ్నిస్తున్నాము. ఇది సబబు కాదు. ఆరు నెలల సమయం అంటే సరిపోదు. ఇరవై ఏళ్లు తరువాత డిస్చార్జ్ వస్తుంది కాబట్టి ఆరు నెలలు, మూడు నెలలు అంటే కరెక్ట్ కాదు. ఒక కార్మికునికి అన్యాయం జరిగితే, అతను ఎప్పుడైనా సరే పరిష్కరించుకునే విధంగా అతనికి అవకాశం ఇవ్వాలి. వారి హక్కులను కాలరాయడం అనేది కరెక్ట్ కాదని మా పార్టీ తరపున స్పష్టంగా చెప్పదలచుకున్నాను. కొన్ని కేసులు ఏళ్ల తరబడి నడుస్తున్నాయి. అలాంటి సందర్భంలో ఆరు నెలలని పెట్టడం అనేది ఏ విధంగా కూడా సమంజసం కాదు. ఏదైనా ఇంపార్టెంట్ కేస్ వచ్చినప్పుడు కొత్తవి పెట్టలేకపోతే ప్రత్యేకంగా కార్మిక కోర్టులను పెట్టవచ్చు. దానికి ఏదైనా ఒక సిస్టమ్ను ఇంప్లెమెంట్ చేయకపోతే కష్టం. కార్మికులకి ఉండేకొద్దీ కాంట్రాక్ట్స్ తప్పించి, ఎవరినీ తీసుకునే పరిస్థితి ఉండదు. కొత్తగా వచ్చిన ఇండస్ట్రీలో అవుట్ సోర్సింగ్ ద్వారానే కార్మికులను తీసుకుంటున్నారు. ఎవరికీ బాధ్యత లేదు. చాలా పెద్ద మల్టీ నేషనల్ కంపెనీస్ ఉన్నాయి. వాళ్లు ఇక్కడ ఉన్న లోకల్ లీడర్స్ని, లోకల్ ప్రజాప్రతినిధులతో మీరు ఒక సంస్థను పెట్టుకోండి, మీ దగ్గర నుండి ఎంప్లాయిస్ తీసుకుంటాము, మీకు ఆదాయం వస్తుందని ప్రలోభ పెట్టి వారి దగ్గర నుండి తీసుకున్నారు. డిస్చార్జ్ వస్తే లోకల్గా వారు చూసుకుంటారనే ఉద్దేశ్యంతో ఆ విధంగా చేస్తున్నారు. ఇలాంటి పరిస్థితులు భవిష్యత్లో మనకు ఇంకా పెరిగే అవకాశాలున్నాయి. ఈ తరుణంలో ఇలాంటి చట్టాలు తీసుకురావడం సబబు కాదు. మా పార్టీ తరపున దీనికి మేము నిరసన తెలియజేస్తున్నాము. దయచేసి ఒక హ్యూమన్ యాంగిల్లో మార్పుచేసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. అదే విధంగా మీరు మరొక చట్టాన్ని ప్రవేశపెట్టారు. ఈ కాంట్రాక్ట్ శ్రామికుల క్రమబద్ధీకరణ చట్టాన్ని మేము సపోర్ట్ చేస్తున్నాము.

శ్రీ ఎస్. వెంకట వీరయ్య: అధ్యక్షా, రెండవ బిల్లుకు ప్రాబ్లమ్ లేదు. ఆరు నెలలు అని అంటున్నారు, దాని మీద కొంచెం క్లారిటీ కావాలి. రెండు బిల్లులు కలిపి తీసుకున్నారు. ఒక దాని మీద మాకు వ్యతిరేకత ఉంది కాబట్టి కలిపి చెప్పకుండా

MR. DEPUTY SPEAKER: We will take the Bill separately.

శ్రీ రాంరెడ్డి వెంకటరెడ్డి : అధ్యక్షా, వెంకట వీరయ్య గారు, సాంబశివ రావు గారు, కిషన్ రెడ్డి గారు, రంగారెడ్డి గారు, కన్నబాబు గారు మాట్లాడారు. ఒక విషయంలో రంగారెడ్డి గారు, కన్నబాబు గారు హర్షించినందుకు ప్రత్యేకంగా ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. ఆరు నెలల లోపు అసీల్ చేస్తే ఎలాంటి కారణాలు కోర్టుకు చెప్పనవసరం లేదు. ఆరు నెలల తరువాత అసీల్ చేస్తే, ఎందుకు ఆరు నెలల లోపు అసీల్ చెయ్యలేదనే కారణం చెబితే దీని మీద అసీల్ చెయ్యడానికి ఎలాంటి కాలవరమితి లేదని గౌరవసభ్యులకు మనవిచేస్తున్నాను. ఈ ప్రభుత్వం కార్మికుల సంక్షేమం కోసం కచ్చితంగా పనిచేస్తుంది. ఒక చిన్న ఎగ్జాంపుల్ చెబుతాను. బిల్డింగ్ కాంట్రాక్టర్, వర్కర్స్ విషయంలో ప్రత్యేకంగా వెల్ఫేర్ బోర్డ్ని పెట్టడం జరిగింది. ఒకవేళ కార్మికుడు అకస్మాత్తుగా చనిపోతే రెండు లక్షల రూపాయల నష్టపరిహారం, కార్మికుడు అంగవికలాంగుడైతే యాభై వేల రూపాయలు, సహజ మరణం అయితే ముప్పై నుండి ముప్పై అయిదు వేల రూపాయల నష్టపరిహారాన్ని అందిస్తున్నాము. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ఈ మధ్య అంటే మే, 1వ తేదీన అనౌన్స్ చేయడం జరిగింది. వ్యవసాయ కూలీలకు తొంభై రోజులు పని కల్పించే విధంగా ఒక చట్టాన్ని తీసుకురావడం జరిగింది. కన్స్ట్రక్షన్ వెల్ఫేర్ బోర్డ్ ఏ విధంగా ఉందో అదే విధంగా భవిష్యత్లో ఎవరైతే ఉపాధి హామీ కూలీలు తొంభై రోజులు పనిచేస్తారో, వారిని కూడా కార్మికులను చెయ్యాలని ప్రభుత్వ ఉద్దేశ్యం. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు మే 1వ తేదీన అనౌన్స్ చేయడం జరిగింది. అదే విధంగా కిషన్ రెడ్డి గారు మాట్లాడారు. దానికి సంబంధించి అధికారులతో మాట్లాడి, ఎందుకు పెండింగ్లో ఉందో తెలుసుకొని తప్పకుండా పరిష్కరించడానికి ప్రయత్నం చేస్తానని మనవి చేసున్నాను. అదే విధంగా ప్రభుత్వ శాఖల్లోని అవుట్ సోర్సింగ్ ఉద్యోగస్తుల విషయంలో ప్రభుత్వం చెల్లిస్తున్న ప్రభుత్వ బీమా, ఉద్యోగస్తుల భవిష్య నిధి వాటా మొత్తాన్ని కాంట్రాక్టర్లు తినకుండా, జాగ్రత్త వహించడం మరియు ఉద్యోగుల నుండి ఇ.పి.ఎఫ్, ఇ.ఎస్.ఐకి సంబంధించి వారి వంతు వాటాను వసూలు చేసి సంబంధిత సంస్థలకు చెల్లించే విధంగా ప్రైవేట్ యాజమాన్యాన్ని కట్టడి చేసి మన రాష్ట్రంలోని సామాజిక భద్రతను విస్తరించడమే ఈ బిల్లు యొక్క ప్రధాన ఉద్దేశ్యం. సెక్షన్ 9కి ప్రతిపాదన సవరణ - ప్రధాన యజమానులందరూ రిజిస్ట్రేషన్ చేసుకునే విధంగా, లైసెన్సులు తీసుకునే విధంగా చూడడానికి ఉద్దేశించబడింది. అలా చేయని ఎడల, సదరు యజమానులు కాంట్రాక్ట్ చట్టం యొక్క నిబంధనలను ఉల్లంఘించకుండా శాసనసభపై నిబంధనలను పెట్టడం జరిగింది. ఆరు నెలల టైం ఎందుకు పెట్టామంటే, ఇరవై సంవత్సరాలు వచ్చేసరికి అప్పుడు వాళ్ళకి సంబంధించిన పేపర్లు ఉండవని అలా పెట్టడం జరిగింది. ఆరు నెలలు పెట్టినా యాజమాన్యానికి, కార్మికులకి మేలు జరుగుతుందని, వేరే ఉద్దేశ్యం లేదని గౌరవసభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

MR. DEPUTY SPEAKER: The question is:

“That the Industrial Disputes (Andhra Pradesh Amendment) Bill, 2010 be taken into consideration.”

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was considered.

CLAUSE 2

Non-official Amendment

SRI G. KISHAN REDDY: Sir, I beg to move:

“That in sub-clause (2) of Clause 2 for the words ‘in the prescribed

manner within six months from the date of communication' substitute 'in the prescribed manner within one year from the date of communication."

MR. DEPUTY SPEAKER: Amendment moved. The question is:

"That in sub-clause (2) of Clause 2 for the words 'in the prescribed manner within six months from the date of communication' substitute 'in the prescribed manner within one year from the date of communication."

(Pause)

The motion was negated and the amendment was lost.

MR. DEPUTY SPEAKER: The question is:

"That Clause 2 do stand part of the Bill."

(Pause)

The motion was adopted and Clause 2 was added to the Bill.

CLAUSE 1, ENACTING FORMULA AND LONG TITLE

MR. DEPUTY SPEAKER: There are no amendments to Clause-1, Enacting Formula and Long Title and they are before the House. The question is:

"That Clause 1, Enacting Formula and Long Title do stand part of the Bill."

(Pause)

The motion was adopted and Clause 1, Enacting Formula and Long Title were added to the Bill.

SRI RAMREDDY VENKATA REDDY: Sir, I beg to move:

"That the Industrial Disputes (Andhra Pradesh Amendment) Bill, 2010 be passed."

MR. DEPUTY SPEAKER: Motion moved. The question is:

"That the Industrial Disputes (Andhra Pradesh Amendment) Bill, 2010 be passed."

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was passed.

(Interruptions)

MR. DEPUTY SPEAKER: I will allow you to protest after the consideration of this Bill. The question is:

"That the Contract Labour (Regulation and Abolition) (Andhra Pradesh Amendment) Bill, 2010 be taken into consideration."

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was considered.

CLAUSE 2

MR. DEPUTY SPEAKER: The question is:

“That Clause 2 do stand part of the Bill.”

(Pause)

The motion was adopted and Clause 2 was added to the Bill.

CLAUSE 3

Non-official Amendment

SRI G. KISHAN REDDY: Sir, I beg to move:

“That insert the following at the end of sub-clause (2):

“(3) In the event a contractor fails to remit contributions due for the employees the Government shall make all such payments and deduct the amount from the sum meant for the contractors.

(4) In the event any contractual labour dies either in the place of work or due to certain fatal disease, the contractor shall give him a compensation of Rs. 5 lakhs. In the event the contractor does not pay the compensation, the Government will pay such compensation.”

MR. DEPUTY SPEAKER: Amendment moved. The question is:

“That insert the following at the end of sub-clause (2):

“(3) In the event a contractor fails to remit contributions due for the employees the Government shall make all such payments and deduct the amount from the sum meant for the contractors.

(4) In the event any contractual labour dies either in the place of work or due to certain fatal disease, the contractor shall give him a compensation of Rs. 5 lakhs. In the event the contractor does not pay the compensation, the Government will pay such compensation.”

(Pause)

The motion was negatived and the amendment was lost.

MR. DEPUTY SPEAKER: The question is:

“That Clause 3 do stand part of the Bill.”

(Pause)

The motion was adopted and Clause 3 was added to the Bill.

CLAUSES 4 AND 5, CLAUSE 1, ENACTING FORMULA AND LONG TITLE

MR. DEPUTY SPEAKER: There are no amendments to Clause 4 and 5, Clause 1, Enactin Formula and Long Title and they are before the House. The question is:

“That Clauses 4 and 5, Clause 1, Enacting Formula and Long Title do stand part of the Bill.”

(Pause)

The motion was adopted and Clauses 4 and 5, Clause 1, Enacting Formula and Long Title were added to the Bill.

రా.7.20

శ్రీ ఎస్.వెంకట వీరయ్య: అధ్యక్షా, నేను మంత్రిగారికి చాలా స్పష్టంగా చెప్పాను. కాంట్రాక్టు కార్మికుల బిల్లును మేం సమర్థిస్తున్నామని చెప్పాను. అది మంచి బిల్లు కాబట్టి మేం దానిని వ్యతిరేకించడంలేదు. కార్మికుల వివాదాల చట్టం లిమిటేషన్ను ఆరు నెలలుగా పెట్టారు. ఇది కార్మికులకు వ్యతిరేకంగా, యాజమాన్యాలకు అనుకూలంగా, కార్మికుల గొంతు నొక్కి విధంగా ఉంది. ప్రభుత్వం పట్టుదలకు పోకుండా రాష్ట్రంలో ఉన్న అన్ని కార్మిక సంఘాలతో చర్చించాలని మేం మంత్రిగారికి విజ్ఞప్తి చేశాం. చివరికి అధికార పక్షానికి అనుబంధ సంఘమైన ఐఎన్టీయూసీ కూడా దీనిని వ్యతిరేకిస్తుంది. మా పార్టీ అనుబంధ సంఘంతోబాటు, నామపక్షాల అనుబంధ కార్మిక సంఘాలు కూడా ఈ బిల్లును వ్యతిరేకించాయి. అయినా కానీ మంత్రిగారు అందరి విజ్ఞప్తులను పెడచెవిని పెట్టారు. ప్రభుత్వం మొండి వైఖరితో వ్యవహరిస్తున్నది. కార్మికుల విధానాలకు, హక్కులకు భంగం కలిగే విధంగా ఉన్న ఈ పారిశ్రామిక వివాదాల చట్టాన్ని సెలక్ట్ కమిటీకి పంపమని కోరినా కూడా పంపనందుకు నిరసనగా తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యులం సభనుండి వాకౌట్ చేస్తున్నాం.

(తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యులు సభనుంచి వాకౌట్ చేశారు)

శ్రీ జి.కిషన్రెడ్డి: అధ్యక్షా, ప్రభుత్వం ఈ చట్టంలో మార్పులు ఎందుకు చేస్తుందో చెప్పడంలేదు. చెప్పినట్లువంటి వివరణ హేతుబద్ధంగా లేదు. ఈ చట్టం కార్మికుల సంక్షేమానికి ఏమాత్రం ఉపయోగపడదు. ఎందుకంటే కార్మికులు చాలా సమస్యలతో ఉండి, ఆరు నెలలలోపు చేసుకోలేకపోతే ఈ చట్టం ద్వారా వారి హక్కులను పూర్తిగా హరించివేసే విధంగా, పారిశ్రామికవేత్తలకు, పెట్టుబడిదారులకు అనుకూలంగా ఈ చట్టం తీసుకొచ్చారు. పెట్టుబడిదారుల కసుసన్నల్లో ఈ ప్రభుత్వం పనిచేస్తున్నట్లు కనిపిస్తుంది. ఈ చట్టం శాసనసభలో ఆమోదం పొందబోతుంది కాబట్టి, అందులో మేం భాగస్వాములం కాదలచుకోలేదు. ఈ చట్టం విషయంలో ప్రభుత్వ వైఖరికి నిరసనగా వాకౌట్ చేస్తున్నాను.

(భారతీయ జనతా పార్టీ సభ్యుడు శ్రీ జి.కిషన్రెడ్డి సభనుంచి వాకౌట్ చేశారు)

శ్రీ జూలకంటి రంగారెడ్డి: అధ్యక్షా, ఇప్పుడు ఏ చట్టం తీసుకొచ్చినా, ఏ బిల్లు సభలో ప్రవేశపెట్టినా అది కార్మికులకు ఉపయోగపడే పద్ధతుల్లో ఉండాలి. ప్రస్తుతం తీసుకొస్తున్న కార్మికుల వివాదాల చట్టం మరింత వివాదం తీసుకరావడానికి ఉపయోగపడే విధంగా ఉంది తప్ప కార్మికులకు ఏమాత్రం న్యాయం జరిగే పద్ధతుల్లో లేదు. కార్మికులు కోర్టుకు వెళ్లి నట్లయితే, ఆరు మాసాలలో ఆ కేసు ఫైనల్ చేయాలనే పద్ధతుల్లో ఆ రకమైన చట్టం తీసుకొస్తే కార్మికులు హర్షించేవారు. ఆరు మాసాలలోనే కోర్టుకు వెళ్లాలని, ఆ తరువాత వెళ్లడానికి వీలులేదని ఇప్పుడు చట్టం తీసుకొస్తున్నారు. ఈ చట్టం యాజమాన్యాలకు ఉపయోగపడేలా ఉంది. ఈ బిల్లును

మేం వ్యతిరేకించాం. ఈ బిల్లును ప్రవేశపెట్టవద్దని మేం మంత్రిగారిని కోరినా కూడా, ఈ బిల్లును ఆమోదించజేసుకుంటున్నారు కాబట్టి మేం ఈ బిల్లును వ్యతిరేకిస్తూ సభనుంచి వాకౌట్ చేస్తున్నాం.

(సీపీఐ(ఎం) సభ్యుడు శ్రీ జూలకంటి రంగారెడ్డి సభనుంచి వాకౌట్ చేశారు)

శ్రీ కురసాల కన్నబాబు: అధ్యక్షా, మనం ఎవరి వక్షాన నిలబడుతున్నామనేది ఇలాంటి చర్యల వల్ల తెలుస్తుంది. ఈ బిల్లుద్వారా యాజమాన్యాల వక్షాన నిలబడుతున్నామా, కార్మికుల వక్షాన నిలబడుతున్నామా అనేది ప్రభుత్వం తేటతెల్లం చేస్తుంది. కనీసం కార్మికుల హక్కుల గురించి ఆలోచించకుండా, వాస్తవ పరిస్థితులను, రాబోయే ఇబ్బందులను గురించి ఏమాత్రం పట్టించుకోకుండా ఒంటెద్దు పోకడలాగా ఈ బిల్లును ప్రవేశపెట్టి ఆమోదించజేసుకోవడం చాలా అన్యాయం. ఎందుకంటే ఇప్పుడే ఒక సంఘటన గురించి నేను చెప్పాను. ఏడు సంవత్సరాల తర్వాత అతనికి డిస్పూయ్ట్ క్రియేట్ చేస్తే అతను ఎవరికి చెప్పుకోవాలి? అతను కార్మిక శాఖకు అప్పై చేసుకుంటే 4,43,000 రూపాయలు కట్టమని చెప్పారు.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్: దానికి అవకాశం ఉందని మంత్రిగారు చెప్పారు.

శ్రీ కురసాల కన్నబాబు: అధ్యక్షా, అలాంటి కేసులను ఎవరు రక్షిస్తారు? దయచేసి మీరు పరిశీలించడని చెప్పినా కూడా విననందుకు, కార్మికులకు వ్యతిరేకిమైన చట్టాన్ని తీసుకొస్తున్నందుకు ప్రజారాజ్యం పార్టీ వాకౌట్ చేస్తున్నది.

(ప్రజారాజ్యం పార్టీ సభ్యులు సభనుంచి వాకౌట్ చేశారు)

శ్రీ రాంరెడ్డి వెంకటరెడ్డి: అధ్యక్షా, గౌరవసభ్యులకు వివరంగా చెప్పడం జరిగింది. ఈ రాష్ట్రంలో 13 లేబర్ కోర్టులున్నాయి. సాధారణంగా రెండు, మూడు సంవత్సరాలలో కేసులు పరిశీలించబడతాయి. కాబట్టి ఈ బిల్లును ఆమోదించవలసిందిగా సభకు మనవి చేస్తున్నాను.

(సీపీఐ సభ్యులు శ్రీ కె.సాంబశివరావు తనకు మాట్లాడే అవకాశం ఇవ్వాలని కోరసాగారు)

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్: మీరు ఇప్పుడే సభలోకి వచ్చారు. Now, the motion is going to be moved for passing of the bill.

SRI R AMREDDY VENKATA REDDY: Sir, I beg to move:

“That the Contract Labour (Regulation and Abolition) (Andhra Pradesh Amendment) Bill, 2010,” be passed.

MR. DEPUTY SPEAKER: Motion moved. Now, the question is:

“That the Contract Labour (Regulation and Abolition) (Andhra Pradesh Amendment) Bill, 2010,” be passed.

(Pause)

The motion was adopted and the bill was passed.

MR. DEPUTY SPEAKER: Now, the House is adjourned to meet again at 9-00 tomorrow.

(The House then adjourned at 7-26 PM to meet again at 9-00 AM on Tuesday, the 13th day of July 2010)